

การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จ
การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรุงเทพมหานคร

นางกัลยา แทนเอี่ยม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... 25 ส.ค. 2549
เลขทะเบียน..... 00203245 ★

เลขเรียกหนังสือ..... ๖๖
029.57
๓๖๙๘ ก
๒๕๔๘

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2548

ISBN : 974-373-527-5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**INFORMATION SEEKING FOR FURTHER EDUCATION
OF GRADE 6 GRADUATES UNDER THE OFFICE OF
BASIC EDUCATION COMMISSION :
BANGKOK METROPOLITAN**

MRS. KANLAYA TANIAM

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Master of Art Program in Library and Information Science
Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya**

Academic Year 2005

ISBN : 974-373-527-5

วิทยานิพนธ์ การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรุงเทพมหานคร

INFORMATION SEEKING FOR FURTHER EDUCATION OF
GRADE 6 GRADUATES UNDER THE OFFICE OF BASIC
EDUCATION COMMISSION : BANGKOK METROPOLITAN

โดย นางกัลยา แทนเอี่ยม

สาขา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ คูหาภินันท์

กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ดร.สรายุทธ เศรษฐจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ คูหาภินันท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนิษฐ์ เย็นสบาย)

.....กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ศิริกาญจน์ ศรีเคลือบ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ
 คูหาภินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา พงศ์พัฒนโยธิน ที่ได้เอาใจใส่ให้
 คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็น
 อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็น
 ประโยชน์ ตลอดจนช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิต
 วิทยาลัยมหาวิทยาลักราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่
 ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูและนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและ
 ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ คุณนารายณ์ แทนเอี่ยม ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านกำลังใจและกำลัง
 ทรัพย์ ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบให้นุภาพาริและคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์
 ประสาทวิชาให้กับผู้วิจัย

นางกัลยา แทนเอี่ยม

กัลยา แทนเอี่ยม. (2548) การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ คูหาภินันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา พงศ์พัฒนโยธิน

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแสวงหาสารสนเทศในการศึกษาต่อ และเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศและปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร 3 เขต ปีการศึกษา 2548 จำนวน 9,151 คน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร 3 เขต ปีการศึกษา 2548 จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า การแสวงหาสารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกัน การแสวงหาสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น การแสวงหาสารสนเทศด้านสถานที่ที่แตกต่างกัน ส่วนการแสวงหาสารสนเทศด้านทรัพยากรสารสนเทศโดยรวม พบว่า มีการแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศโดยรวม ในกลุ่มสาระต่าง ๆ มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกัน ด้านแหล่งสารสนเทศมีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกัน ยกเว้นแหล่งสารสนเทศบุคคล และแหล่งสารสนเทศวัสดุ มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ในด้านการแสวงหาสารสนเทศ ประเภททรัพยากรสารสนเทศ วัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน

Kanlaya Taniam. (2005) The search of information for further studies of the accomplished student of Mathayom 6, under the basic study committee, Bangkok.

Thesis for Master Degree. Bangkok : Graduate school

University of Rachapāt Ban SomDej Choapraya.

Thesis Committee : Associated Professor Chaveevorn Kuhapinan,

Assistant Professor Chollada Pongpipatthanayothin.

The objectives of this research are to study about the search of information for further studies, and to compare of the search of the information and the problem in the search of information of the accomplished student of Mathayom 6, under the basic study committee, Bangkok. The sample masses of the research are the 9,151 student of Mathayom 1 in under the basic study committee of zone 3 Bangkok in the year 2005. The group samples of the research are 384 student of Mathayom 1 in under the basic study committee of zone 3 Bangkok in the year 2005. The equipment used in the research is questionnaire; data analysis by using mean, standard deviation, T-test and F-test.

The result of the research on the search of information in the aspect on content of the information show that there is no difference among the sample in searching of the content of information, except the group of learning Thai language. There is no difference among the sample in the searching of information source, except the place of searching. There is no difference on searching of information resource. There are no differences in problem of searching of information of each group of learning except group of science learning, there are difference problems in searching of information. There are difference problems in searching of information sources, except personnel source and information source of material. There is no difference in problem in searching of information of information resource, printed material and unprinted material.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศนุญการ.....	ง
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
5 ขอบเขตการวิจัย.....	5
6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
7 สมมติฐานของการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	8
2 สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ.....	19
3 การแสวงหาสารสนเทศ.....	34
4 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
1 การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	45
2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
4 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
1 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	112
2 สมมติฐานการวิจัย.....	112
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	112
4 สรุปผลการวิจัย.....	113
5 การอภิปรายผลการวิจัย.....	121
6 ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือใน การทำวิทยานิพนธ์.....	127
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม.....	134
ภาคผนวก ค. รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูล.....	141
ภาคผนวก ง. ประวัติย่อผู้วิจัย.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ.....	50
2 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	55
3 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ.....	58
4 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	62
5 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา.....	65
6 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา.....	70
7 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้.....	73
8 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้.....	78
9 แสดงปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ.....	81
10 แสดงปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ.....	85
11 แสดงปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	88
12 แสดงปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้.....	92
13 แสดงปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา.....	95
14 แสดงปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา.....	100
15 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้.....	103
16 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	108

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในประเทศไทยตามหลักสูตรการศึกษาที่ใช้อยู่ คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการ ได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการที่ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวหน้าไปสู่สังคมได้ทันต่อเหตุการณ์ และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีข้อกำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม การศึกษาในประเทศไทยมีหลายระดับ ดังนี้ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำไปใช้จัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 :1-2)

การศึกษาระดับประถมศึกษาเน้นทักษะกระบวนการ โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (เอกสารประกอบการอบรมครูและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม, 2539) การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ไม่จำเป็นต้องได้รับความรู้จากครูในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่รอบตัว พ่อแม่ เพื่อน ชุมชนที่รู้เรื่องเฉพาะ สถาบัน ศาสนา การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ คู่มือโทรทัศน์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์ ในระบบอินเทอร์เน็ตแล้วได้รับความรู้ตามความต้องการ (ชัยพจน์ รัถงาม, 2542 : 10)

เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง ผู้คนจำนวนมากต่างมุ่งหน้าเข้ามาทำงานทำใน กรุงเทพมหานคร และนำบุตรหลานของตนเข้ามาอยู่ด้วย บางคนไม่ได้อาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร แต่มีความตั้งใจที่จะส่งบุตรหลานของตน เข้ามาศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี ชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร จึงทำให้มีการแข่งขันที่สูงมาก สำหรับโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในแต่ละปี จะมีนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นนักเรียนจึงต้องขวนขวาย ที่จะแสวงหาสารสนเทศในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน แต่ละปีของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งที่จะเข้าศึกษาต่อใน โรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียง แต่ โรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียงมีสถานที่ไม่เพียงพอที่จะรับนักเรียน จึงต้องมีการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนจึงต้องแสวงหาสารสนเทศเพื่อการสอบแข่งขัน เพื่อที่จะศึกษาต่อ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพราะมีนักเรียนบางส่วนที่มีสิทธิในการจับฉลาก แต่ก็ไม่ว่ากันว่านักเรียนจะ จับฉลากได้ทุกคน นอกจากนั้นนักเรียนต้องมีการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อเตรียมตัวสอบของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสอบเข้าศึกษาต่อแน่นอนอาจจะแสวงหาจากการเรียนพิเศษ การ กวดวิชา การค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ฯลฯ

ในการแสวงหาความรู้เพื่อที่จะศึกษาต่อ นั้น นักเรียนต้องรู้สารสนเทศเพื่อเป็นพื้นฐาน สำหรับการศึกษาคือ การสร้างความรู้ใหม่ จำเป็นสำหรับความสำเร็จในอนาคต การรับรู้ตลอดชีวิต การแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ในด้านการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการ ศึกษาทุกระดับ และทุกสภาพการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ ครูมีอิสระจากบทบาทของการเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้รอบรู้ในทุกครั้ง ไป เป็นการเรียนรู้ที่อาศัย ทรัพยากรเป็นสำคัญ (Resourec - Based Learning) (สมาน ลอยฟ้า, 2544 :4)

การแสวงหาสารสนเทศของกลุ่มบุคคล จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลนั้น ๆ ทราบวัตถุประสงค์ ลักษณะของสารสนเทศและการบริการสารสนเทศ ที่กลุ่มบุคคลนั้นต้องการ อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลือกและจัดสรรสารสนเทศ ตลอดจนบริการสารสนเทศให้ ตอบสนองความต้องการสารสนเทศของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ จากการแสวงหาสารสนเทศของกลุ่ม บุคคลย่อมทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงส่งเสริมและ พัฒนาการแสวงหาสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ (จิรวรรณ ภักดีบุตร, 2532 :18)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของ นักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศ ในการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

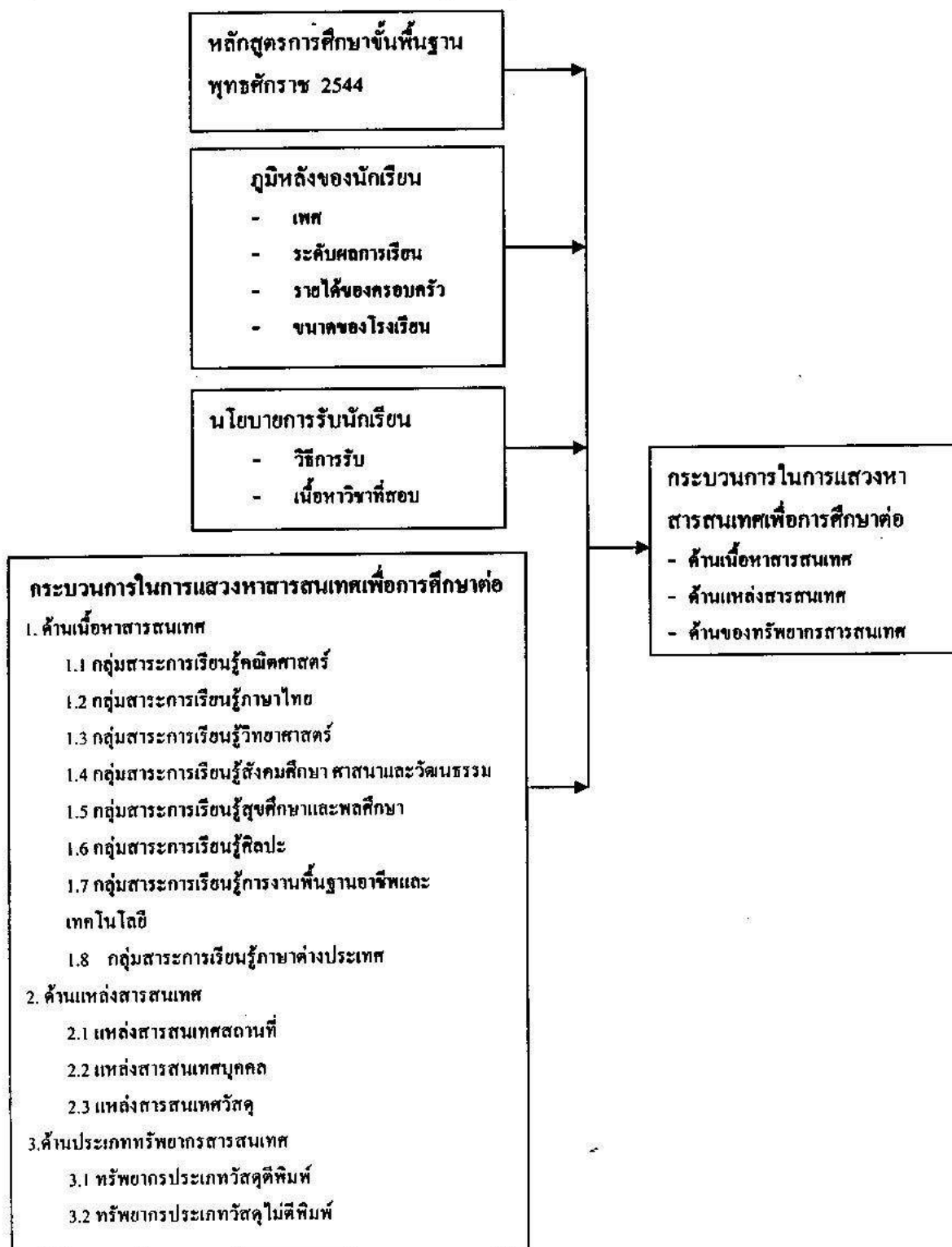
3. ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบการแสวงหาและปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร และเป็นแนวทางในการนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและการให้บริการสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ แก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิด การแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

แผนภูมิกรอบแนวคิด “การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.

5. ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการแสวงหาสารสนเทศและปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.1 ประชากร

ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร 3 เขต รวมประชากรทั้งหมด 3 เขต จำนวน 9,151 คน

เขตพื้นที่การศึกษา 1 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยา 625 คน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 589 คน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย 607 คน รวม 1,821 คน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิตมัธยม 437 คน โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์ 388 คน โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต 550 คน รวม 1,375 คน

เขตการศึกษาที่ 2 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ 732 คน โรงเรียนเทพศิลา 516 คน โรงเรียนหอวัง 574 คน รวม 1,922 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ 491 คน โรงเรียนบางกะปิ สุขุมวิท 491 คน โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) 4 352 คน รวม 1,009 คน

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษานารี 632 คน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม 579 คน โรงเรียนสุวรรณาราม 529 คน รวม 1,740 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดคูสิดาราม 665 คน โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง 201 คน โรงเรียนราชวินิตบางแคปานจ๋า 418 คน รวม 1,284 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 3 เขต รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 394 คน

เขตพื้นที่การศึกษา 1 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยาเป็นหญิง 26 คน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยเป็นชาย 25 คน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยเป็นชาย 12 คน เป็นหญิง 13 คน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิตมัธยมเป็นชาย 9 คน เป็นหญิง 9 คน โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์เป็นชาย 10 คน เป็นหญิง 6 คน โรงเรียนวชิรธรรมสาธิตเป็นชาย 12 คน เป็นหญิง 11 คน รวม 1,375 คน

เขตการศึกษาที่ 2 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการเป็นชาย 15 คน เป็นหญิง 15 คน โรงเรียนเทพศิรินทร์เป็นชาย 10 คน หญิง 11 คน โรงเรียนหอวัง เป็นชาย 11 คน เป็นหญิง 14 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์เป็นชาย 4 คน เป็นหญิง 3 คน โรงเรียนบางกะปิสุขุมวิทอุปถัมภ์เป็นชาย 11 คนเป็นหญิง 10 คน โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) 4 เป็นชาย 8 คน เป็นหญิง 7 คน

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษานารี เป็นชาย 14 คนเป็นหญิง 13 คน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามเป็นชาย 12 คนเป็นหญิง 12 คนโรงเรียนสุวรรณาราม เป็นชาย10 คนเป็นหญิง12 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนวัดคูสิดารามเป็นชาย 10 คนเป็นหญิง 18 คน โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงเป็นชาย5คนเป็นหญิง5คนโรงเรียนราชวินิตบางแคปานจําเป็นชาย10 คนเป็นหญิง 8 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Taro yamana และใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - sampling) โดยการแบ่งประชากรกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มย่อยแยกเป็นชายและหญิงโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

5.3.1.1. เพศ จำแนกเป็น

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

5.3.1.2 ระดับผลการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น 3

ระดับคือ

1. ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 1.00 – 2.50
2. ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.51 – 3.50
3. ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.51 – 4.00

5.3.1.3 รายได้ครอบครัว

1. รายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท
2. รายได้ 9,001 - 20,000 บาท
3. รายได้มากกว่า 20,000 บาท

5.3.1.4 ขนาดของโรงเรียน

1. โรงเรียนขนาดใหญ่
2. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

5.4 ตัวแปรตามประกอบด้วย

5.4.1 ระดับการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.4.2 ระดับของปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

สารสนเทศหมายถึง ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ ที่มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ
การแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการที่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 กระทำเพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะตอบสนองความต้องการเพื่อการศึกษาต่อของ
นักเรียน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

ระดับผลการเรียน หมายถึง ผลที่ได้จากการศึกษาหาความรู้ของนักเรียนในขณะที่กำลัง
ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เปิดสอนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

รายได้ของครอบครัว หมายถึง เงินที่ผู้นำครอบครัวและสมาชิกในครอบครัวหามาได้เพื่อ
การใช้จ่าย

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

7. สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ดี มีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่าง
จากนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย
4. นักเรียนที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการแสวงหา
สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อที่แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง   กับการแสวงหาสารสนเทศที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า
สามารถนำเสนอโดยมีสาระดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

2.1 ความหมายของสารสนเทศ

2.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

2.3 แหล่งสารสนเทศ

2.4 ทรัพยากรสารสนเทศ

3. การแสวงหาสารสนเทศ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้เป็นการศึกษา
เพื่อเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยคู่กับความเป็นสากล เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่
ประชาชนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่า
ผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้าง
ยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ
ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาศักยภาพคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา
มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมาย
ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า

3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาให้การจัดการศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

8. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงกำหนดโครงสร้าง ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

การกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

1. ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
4. ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ เรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาษาไทย

- 1.1 สารที่ 1 การอ่าน
- 1.2 สารที่ 2 การเขียน
- 1.3 สารที่ 3 การฟัง การดู และการพูด
- 1.4 สารที่ 4 หลักการใช้ภาษา
- 1.5 สารที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม

2. คณิตศาสตร์

- 2.1 สารที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ
- 2.2 สารที่ 2 การวัด
- 2.3 สารที่ 3 เรขาคณิต
- 2.4 สารที่ 4 พีชคณิต
- 2.5 สารที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น
- 2.6 สารที่ 6 ทักษะ/ กระบวนการทางคณิตศาสตร์

3. วิทยาศาสตร์

- 3.1 สารที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต
- 3.2 สารที่ 2 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
- 3.3 สารที่ 3 สารและสมบัติของสาร
- 3.4 สารที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่
- 3.5 สารที่ 5 พลังงาน
- 3.6 สารที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก
- 3.7 สารที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ
- 3.8 สารที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- 4.1 สารที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
- 4.2 สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม
- 4.3 สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์
- 4.4 สารที่ 4 ประวัติศาสตร์
- 4.5 สารที่ 5 ภูมิศาสตร์

5. สุขศึกษาและพลศึกษา

- 5.1 สารที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์

- 5.2 สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว
- 5.4 สารที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล
- 5.5 สารที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค
- 5.6 สารที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต
- 6. ศิลปะ
  - 6.1 สารที่ 1 ทศนศิลป์
  - 6.2 สารที่ 2 คนตรี
  - 6.3 สารที่ 3 นาฏศิลป์
- 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
  - 7.1 สารที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว
  - 7.2 สารที่ 2 การอาชีพ
  - 7.3 สารที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี
  - 7.4 สารที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 7.5 สารที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ
- 8. ภาษาต่างประเทศ
  - 8.1 สารที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 8.2 สารที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม
  - 8.3 สารที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
  - 8.4 สารที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลุ่บทุ้ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพ ในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

1.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมจิตสำนึกร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรม ที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของการเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1.3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีปัญหา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

1.3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

1.4 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณภาพ จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อ ผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

1.5 เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,200 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,200 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานในภาพรวมแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1.-ป.3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4.-ป.6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1.-ม.3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4.-ม.6)
	การศึกษาภาคบังคับ			
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	λ	λ	λ	λ
คณิตศาสตร์	λ	λ	λ	λ
วิทยาศาสตร์	λ	λ	λ	λ
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม				
สุขศึกษาและพลศึกษา	λ	λ	λ	λ
ศิลป	v	v	v	v
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	v	v	v	v
ภาษาต่างประเทศ				
	v	v	v	v
	v	v	v	v
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	σ	σ	σ	σ
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800-1,000ชม.	ประมาณปีละ 800-1,000ชม.	ประมาณปีละ 1,000-1,200ชม.	ไม่น้อยกว่าปีละ 800-1,000ชม.

หมายเหตุ

λ สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา

v สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน

σ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

1.6 นโยบายการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นโยบายการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดังนี้

1.6.1 ส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการรับนักเรียนที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาคศึกษาเพื่อเป็นเอกภาพ

1.6.2 สนับสนุนให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ได้รับการศึกษาภาคบังคับทุก

คน

1.6.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

1.6.4 ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ให้เข้าในโรงเรียนที่มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

1.6.5 ส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาตามความถนัด ความสนใจ และเต็มตามศักยภาพ

1.6.6 มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประสานการรับนักเรียนระหว่างหน่วยงานที่บอบาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด และสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ในการกำหนดแผนการรับนักเรียนของรัฐบาล ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานศึกษาเอกชนหรือสถานศึกษาของหน่วยงานอื่นด้วย

1.6.7 ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติการรับนักเรียนภายในจังหวัดร่วมกัน และดูแลการรับนักเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวมทั้งกำหนดแนวทางรณรงค์ให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ให้เข้าเรียนได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับครบทุกคน

1.6.8 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งเด็ก เยาวชน และผู้ปกครองที่นักเรียนจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นทราบเกี่ยวกับสถานที่เรียนล่วงหน้า

1.6.9 ติดตามและดูแลให้จำนวนนักเรียนต่อห้องมีความเหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

1.6.10 ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์การรับนักเรียนอย่างหลากหลาย และเชิญชวนเด็ก ผู้ปกครอง สื่อมวลชนและผู้เกี่ยวข้อง เยี่ยมชมโรงเรียนก่อนการรับนักเรียน เพื่อประชาสัมพันธ์จุดเด่นของแต่ละ โรงเรียน

วิธีการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดังนี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่มีสถานศึกษาภายในจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ประสานการรับนักเรียนและกำกับดูแลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

คณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัด โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องกำหนดแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกันทั้งจังหวัด และดำเนินการให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับนักเรียน ปีการศึกษา 2548 ในแต่ละระดับ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำรวจรายชื่อนักเรียนที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนทุกสังกัดในเขตพื้นที่ การศึกษาจะประกาศรับในปีการศึกษา 2548 เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัด พิจารณาจัดหาที่เรียนที่เหมาะสมให้กับนักเรียนทุกคนในเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการ ให้นักเรียนได้เรียนใกล้บ้าน

2.ให้โรงเรียนที่ได้รับการประกาศชื่อ ในการจัดสรรโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนเปิด โอกาสให้นักเรียนและผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อประกอบการตัดสินใจและรับนักเรียนทุกคน ที่ได้รับการจัดสรรโอกาส โดยไม่มีการคัดเลือก

3.ให้โรงเรียนกำหนดเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน สัดส่วนจำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่ บริการที่จะเปิดโอกาสให้มีการจับฉลาก และสัดส่วนจำนวนนักเรียนที่จะรับจากการคัดเลือก ทั้งนี้ จะต้องเสนอสัดส่วนและวิธีการต่อคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน และคณะกรรมการรับ นักเรียนของจังหวัด โดยโรงเรียนสามารถเลือกสัดส่วนได้ดังนี้

3.1 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 2 ส่วน ดังนี้

3.1.1 70:30

3.1.1.1 ให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 หรือหาก โรงเรียนใดมีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่ถึงร้อยละ 70ให้นำสัดส่วนที่เหลือไปพิจารณา รับนักเรียนได้ตามความเหมาะสม

3.1.1.2 ให้รับนักเรียนโดยการคัดเลือกไม่เกินร้อยละ 30 โดยให้รับนักเรียน จากการสอบวัดความพร้อมพื้นฐานทางการเรียน หรือผลการประเมินด้วยวิธีการอื่น ๆ โดยใช้ แบบทดสอบของโรงเรียนไม่เกินร้อยละ 20 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษไม่เกินร้อยละ 5 และ นักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษในการรับเข้าเรียนไม่เกินร้อยละ 5

3.1.2 60:30:10

3.1.2.1 ให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 หรือหาก โรงเรียนใดมีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่ถึงร้อยละ 60ให้นำสัดส่วนที่เหลือไปพิจารณา รับนักเรียนได้ตามความเหมาะสม

3.1.2.2 ให้รับนักเรียนโดยการคัดเลือกไม่เกินร้อยละ 30 โดยให้รับนักเรียน จากการสอบวัดความพร้อมพื้นฐานทางการเรียน หรือผลการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ โดยใช้ แบบทดสอบของโรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบของโรงเรียนไม่เกินร้อยละ 20 นักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษไม่เกินร้อยละ 5 และนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษในการรับเข้าเรียนไม่เกินร้อยละ 5

3.1.2.3 ให้รับนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการไม่เกินร้อยละ 10 กรณีที่มีผู้สมัครเกินจำนวนที่รับได้ ให้ใช้วิธีการจับสลาก หากคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียนมีความประสงค์จะเพิ่มหลักเกณฑ์อื่นใด ให้เสนอคณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัดพิจารณา และประกาศให้สาธารณชนทราบ

3.2 โรงเรียนในส่วนภูมิภาค ให้กำหนดสัดส่วนเป็น 60:20:20 ดังนี้

3.2.1 การรับนักเรียนร้อยละ 60

3.2.1.1 ให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หรือหากโรงเรียนใดมีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่ถึงร้อยละ 50ให้นำสัดส่วนที่เหลือไปพิจารณารับนักเรียนตามความเหมาะสม โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัด

3.2.1.2 ให้รับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษไม่เกินร้อยละ 5 และรับนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษในการรับเข้าเรียนไม่เกินร้อยละ 5

3.2.2 การรับนักเรียนร้อยละ 20

ให้รับนักเรียนทั่วประเทศ โดยการคัดเลือกจากการสอบวัดความพร้อมพื้นฐานทางการเรียน หรือผลการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ โดยใช้แบบทดสอบของโรงเรียนไม่เกินร้อยละ 20

3.2.3 การรับนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการร้อยละ 20

ให้รับนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการแต่มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดนั้นไม่เกินร้อยละ 20 กรณีที่มีผู้สมัครเกินจำนวนที่รับได้ให้ใช้วิธีการจับสลาก หากคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียนมีความประสงค์จะเพิ่มหลักเกณฑ์อื่นใด ให้เสนอคณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัดพิจารณา แต่ต้องใช้วิธีการจับสลากไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 และประกาศให้สาธารณชนทราบ

3.2.3.1 กรณีมีการสอบคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้โรงเรียนดำเนินการดังนี้

3.2.3.1.1 โรงเรียนต้องออกข้อสอบให้อยู่ในกรอบเนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 ใน 4 วิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคมศึกษา และมีระดับความยากง่ายพอเหมาะสำหรับเด็กทั่วไปจะสามารถทำได้ โดยไม่จำเป็นต้องกวดวิชาเพิ่มเติม รวมทั้งให้ประกาศผลการคัดเลือกเรียงตามลำดับคะแนนรวมใน 4 วิชาหลัก

3.2.3.1.2 โรงเรียนต้องส่งข้อสอบ พร้อมแผ่นดิสเก็ต แสดงผลการสอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อตรวจสอบว่าผลการดำเนินงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง ยุติธรรม

3.2.3.1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะกำหนดรูปแบบลักษณะของกระดาษคำตอบ เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และอาจขอให้โรงเรียนส่งกระดาษคำตอบของนักเรียน เพื่อตรวจสอบ ในกรณีมีความจำเป็น

3.2.3.2 ในการดำเนินงานตามแนวทางข้างต้น ให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.2.3.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งชื่อโรงเรียนที่ได้จัดที่เรียนให้กับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ผู้ปกครองทราบภายในวันที่ 15 มีนาคม 2547

3.2.3.2.2 นักเรียนสามารถเลือกที่จะรายงานตัวเพื่อเรียนที่โรงเรียนที่ได้รับการจัดสรร โอกาส หรือสมัครเรียนที่โรงเรียนอื่นโดยวิธีจับฉลาก หรือคัดเลือกจากวิธีการอื่น ๆ วิธีการละ 1 โรงเรียน

3.2.3.2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจัดระบบให้นักเรียนสามารถยื่นใบสมัครสำหรับทางเลือกทุกทางได้พร้อมกันที่โรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนศึกษาอยู่ หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการจัดสรร โอกาส ทั้งนี้ให้เป็นไปตามความพร้อมและความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียน

3.2.3.2.4 นักเรียนที่พลาดจากการคัดเลือกและการจับฉลากสามารถกลับไปเรียนในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศชื่อในการจัดสรรของนักเรียนตามข้อ 1 หรือเสนอชื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดหาโรงเรียนอื่นให้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ผูกพันที่จะต้องจัดหาที่เรียนเฉพาะในโรงเรียนที่พึงประสงค์เท่านั้น

การรับนักเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2548

การรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

ต้องสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีการรับสมัคร 4 ทางเลือก ดังนี้

1. ห้องเรียนพิเศษคือโรงเรียนที่เปิดรับสมัครนักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์, EP/English Program

2. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ คือ โรงเรียนที่เปิดรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้าน ศิลปะ

3. สอบคัดเลือก คือโรงเรียนที่เปิดรับสมัครนักเรียนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านทั้งในเขตและนอกเขตพื้นที่บริการ สามารถสมัครสอบคัดเลือกได้ โดยจะสอบใน 4 วิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคม มีโรงเรียนที่เปิดรับสมัครสอบคัดเลือกจำนวน 36 โรงเรียน

4. จัปฉลาก นักเรียนที่มีสิทธิในการจัปฉลากในเขตพื้นที่บริการต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี (นับถึงวันที่ 16 พฤษภาคม 2548)

หลักฐานการสมัครในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (นำฉบับจริงมาแสดงด้วย)

1. ใบสมัคร 2. สำเนาทะเบียนบ้าน 3. หลักฐานการจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า 4. รูปถ่ายขนาด 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป (แต่งเครื่องแบบนักเรียน) 5. หลักฐานอื่นๆ ที่โรงเรียนกำหนด

สัดส่วนในการรับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสัดส่วน 2 ประเภท

สัดส่วน 70:30

พื้นที่บริการไม่น้อยกว่า 70% โดยวิธีจัปฉลาก

คัดเลือกไม่เกิน 30% (โรงเรียนจัดสอบไม่เกิน 20% + ความสามารถพิเศษไม่เกิน 5% + นักเรียนเงื่อนไขพิเศษไม่เกิน 5%)

สัดส่วน 60:30:10

พื้นที่บริการไม่น้อยกว่า 60% (โดยวิธีจัปฉลาก)

คัดเลือกไม่เกิน 30% (โรงเรียนจัดสอบไม่เกิน 20% + ความสามารถพิเศษไม่เกิน 5% + นักเรียนเงื่อนไขพิเศษไม่เกิน 5%)

จัปฉลากนอกเขตพื้นที่ 10%

2. สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

2.1 ความหมายของสารสนเทศ

ครรชิต มาลัยวงศ์และคณะ. (2543 : 71) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ คือผลสรุปที่ได้จากการนำข้อมูลมาประมวลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการสรุปผลทางสถิติ การเปรียบเทียบ การจำแนก หรือการจัดกลุ่ม นันทา วิฑูฒิสักดิ์. (2540 : 2) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศดังนี้ สารสนเทศ ตรงกับคำว่า Information ซึ่งมีความหมายที่ใช้ในภาษาไทย เป็น 2 คำคือ สารนิเทศ กับ สารสนเทศ ในกลุ่มผู้มีอาชีพทางด้านบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้คำว่า สารนิเทศ สรุปสั้น ๆ หมายถึง ข้อมูล (Data) ที่ผ่านการประมวลผลแล้วด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. (2526 : 23) สารสนเทศ หมายถึง การนำข้อมูลต่าง ๆ หลาย ๆ กลุ่มมาวิเคราะห์แจกแจงรวมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความที่ถูกต้อง เทียงตรงและเชื่อถือได้ มากที่สุดและสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจได้

แฮรรอด (Harrod. 1990 : 307) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่าหมายถึง คือ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราวซึ่งมีการบันทึกและจัดการตามหลักวิชาเพื่อเผยแพร่และเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542 : 768) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง การชี้แจง แนะนำ เกี่ยวกับข่าวสารหรือข้อมูลต่าง ๆ แม้นมาตขวลิต. (2528 : 5) สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อสนเทศ ทั้งในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ ทัศนทัศนวัสดุ และวัสดุย่อส่วน เพื่อใช้ประโยชน์ทางการสื่อสาร และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนบุคคลและสังคม

สรุปจากความหมายที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นสารสนเทศ หรือสารสนเทศ (Information) หมายถึง ความรู้ เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ข้อสนเทศ การชี้แจง แนะนำ การนำข้อมูลต่าง ๆ หลาย ๆ กลุ่มมาวิเคราะห์แจกแจงรวมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความที่ถูกต้อง เทียบตรงและเชื่อถือได้ หรือผลสรุปที่ได้จากการนำข้อมูลมาประมวลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการสรุปผลทางสถิติ การเปรียบเทียบ การจำแนก หรือการจัดกลุ่ม และความรู้ที่ผ่านกระบวนการ ประมวลผล ซึ่งมีการบันทึกและจัดการตามหลักวิชาการเพื่อเผยแพร่ และเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในแง่ของบุคคลและสังคม เป็นต้น

2.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

“ Information is power “ เป็นคำกล่าวที่มาแทนคำว่า “ Knowledge is power “ คำกล่าวนี้จะเป็นจริงก็ต่อเมื่อผู้ใช้สารสนเทศมีความรู้ที่จะใช้หรือประยุกต์ใช้สารสนเทศได้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการเลือก รวบรวมข้อมูลซึ่งตรงกับความต้องการออกจากเรื่องอื่นที่ไม่ต้องการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ต่อเนื่อง รวดเร็ว ทันการณ์ จะเสริมสร้างวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลให้กับผู้ใช้ในการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผน ฯลฯ ได้ถูกต้อง ลำหน้าผู้อื่น สารสนเทศทั้งในแง่ของความรู้เท่าที่เคยมีการศึกษาและบันทึกกันมาก่อนกับความรู้ใหม่ ๆ ที่เพิ่งมีการพัฒนาขึ้นมา หากรู้จัก เลือก ใช้ คิดวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสมก็จะมีผลสำคัญและเกิดคุณค่าต่อสังคมและมนุษยชาติ (นันทา วิทยุศักดิ์. 2542 : 3)

กล่าวได้นับแต่ปี ค.ศ. 1980 (พ.ศ. 2523) เป็นต้นมาผู้คนในโลกได้ยอมรับถึงการขยายตัวของความรู้ว่าเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีผู้ใช้คำเรียกยุคสมัยนั้นว่า ยุคข่าวสารข้อมูล (Information age) และได้ตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศบางคนถึงกับยอมรับว่า สารสนเทศคืออำนาจ ผู้ใดมีสารสนเทศอยู่ในมือมากเท่าใดก็ย่อมได้เปรียบมากเท่านั้น ลูอิส (Lewis. 1993 : 49) กล่าวว่าในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกของเราจะเป็นโลกของสังคมข่าวสาร (Information Society) เพราะในแต่ละวันมีข่าวสารความรู้ หรือสารสนเทศ แพร่กระจายออกมามากมายและรวดเร็ว หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ตลอดจนบุคคลในทุก

สาขาวิชาชีพจำเป็นต้องใช้สารสนเทศอยู่ตลอดเวลา แต่จะเป็นสารสนเทศด้านใด มีความลึกซึ้งเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับลักษณะหน้าที่ ภารกิจของหน่วยงานหรือบุคคลนั้น ๆ (พวา พันธุ์เมฆา. 2541 : 2-3)

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคข่าวสาร (Information age) ถึงกับมีคำเปรียบเทียบกับ สารนิเทศคือ อำนาจ (Information is power) ที่กล่าวเช่นนี้ก็เนื่องมาจากเหตุผลที่แสดงถึงความสำคัญของ สารนิเทศดังนี้

1. ทำให้ดำรงชีพในสิ่งแวดล้อมได้อย่างปลอดภัย รู้จักนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ เช่น ใช้ สมุนไพรรักษาโรค เป็นต้น

2. ทำให้มีความรู้ มีเหตุผล เข้าใจในปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ไม่เชื่อถือนางาย เช่น การ เกิดพายุฝนควอดก เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2541 สามารถอธิบายมูลเหตุที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ ดังกล่าวได้

3. ทำให้สามารถเผชิญหน้าปัญหา และหาวิธีแก้ไขอย่างดีที่สุดเพราะเป็นผู้รู้ข้อมูลข่าวสาร เช่นมีความรู้เรื่องตลาดหลักทรัพย์ ก็จะทราบได้ว่าควรเล่นลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หรือไม่ เมื่อไร ควรซื้อ เมื่อไรควรขาย เป็นต้น

4. ทำให้เป็นผู้ฉลาดรอบรู้ สามารถใช้สารสนเทศช่วยตนเอง ช่วยสังคมอันจะส่งผลต่อการ พัฒนาประเทศโดยรวมด้วย

5. เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาการเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเกิดความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา

6. เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงรักษา และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (เอี่ยมพร ทศนประเสริฐ พล. 2542 : 11-12)

ทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญอยู่ 3 ประการคือ

1. สำคัญต่อบุคคล ช่วยให้เกดการเรียนรู้ เกิดความคิด มีสติปัญญาใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แก้ปัญหาในสิ่งที่ไม่รู้และเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

2. สำคัญต่อสถาบัน ทั้งที่เป็นสถาบันสังคมและสถาบันการศึกษา พัฒนาศักยภาพของคน ในสังคมให้เป็นผู้ที่รู้จักคิด มีความรู้ความสามารถ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เพื่อช่วยพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

3. สำคัญต่อสังคม เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเชื่อ ประสบการณ์ เหตุการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ คนรุ่นต่อ ๆ ไป (คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. 2542 : 2-3)

ปัจจุบันมีข่าวสารหรือสารสนเทศ เผยแพร่ออกมาอย่างมากมายและรวดเร็วก็เนื่องจาก วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมีความก้าวหน้า และเปลี่ยนแปลงไปมาก จึงเกิดสารนิเทศในสาขาวิชา ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็ว ซึ่งสารสนเทศเหล่านี้มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการ

เจริญก้าวหน้าของมนุษย์ สังคมและโลกเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักวิชาการ นักวิจัย นักบริหาร จำเป็นที่จะต้องได้สารสนเทศ เพื่อทราบพัฒนาการใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในสาขาวิชาของตนโดยเฉพาะ นักบริหาร ต้องนำสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานของตน บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ (นวนิตย์ อินทรมะ. 2526 : 66)

2.3 แหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศอาจเป็นสถาบัน บุคคล หรือสถานที่ ห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่รู้จักกันแพร่หลายที่สุดในบรรดาแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน เป็นที่รวมของสรรพวิชา ห้องสมุดหรือหอสมุดในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Library ซึ่งมาจากภาษาละติน Libraria แปลว่า ที่เก็บหนังสือ (รากศัพท์มาจากคำว่า Liber แปลว่า หนังสือ) พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ให้ความหมายไว้ว่า ห้องสมุด หอสมุด (คำนาม) หมายถึง ห้องหรืออาคารที่มีระบบจัดเก็บรวบรวมรักษาหนังสือประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมทั้งต้นฉบับ ลายมือเขียน ไมโครฟิล์ม เป็นต้น เพื่อใช้เป็นที่ค้นคว้าหาความรู้ ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบระเบียบโดยผู้ศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีกระบวนการคัดเลือก จัดหา จัดหมวดหมู่ บันทึกลง จัดเก็บและให้บริการอย่างเป็นระบบมีแบบแผน ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้แก่ผู้ใช้ ห้องสมุดสามารถจำแนกออกเป็น 5 ประเภท คือ

2.3.1 ห้องสมุดโรงเรียน (School Libraries) คือแหล่งวิชาการที่จัดตั้งขึ้นในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการใฝ่หาความรู้ได้ด้วยตนเองให้แก่เยาวชน

2.3.2 ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (College and University Libraries) คือหัวใจของการศึกษาระดับอุดมศึกษา คุณภาพของห้องสมุดจะเป็นเครื่องกำหนดคุณภาพทางการศึกษาของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เป็นเสมือนเครื่องมือในการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัย เป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้ด้วยตัวเองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานของการประกอบอาชีพในอนาคต กลุ่มผู้ใช้หลัก ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ และนักวิจัย

2.3.3 ห้องสมุดเฉพาะ (Special Libraries) คือ แหล่งสะสมสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชาให้บริการแก่ผู้ใช้เฉพาะกลุ่มหรือบางกลุ่ม เช่น ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์บริการ (กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม) ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ จำกัด เป็นต้น

2.3.4 ห้องสมุดประชาชน (Public Libraries) คือ ห้องสมุดที่มีหน้าที่จัดบริการโดยไม่คิดมูลค่าแก่ประชาชนในชุมชนใดชุมชนหนึ่งหรือเขตใดเขตหนึ่ง และมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ควบคุม ได้รับเงินอุดหนุนจากภาษีของประชาชน และ

ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป เช่น ห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง สังกัดกรุงเทพมหานคร ห้องสมุดประชาชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่มีอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

2.3.5 หอสมุดแห่งชาติ (National Libraries) อาจจัดเป็นห้องสมุดประชาชนประเภทหนึ่งเพราะให้บริการแก่ผู้ใช้โดยทั่วไป ไม่จำกัด เพศ วัย เชื้อชาติ หรือศาสนา เป็นแหล่งรวมสารสนเทศที่สำคัญของประเทศชาติ เช่น เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปจารึก พงศาวดาร เอกสารจดหมายเหตุ ดั้งฉบับตัวเขียน ฯลฯ และเป็นแหล่งเก็บสิ่งพิมพ์ที่ผลิตในประเทศ ซึ่งได้มาตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ สำหรับประเทศไทยกำหนดให้ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ใด ๆ ภายในประเทศต้องส่งให้หอสมุดแห่งชาติ ชื่อเรื่องละ 2 เล่ม นอกจากนี้แล้วหอสมุดแห่งชาติยังมีหน้าที่ในการกำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (International Standard Book Number-ISBN) แก่หนังสือที่ผลิตในประเทศ ตั้งอยู่ที่ท่าवासกรี ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร และยังมีหอสมุดแห่งชาติสาขาอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดชลบุรี เป็นต้น (คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์, 2543 : 3-4)

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเกิดข้อมูลสารสนเทศ แหล่งผลิตสารสนเทศ และแหล่งบุคคล (สุขุม เฉลยทรัพย์, 2531 : 72)

แหล่งสารสนเทศถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในระบบสารสนเทศและผู้ใช้สารสนเทศ (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2532 : 27-29) ได้แบ่งแหล่งสารสนเทศไว้ดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล หมายถึง สารนิเทศซึ่งเกิดขึ้นโดยการประมวลผลความรู้ ใช้ความจำ ใช้ประสบการณ์ตนเอง หรืออาจแสวงหาสารสนเทศโดยการสังเกต อาจเป็นการสังเกตอย่างมีระบบ มีเป้าหมายของการสังเกตอย่างชัดเจน หรืออาจสังเกตโดยไม่มีระบบ ไม่ได้คาดการณ์ก่อนว่าจะสังเกตเรื่องใด แล้วแต่ว่าสังเกตเห็นอะไรแล้วจึงนำผลจากการสังเกต มาประมวลผลภายหลัง นอกจากนี้ยังหาได้จากเพิ่มข้อมูล เอกสารที่ได้รวบรวม เก็บสะสมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว

2. แหล่งสารสนเทศภายนอก หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่ไม่ใช่ตัวผู้แสวงหาสารสนเทศ ซึ่งจำแนกเป็น

2.1 แหล่งสารสนเทศบุคคล บุคคลเป็นช่องทางการสื่อสาร และการแสวงหาข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ บุคคลที่เป็นแหล่งสารสนเทศได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว บุคคลที่เป็นผู้รู้ ที่ปรึกษา ตัวแทนจำหน่าย ฯลฯ แหล่งบุคคลหรือการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศภายนอกที่เป็นที่นิยมใช้เพื่อหาสารสนเทศที่ต้องการมากเป็นอันดับแรก และเป็นอันดับสองรองจาก การใช้ประสบการณ์ความคิดของตนเอง

2.2 แหล่งสารสนเทศสถาบัน หมายถึง สถาบันต่าง ๆ ที่ให้บริการสารสนเทศ ทั้งที่จัดตั้งขึ้นโดยจุดมุ่งหมาย เพื่อดำเนินการและให้บริการอย่างเป็นทางการ ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารสนเทศ และตั้งขึ้นเพื่อดำเนินงานเฉพาะด้าน สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่เป็นที่ต้องการได้ เช่น สำนักงานส่งเสริมการเกษตร สำนักงานสาธารณสุข หน่วยสารนิเทศของรัฐบาล สำนักงานบ้านและที่ดิน ฯลฯ แหล่งสารสนเทศประเภทนี้รวมถึงตัวบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ครู บรรณารักษ์ พัฒนาการ พระทนายความ

2.3 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่บุคคลจะเข้าถึงได้โดยผ่านสื่อมวลชน เช่น คุโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น

ลักษณะของแหล่งสารสนเทศและลักษณะของสารสนเทศเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้ใช้ควรคำนึงถึง ได้แก่

1. ความสะดวกในการเข้าถึง เลือกใช้แหล่งนั้นเพราะสะดวกในการเข้าถึงแหล่ง เสียเวลาแรงงานน้อยที่สุด แม้ว่าแหล่งนั้นจะไม่ใช่ว่าแหล่งที่ดีที่สุดที่จะให้สารสนเทศที่ต้องการก็ตาม

2. ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายถือเป็นองค์ประกอบสำคัญ ผู้ใช้บางคนเมื่อมีความต้องการสารสนเทศ จะแสวงหาสารสนเทศโดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด แต่การคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เสียไปนั้นขึ้นกับคุณภาพของสารสนเทศ และผลประโยชน์ที่จะได้รับกลับมาเมื่อนำสารสนเทศไปใช้งาน บางสถานการณ์อาจต้องยอมเสียค่าใช้จ่าย เงิน เวลา และแรงงานเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง มีคุณภาพ และโดยเร็วที่สุด

3. คุณภาพของสารสนเทศ สารสนเทศที่มีคุณภาพได้แก่ สารสนเทศที่มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ ถูกต้อง น่าเชื่อถือ อ่านเข้าใจง่าย มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการ มีความใหม่คือเป็นสารสนเทศที่ยังไม่เคยรู้มาก่อน ไม่ซ้ำกับสารสนเทศที่เคยได้รับก่อนหน้านี้เป็นต้น ตามแนวคิดของ ฟอร์ด และ โกแกน ซึ่งมีแหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ดังนี้

ฟอร์ด (Ford 1973 : 85) จำแนกแหล่งสารสนเทศเป็น

1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการ ได้แก่ หนังสือ วารสาร ราชายวิจัย สไลด์ เทป และวัสดุบันทึกเสียง

2. แหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปราย/การประชุมร่วมกับเพื่อนร่วมงาน และการติดต่อทางจดหมาย

โกแกน (Gogan 1982 : 73) จำแนกแหล่งสารสนเทศไว้ดังนี้

1. สารสนเทศทางการ เช่น หน่วยงานรัฐบาล องค์การวิจัย มหาวิทยาลัยและวิทยาลัย

2. แหล่งสารสนเทศไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายกับเพื่อนร่วมงาน และการประชุมสัมมนา ร่วมกันกับผู้ร่วมงาน/ผู้อื่น

พวา พันธุ์เมฆา (2541 : 4-5) ได้แบ่งแหล่งสารสนเทศย่อยไปตามลักษณะของตัวแหล่งได้ ดังนี้

1. หอสมุด หรือห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญยิ่งต่อสังคม และสถาบันการศึกษาซึ่งรายละเอียดหัวข้อนี้จะครอบคลุมถึงห้องสมุดประเภทต่าง ๆ

2. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของทั้งภาครัฐและเอกชน ในปัจจุบันหน่วยงานใหญ่ ๆ ของทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสาร สารนิเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจในหน่วยงานของตน จึงได้มีการจัดตั้งหน่วยงานย่อยขึ้นมาจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้นให้เป็นระบบ พร้อมทั้งจะสืบค้น นำออกมาใช้ประโยชน์ได้ทันทีที่ต้องการ บางแห่งใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาเป็นอุปกรณ์ดำเนินการ หน่วยงานพวกนี้มักจะมีชื่อขึ้นต้นว่า “ศูนย์ข้อมูล” หรือ “ศูนย์สารนิเทศ” บางหน่วยงานได้เปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่เป็นบุคคลภายนอกเข้าสืบค้นข้อมูล หรือขอทราบข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของตนเก็บรวบรวมและสามารถเปิดเผยได้ ตัวอย่างหน่วยงานดังกล่าว เช่น ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า สถาบันบัญญัติแห่งชาติ ; ศูนย์ข้อมูลยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ; ศูนย์สารนิเทศการงบประมาณ สำนักงานงบประมาณ ; ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักเศรษฐกิจการเกษตร ; ศูนย์บริการข้อมูล กรมวิชาการเกษตร ; ศูนย์เอกสารธุรกิจ กรมทะเบียนการค้า ; ศูนย์บริการข้อมูลทั่วไป กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ เป็นต้น

3. องค์กรเอกชนที่มีบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์ ปัจจุบันวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม มีความต้องการสารสนเทศเฉพาะด้านที่ทันสมัย รวดเร็ว ถูกต้อง มากขึ้น บริษัทธุรกิจอุตสาหกรรมต่าง ๆ ยินดีที่จะเสียค่าบริการต่อการได้รับสารสนเทศที่ต้องการ จึงเกิดบริษัทหรือองค์กรเอกชนที่ดำเนินธุรกิจเพื่อขายสารสนเทศ หรือ ให้บริการสารสนเทศตามความต้องการของลูกค้าขึ้น ในประเทศไทยขณะนี้ได้มีบริษัทที่ดำเนินกิจการในลักษณะดังกล่าวแล้วหลายบริษัท เช่น

บริษัท เครือชนไทย จำกัด รับจ้างให้ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์

4. บุคคล บุคคลก็เป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ถ้าเป็นนักวิชาการหรือนักวิจัย จะมีหน่วยงานบางแห่งได้รวบรวมชื่อบุคคลเหล่านั้นไว้ให้เป็นแหล่งค้นได้ เช่น ทำเนียบนักวิจัย ของศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ หรือ หนังสือรวบรวมประวัตินักวิจัยแห่งชาติ แหล่งสารนิเทศบุคคลจะเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติอย่างดียิ่ง

5. สถานที่ สถานที่ก็เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีคุณค่ามากอีกประเภทหนึ่ง ทั้งที่เป็นสถานที่จริง เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พระปฐมเจดีย์ เขื่อนศรีนครินทร์ หรือสถานที่จำลองมาเพื่อให้สะดวกแก่การชมในครั้งเดียว เช่นเมืองโบราณที่จังหวัดสมุทรปราการ หรือ อุทยานวิจัยและวิชาการในงานเกษตรแห่งชาติ อย่างไรก็ตามแหล่งสารสนเทศที่สำคัญที่นักเรียนจะใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอย่างมากก็คือ

หอสมุด หรือ ห้องสมุด

มอริสและเอลกินส์ (Morris and Elkins 1978 : 17-18) ได้แบ่งแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ (sources) ที่เผยแพร่สารสนเทศเป็น 4 ประการ ดังนี้

1.แหล่งปฐมภูมิ (Primary Sources) หมายถึงแหล่งที่เผยแพร่ความรู้เป็นครั้งแรก ซึ่งมีหลาย รูปแบบ ได้แก่ เอกสาร (Monographs) ศิลปจารึก วารสารรายงานการประชุมทางวิชาการ สิทธิบัตร ปรินต์มานิพนธ์ ตลอดจนวัสดุที่ไม่ได้ตีพิมพ์ เช่น จดหมายโต้ตอบ สมุดบันทึกผลการทดลอง ฯลฯ

2. แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Sources) หมายถึงแหล่งที่เป็นคู่มือนำผู้ใช้ไปยังแหล่งปฐมภูมิ เช่นบทความที่แปล หรือวิจารณ์สารสนเทศที่ปรากฏในแหล่งปฐมภูมิ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ใช้ชื่อ Review Journals, Annual Review of, Advances in และหนังสืออ้างอิงบางประเภท เช่น สารานุกรม พจนานุกรม คู่มือ ตาราง วรรณคดี และ สารสังเขป เป็นต้น

3. แหล่งตติยภูมิ (Tertiary Sources) หมายถึงแหล่งที่ทำหน้าที่ชี้นำผู้ใช้ไปยังแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิ ได้แก่ นามานุกรม บรรณานุกรม คู่มือแนะนำวรรณกรรม คู่มือห้องสมุด และคู่มือแนะนำ องค์การต่างๆ

4. แหล่งที่ไม่ใช่เอกสาร (Nondocumentary Sources) หมายถึง แหล่งที่ก่อให้เกิดแหล่งปฐมภูมิ เพราะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

4.1 แหล่งที่เป็นทางการ (Formal Sources) ได้แก่องค์กรวิจัย องค์กรวิชาชีพ โรงงานอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยและผู้ให้คำปรึกษา

4.2 แหล่งที่ไม่เป็นทางการ (Information Sources) ได้แก่การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสนทนาหรือปรึกษากันในการประชุมวิชาการ

2.3.1 แหล่งสารสนเทศภายใน

แหล่งสารสนเทศภายในได้แก่ห้องสมุด (Library) เป็นแหล่งสารสนเทศหรือสถานที่รวบรวมความรู้ทั้งหลายของมนุษย์ไว้ในบันทึกรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ อื่น ๆ ค้นฉบับตัวเขียน สมุดข่อย และสื่อทัศนวัสดุ ซึ่งมีการจัดเก็บและบริหารงานเพื่อ

อำนวยความสะดวกในการค้นหาความรู้ที่รวบรวมไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดโดยมีบรรณารักษ์วิชาชีพเป็นผู้ดำเนินงานและเป็นผู้ให้บริการเพื่อการศึกษา แหล่งสารสนเทศภายในคือ คือ

2.3.1.1 ห้องสมุดโรงเรียน (School libraries) คือ แหล่งวิทยาการที่จัดตั้งขึ้นในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการใฝ่หาความรู้ได้ด้วยตนเองให้เยาวชน

2.3.1.2 แหล่งสารสนเทศบุคคล บุคคลเป็นช่องทางการสื่อสาร และการแสวงหาข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ บุคคลที่เป็นแหล่งสารสนเทศได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพ เดียวกัน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว บุคคลที่เป็นผู้รู้ ที่ปรึกษา ตัวแทนจำหน่าย ฯลฯ แหล่งบุคคลหรือการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศภายนอกที่เป็นที่นิยมใช้เพื่อหาสารสนเทศที่ต้องการมากเป็นอันดับแรก และเป็นอันดับสองรองจาก การใช้ประสบการณ์ความคิดของตนเอง

2.3.2 แหล่งสารสนเทศภายนอก

แหล่งสารสนเทศภายนอก หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่ไม่ใช่ตัวผู้แสวงหาสารสนเทศ ซึ่งจำแนกเป็น

2.3.2.1 แหล่งสารสนเทศสถาบัน หมายถึง สถาบันต่าง ๆ ที่ให้บริการสารสนเทศ ทั้งที่จัดตั้งขึ้นโดยจุดมุ่งหมาย เพื่อดำเนินการและให้บริการอย่างเป็นทางการ ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารสนเทศ และตั้งขึ้นเพื่อดำเนินงานเฉพาะด้าน สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่เป็นที่ต้องการได้ เช่น สำนักงานส่งเสริมการเกษตร สำนักงานสาธารณสุข หน่วยสารนิเทศของรัฐบาล สำนักงานบ้านและที่ดิน ฯลฯ แหล่งสารสนเทศประเภทนี้รวมถึงตัวบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ครู บรรณารักษ์ พัฒนาการ พระ ทนายความ

2.3.2.2 ห้องสมุดเฉพาะ (Special Libraries) คือ แหล่งสะสมสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาให้บริการแก่ผู้ใช้เฉพาะกลุ่มหรือบางกลุ่ม เช่น ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์บริการ ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ จำกัด เป็นต้น

2.3.2.3 ห้องสมุดประชาชน (Public Libraries) คือ ห้องสมุดที่มีหน้าที่จัดบริการโดยไม่คิดมูลค่าแก่ประชาชนในชุมชนใดชุมชนหนึ่งหรือเขตใดเขตหนึ่ง และมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ควบคุม ได้รับเงินอุดหนุนจากภาษีของประชาชน และให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป เช่น ห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง สังกัดกรุงเทพมหานคร ห้องสมุดประชาชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

2.3.2.4 หอสมุดแห่งชาติ (National Libraries) เป็นแหล่งรวมสารสนเทศที่สำคัญของประเทศไทย เช่น เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปจารึก พงศาวดาร เอกสารจดหมายเหตุ ดั้งฉบับตัวเลข ฯลฯ และเป็นแหล่งเก็บสิ่งพิมพ์ผลิตในประเทศซึ่งได้มาตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์อาจจัดเป็นห้องสมุดประชาชนประเภทหนึ่งเพราะให้บริการแก่ผู้ใช้โดยทั่วไป ไม่จำกัดเพศวัย เชื้อชาติ หรือศาสนา

2.3.2.5 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่บุคคลจะเข้าถึงได้โดยผ่านสื่อมวลชน เช่น คุโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น

2.4 ทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ (Information Resources) หมายถึงสารสนเทศที่มีคุณค่า ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว และความรู้โดยใช้อักษร ภาพ สัญลักษณ์ รหัส หรือเสียงซึ่งสามารถปรากฏให้เห็น หรือได้ยิน หรือสัมผัสได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง วัสดุส่วนใหญ่ของห้องสมุดมักจะเห็นในรูปเล่มของหนังสือ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ วัสดุสารสนเทศจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ ซึ่งแต่ละประเภทยังแบ่งย่อยได้อีก ดังนี้

1. วัสดุตีพิมพ์ (Printed Materials) หมายถึง สารสนเทศทุกชนิดที่ตีพิมพ์ลงกระดาษ ห้องสมุดจัดจำแนกวัสดุตีพิมพ์ดังนี้

1.1 หนังสือ (Books) พิจารณาตามลักษณะให้บริการเป็น 3 ประเภท คือ

1.1.1 หนังสือทั่วไป (General Books) หมายถึงหนังสือทุกชนิดที่ให้บริการยืมได้ระยะยาวกว่าหนังสือสงวน และยืมให้ได้มากกว่า ผู้ใช้บริการสามารถเลือกหยิบหนังสือได้จากชั้นแล้วนำไปยืมที่เคาน์เตอร์บริการ

1.1.2 หนังสือสงวน (Reserved Books) ห้องสมุดบางแห่งเรียกหนังสือจอง หรือหนังสือสำรอง เนื่องจากเป็นหนังสือที่มีน้อยไม่เพียงพอ ถ้าจะบริการอย่างหนังสือทั่วไป จึงกำหนดให้ยืมในระยะสั้นและยืมได้น้อยเล่ม การยืมต้องบอกชื่อหนังสือที่ต้องการกับเจ้าหน้าที่บริการให้หยิบจากชั้นปิด ซึ่งมักอยู่บริเวณเคาน์เตอร์

1.1.3 หนังสืออ้างอิง (Reference Books) เป็นหนังสือพิเศษที่มีลักษณะไม่สะดวกที่จะนำ ออกจากห้องสมุด เช่น ขนาดใหญ่ หรือมีเหตุผลอื่น อาจเป็นหนังสือหายาก ราคาสูง จึงจัดแยกออกจากหนังสือประเภทอื่น และให้บริการค้นคว้าภายในห้องสมุดเท่านั้น

1.1.4 วารสารและนิตยสาร (Journals and Magazines) เป็นวัสดุตีพิมพ์ที่มีกำหนดออกแน่นอนและต่อเนื่อง แตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ในการจัดทำ คือวารสารมุ่งเสนอความรู้ ส่วนนิตยสารมุ่งให้ความบันเทิง

1.1.5 หนังสือพิมพ์ (Newspapers) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกตามกำหนดติดต่อกัน อาจออกรายวัน รายสัปดาห์รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ มีรูปเล่มขนาดใหญ่เป็นแผ่นพับไม่เย็บเล่ม และมุงเสนอบ้าง หรือข้อมูลที่ต้องการความรวดเร็ว เช่นเสนอผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น ห้องสมุดจะจัดหนังสือพิมพ์แยกบริการจากวัสดุอื่น เนื่องจากขนาดและการจัดวางที่แตกต่างกัน

1.1.6 จุลสารหรืออนุสาร (Pamphlets) เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก ความหนา โดยประมาณตั้งแต่ 1- 60- 80 หน้าไม่เกิน 100 หน้า มุงเสนoreื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ดังที่ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายว่า สิ่งตีพิมพ์ที่บอกเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจออกมาเป็นคราว ๆ ไม่มีกำหนดเวลาแน่นอน (ราชบัณฑิตยสถาน 2546 : 319) ส่วนใหญ่จะพิมพ์เผยแพร่ให้เปล่า เพื่อต้องการให้ทราบทั่วกัน เช่น จุลสารเรื่องโรคเอดส์ จุลสารเอเซียนเกม เป็นต้น เนื่องจากจุลสารมีขนาดค่อนข้างเล็ก จึงแยกเก็บไว้ในกล่อง หรือใส่แฟ้มไว้ในลิ้นชักเล็กตามลำดับหัวเรื่อง

1.1.7 กฤตภาค (Clippings) เป็นวัสดุตีพิมพ์ที่เกิดจากการคัดเลือกรื่องจากสิ่งพิมพ์ที่ไม่ต้องการเก็บทั้งเล่ม เช่น จากวารสาร หรือหนังสือพิมพ์ ปกติจะคัดออกมาพนักในกระดาษขนาด กว้าง 8.5 นิ้ว ยาว 11.5 นิ้ว (กระดาษ A4) แล้วใส่แฟ้มตามลำดับหัวเรื่องเก็บไว้ในลิ้นชักเล็กเช่นเดียวกับจุลสาร

2. วัสดุไม่ตีพิมพ์ (Nonprinted Materials) หมายถึง สารสนเทศที่บันทึกลงในวัสดุอื่นใดนอกเหนือจากกระดาษ (เช่น บันทึกในฟิล์ม พลาสติก แผ่นโลหะ ซึ่งอาจจำแนกวัสดุไม่ตีพิมพ์ได้ดังนี้

2.1 โสตวัสดุ คือวัสดุสารสนเทศที่ใช้เสียงเป็นสื่อในการถ่ายทอดข้อมูล เช่น แผ่นเสียง (Phonodisc) แถบบันทึกเสียง (Phototape) แผ่นดิสก์ (Disc) เป็นต้น

2.2 ทัศนวัสดุ เป็นวัสดุที่ผู้รับสารสนเทศต้องใช้ตารับรู้ อาจเห็นด้วยตาเปล่า เช่น รูปภาพ แผ่นผั่ง แผ่นภูมิ หรือต้องรับข้อมูลโดยใช้เครื่องฉาย เช่น ภาพนิ่ง (Slides) ภาพเลื่อน (Filmsrips) แผ่นใส (Transparency)

2.3 โสตทัศนวัสดุ (Audio – Visual Materials) เป็นวัสดุสารสนเทศที่มีทั้งภาพและเสียง เช่น ภาพยนตร์ (Motion pictures) สไลด์ประกอบเสียง (Slide multivisions) โทรทัศน์ เป็นต้น

2.4 วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีการแปลงสารสนเทศเป็นสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ เวลาใช้ต้องมีเครื่องมือที่จะแปลงสัญญาณกลับคืนเป็นภาพหรือเสียง เช่น วิดีทัศน์ (Videotape) ซีดี – รอม (CD – ROM) งานวิดีทัศน์ (Videodisc) เป็นต้น

2.5 วัสดุย่อส่วน (Microforms) เป็นคำรวม หมายถึงรูปแบบของสื่อบันทึกสารสนเทศใด ๆ ซึ่งบรรจุภาพถ่ายของวัสดุพิมพ์หรือภาพถ่าย ต่าง ๆ ในขนาดที่เล็กมากจนไม่สามารถอ่านด้วยตาเปล่า เมื่อต้องการข้อมูลต้องใช้เครื่องอ่าน เช่น ไมโครฟิล์ม (Microfilm) ไมโครการ์ด (Microcard) ไมโครฟิช (Microfiche) วัสดุประเภทนี้บางครั้งอาจใช้คำว่า “จุลรูป” หรือ ไมโครเรคคอร์ด (Microrecord)

นอกจากวัสดุพิมพ์และไมติพิมพ์ดังกล่าวแล้ว ห้องสมุดบางแห่งมีวัสดุอื่นแสดงเป็นตัวอย่างหรือจำลองของจริง เช่น ตัวอย่าง แร่ธาตุ หุ่นจำลอง ปราสาทหิน พระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น และปัจจุบันมีคำใช้เรียกวัสดุห้องสมุดทุกชนิดว่า วัสดุสารสนเทศ หรือ ทรัพยากรสารสนเทศ (เอี่ยมพร ทศนประสิทธิ์ผล. 2542 :14-18)

ทรัพยากรสารสนเทศ วัสดุห้องสมุด วัสดุสารสนเทศ หรือสื่อการศึกษา อาจเรียกคำใดคำหนึ่งก็ได้ซึ่งมีความหมายรวมในทำนองเดียวกัน จะแตกต่างกันก็เพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น ทรัพยากรสารสนเทศที่มีบริการในห้องสมุดอาจแบ่งกว้าง ๆ ได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ (Printed Media) และสื่อไมติพิมพ์ (Nonprinted Media)

สื่อสิ่งพิมพ์คือ หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ชนิดต่าง ๆ อาจแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ดัชนีฉบับตัวเขียนและจดหมายเหตุ เป็นสิ่งพิมพ์ที่บันทึกข้อมูล ความคิด ความเชื่อ เหตุการณ์ในสมัยต่าง ๆ ด้วยการเขียนบนวัสดุประเภทต่าง ๆ ถือเป็นแหล่งสะสมข้อมูลชั้นปฐมภูมิที่มีคุณค่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์

2. หนังสือ คือ บันทึกความรู้ ความคิด ความเชื่อ เหตุการณ์เรื่องราว และประสบการณ์ของมนุษย์ ที่เป็นรูปเล่มถาวร ซึ่งอาจแบ่งตามเนื้อหาได้ 2 ลักษณะ คือหนังสือตำราและสารคดี และหนังสือบันเทิงคดี

3. สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง คือ สิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าวความเคลื่อนไหวเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่น่าสนใจ เนื้อหาสาระต่าง ๆ ในรูปของบทความ มีกำหนดออกเป็นระยะ ๆ และมีจุดมุ่งหมายที่จะออกต่อเนื่องกันไป เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสาร

4. จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก มีความหนาไม่มากนัก (ความยาวไม่เกิน 60 หน้า) มีเนื้อหาสาระให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งและจบสมบูรณ์ในตัวเอง ให้ข้อมูลที่ทันสมัยสั้น ๆ โดยเขียนให้อ่านง่าย สำหรับบุคคลทั่วไป

สื่อไมติพิมพ์ คือ สื่อที่บันทึกความรู้ ข่าวสาร สารสนเทศต่าง ๆ ในรูปแบบอื่นนอกเหนือไปจากหนังสือหรือการพิมพ์ซึ่งบางครั้งจะต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ช่วยในการเรียกใช้ข้อมูลที่บันทึกไว้ในสื่อ นั้น ๆ ออกมา เช่น เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องอ่านไมโครชิฟ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น อาจแบ่งเป็น 7 ประเภท คือ

1. วัสดุกราฟิก (Graphic Materials) คือ ทัศนวัสดุที่แสดงความรู้ หรือ เนื้อหาออกมาในลักษณะของรูปภาพ ภาพวาด สัญลักษณ์ ประกอบคำหรือข้อความ เช่น รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ ภาพจำลอง แผนภูมิ แผ่นภาพโปร่งใส และภาพนิ่ง เป็นต้น

2. วัสดุแผนที่ (Cartographic Materials) คือ ทัศนวัสดุที่แสดงให้เห็นถึงรูปร่างลักษณะของพื้นผิวโลก ลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต ทิศ ฯลฯ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกตามธรรมชาติ โดยการย่อส่วน นำมาแสดงโดยใช้ภาพ เส้น สี สัญลักษณ์ และเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น แผนที่ (Maps) ลูกโลก (Globe) หุ่นจำลองที่ย่นย่อขนาดของโลก

3. วัสดุบันทึกเสียง (Sound Recordings) เป็นสื่อประเภทโสตทัศนวัสดุหรือประเภทฟัง มี 2 ประเภทคือ แผ่นเสียงและแถบบันทึกเสียง

4. ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และวีดิทัศน์ เป็นสื่อโสตทัศนศึกษาที่มีทั้งภาพและเสียง

5. วัสดุสามมิติและของจริง เป็นผลงานทางศิลปะหรือสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบของจริงมีลักษณะเป็น 3 มิติ ใช้สีแสดงส่วนต่าง ๆ ได้ตามความเป็นจริง เช่น ภาพจำลองหุ่นจำลอง (Model) เป็นตัวแทนของวัสดุสามมิติที่เป็นของจริง อาจย่อส่วนให้มีขนาดเล็กลงหรือขยายใหญ่กว่าของจริง ของตัวอย่าง

6. วัสดุย่อส่วน (Microform) เป็นวัสดุสารนิเทศที่ได้จากการถ่ายภาพสิ่งพิมพ์ต้นฉบับโดยย่อส่วนให้มีขนาดเล็กลงจนไม่สามารถอ่านได้ด้วยตาเปล่า ต้องใช้เครื่องอ่านวัสดุย่อส่วนที่ใช้วิธีการย่อและขยายตั้งแต่ 10 – 12 เท่า เช่น ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช

7. สารนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่เก็บข้อมูลบันทึกและค้นคืนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เช่น ฐานข้อมูลซีดี – รอม ฐานข้อมูลออนไลน์ ซีดี – ไอ (Compact disc – Interactive) และแผ่นวีดิทัศน์ระบบเลเซอร์ (Laser Videodisc) ฯลฯ

เนื่องจากสารสนเทศมีหลายลักษณะ หลายรูปแบบและหลายประเภท นับตั้งแต่ที่มนุษย์เริ่มมีการบันทึก จนถึงปัจจุบันเพื่อที่จะทำการค้นคว้า เผยแพร่ และเก็บรักษาทรัพยากรสารสนเทศไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป ปัจจุบันสามารถแบ่งทรัพยากรสารสนเทศออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. สารสนเทศในรูปของวัสดุสิ่งพิมพ์ (Printed Materials) ได้แก่ หนังสือ (Books, Monographs) หนังสืออ้างอิง (Reference books) หนังสือพิมพ์ (Newspapers) จุลสาร (Pamphlets) กฤตภาค (Clipping)

2. สารสนเทศในรูปของสิ่งไม่ตีพิมพ์หรือโสตทัศนวัสดุ (Non-Printed Materials or Audiovisual Materials) ได้แก่ รูปภาพ (Pictures) แผนที่ (Maps) ภาพนิ่งและภาพเลื่อน (Slides and Filmstrips) ภาพยนตร์ (Motion Pictures or Films) เทปโทรทัศน์ (Video Tapes) แผ่นเสียง (Discs)

and Tapes) ลูกโลก (Globes) หุ่นจำลอง (Models) ไมโครฟิล์ม (Microfilms) ไมโครฟิช (Microfiches) ของตัวอย่าง (Specimens)

3. **ฐานข้อมูล (Database)** คือแหล่งสารสนเทศที่เก็บไว้ในรูปของ อิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยระบบจัดการฐานข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือทำให้การประมวลสารสนเทศมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ฐานข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ

3.1 **ฐานข้อมูลแบบออนไลน์ (Online Databases)** เป็นฐานข้อมูลที่บริษัทต่าง ๆ ทำขึ้นมาในรูปของธุรกิจมีการจัดหาและจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้แล้วนำไปเสนอบริการแก่องค์กรต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูล หรือที่คาดว่าองค์กรเหล่านั้นอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเหล่านั้น เมื่อมีการเรียกใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูล ทางบริษัทก็จะเก็บค่าบริการตามอัตราที่กำหนดไว้ ปัจจุบันนี้มีฐานข้อมูลแบบออนไลน์มากมายและอยู่ในหลายรูปแบบ เช่น บรรณานุกรม วรรณคดีและสาระสังเขป รายงานการประชุม ตารางสถิติ เป็นต้น ตัวอย่างของฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูล DIALOG, MEDLINE, AGRIS เป็นต้น (ละออง แก้วเกาะจาก : 64-65)

3.2 **ฐานข้อมูลแบบซีดี-รอม (CD-ROM)** เป็นฐานข้อมูลสำเร็จรูปที่บันทึกข้อมูลได้ทั้งตัวอักษร ตัวเลข ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ และเสียง มีคุณสมบัติเป็นสื่อจัดเก็บข้อมูลเพื่อการอ่านเพียงอย่างเดียว สามารถค้นข้อมูลจากแผ่น ซีดี-รอม ได้ในเวลาอันรวดเร็วเพียง 1-2 วินาที และในการค้นข้อมูลก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสารตามระยะเวลา และสามารถค้นซ้ำ ๆ ได้ ตามที่ต้องการ ฐานข้อมูลแบบซีดี-รอม แบ่งได้เป็น 5 ประเภท

3.2.1 **ฐานข้อมูลแบบบรรณานุกรม (Bibliographic Database)** เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมของเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุไม่ว่าสิ่งพิมพ์อาจมีสาระสังเขปประกอบด้วยหรือไม่ก็ได้ ใช้เป็นคู่มือช่วยค้นคว้าแหล่งข้อมูลในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น Cancer CD-ROM เป็นฐานข้อมูลทางการแพทย์

Environment Library เป็นฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม Humanities Index-HUM เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมบทความและบทวิจารณ์ ของวารสารด้านมนุษยศาสตร์

3.2.2 **ฐานข้อมูลเพื่อการอ้างอิง (Reference Database)** เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดเพื่อการนำไปอ้างอิงประกอบการค้นคว้า เหมือนการใช้หนังสืออ้างอิง เช่น

Million Dollar Directory เป็นฐานข้อมูลนามานุกรมบริษัทธุรกิจ

Oxford English Dictionary on Computer Disc-OCD on CD-ROM เป็นฐานข้อมูลพจนานุกรม Oxford English Dictionary

Electronic Encyclopedia of Arts เป็นฐานข้อมูลสารานุกรมด้านศิลปะ

and Tapes) ลูกโลก (Globes) หุ่นจำลอง (Models) ไมโครฟิล์ม (Microfilms) ไมโครฟิช (Microfiches) ของตัวอย่าง (Specimens)

3. ฐานข้อมูล (Database) คือแหล่งสารสนเทศที่เก็บไว้ในรูปของ อิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยระบบจัดการฐานข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือทำให้การประมวลสารสนเทศมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ฐานข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ

3.1 ฐานข้อมูลแบบออนไลน์ (Online Databases) เป็นฐานข้อมูลที่บริษัทต่าง ๆ ทำขึ้นมาในรูปของธุรกิจมีการจัดหาและจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้ แล้วนำไปเสนอบริการแก่องค์กรต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูล หรือที่คาดว่าองค์กรเหล่านั้นอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเหล่านั้น เมื่อมีการเรียกใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูล ทางบริษัทก็จะเก็บค่าบริการตามอัตราที่กำหนดไว้ ปัจจุบันนี้มีฐานข้อมูลแบบออนไลน์มากมายและอยู่ในหลายรูปแบบ เช่น บรรณานุกรม ครรชนและสาระสังเขป รายงานการประชุม ตารางสถิติ เป็นต้น ตัวอย่างของฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูล DIALOG, MEDLINE, AGRIS เป็นต้น (ละออง แก้วเกาะจาก : 64-65)

3.2 ฐานข้อมูลแบบซีดี-รอม (CD-ROM) เป็นฐานข้อมูลสำเร็จรูปที่บันทึกข้อมูลได้ทั้งตัวอักษร ตัวเลข ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ และเสียง มีคุณสมบัติเป็นสื่อจัดเก็บข้อมูลเพื่อการอ่านเพียงอย่างเดียว สามารถค้นข้อมูลจากแผ่น ซีดี-รอม ได้ในเวลาอันรวดเร็วเพียง 1-2 วินาที และในการค้นข้อมูลก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสารตามระยะเวลา และสามารถค้นซ้ำ ๆ ได้ ตามที่ต้องการ ฐานข้อมูลแบบซีดี-รอม แบ่งได้เป็น 5 ประเภท

3.2.1 ฐานข้อมูลแบบบรรณานุกรม (Bibliographic Database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมของเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุไมตรีพิมพ์อาจมีสาระสังเขปประกอบด้วยหรือไม่ก็ได้ ใช้เป็นคู่มือช่วยค้นคว้าแหล่งข้อมูลในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น Cancer CD-ROM เป็นฐานข้อมูลทางการแพทย์

Environment Library เป็นฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม Humanities Index-HUM เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมบทความและบทวิจารณ์ ของวารสารด้านมนุษยศาสตร์

3.2.2 ฐานข้อมูลเพื่อการอ้างอิง (Reference Database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้รายละเอียดเพื่อนำไปอ้างอิงประกอบการค้นคว้า เหมือนการใช้หนังสืออ้างอิง เช่น

Million Dollar Directory เป็นฐานข้อมูลนามานุกรมบริษัทธุรกิจ

Oxford English Dictionary on Computer Disc-OCD on CD-ROM เป็นฐานข้อมูลพจนานุกรม Oxford English Dictionary

Electronic Encyclopedia of Arts เป็นฐานข้อมูลสารานุกรมด้านศิลปะ

3.2.3 ฐานข้อมูลสถิติตัวเลข (Demographic or Numeric Database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้สถิติตัวเลขที่ใช้ประโยชน์ในด้านการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน หรือ ใช้เพื่อการวินิจฉัยและปฏิบัติงาน เช่น

Population Statistics เป็นฐานข้อมูลสถิติ ประชากรที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา

Business Indicators เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทธุรกิจในสหรัฐอเมริกา

Telerom เป็นฐานข้อมูลโทรศัพท์ของประเทศสวีเดน

3.2.4 ฐานข้อมูลเต็มรูปแบบ (Full-Text Database) เป็นฐานข้อมูลที่ใช้แทนต้นฉบับเดิมได้ทั้งหมดโดยมีข้อมูล เนื้อหาสาระเต็มรูปแบบหรือครบถ้วน รวมทั้งแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เหมือนต้นฉบับเดิมทุกประการ เช่น

Daily Oklahoman เป็นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งผลิตโดยบริษัท Datatext Corporation

World Factbook – QH-8901 เป็นฐานข้อมูลหนังสือรายปีที่จัดพิมพ์ด้วยแผ่นโดย GPO

U.S. History เป็นฐานข้อมูลหนังสือประวัติศาสตร์จัดพิมพ์โดย Bureau of Electronic Publishing มีเนื้อหาหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา

Sherlock Homes on Disc เป็นฐานข้อมูลหนังสือนวนิยายแนวสืบสวนของ Sherlock Homes

3.2.5 ฐานข้อมูลภาพ (Graphic Database) เป็นฐานข้อมูลที่มีทั้งภาพ และรายละเอียดเกี่ยวกับภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพวาดหรือภาพแผนที่ เช่น

Electronic Map Cabinet เป็นฐานข้อมูลภาพแผนที่ ของสหรัฐอเมริกา

Art Index-ART เป็นฐานข้อมูลภาพศิลปะ บทความด้านศิลปะ จากวารสาร หนังสือและสิ่งพิมพ์จากพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ

3.3 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเอง โดยห้องสมุดแต่ละห้องจัดทำฐานข้อมูลขึ้นมาเอง ส่วนมากจะอยู่ในรูปของบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดนั้น ๆ เช่น ฐานข้อมูลของสำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา ประกอบด้วยฐานข้อมูล 3 ฐานคือ

3.3.1 ฐานข้อมูล NTC เป็นฐานข้อมูลรวมทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดของห้องสมุด

3.3.2 ฐานข้อมูล BK เป็นฐานข้อมูลสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

3.3.3 ฐานข้อมูล SERT เป็นฐานข้อมูลบทความจากวารสาร

4. อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมต่อกันทั่วโลก เป็นเครือข่ายสากล (International Network) ที่มีผู้ใช้มากที่สุด ประกอบด้วย เครือข่ายย่อย ๆ จำนวนมากกว่า 30,000 เครือข่าย ซึ่งกระจายอยู่ในประเทศต่าง ๆ มากกว่า 90 ประเทศทั่วโลก แต่ละเครือข่ายย่อยของอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ที่เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ ที่ให้ข้อมูล

ทุกประเภท ทั้งข้อมูลทางการศึกษา การบันเทิง ธุรกิจและการค้า เป็นต้น อินเทอร์เน็ตจึงเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ความสะดวกในการแสวงหาสารสนเทศโดยช่วยลดอุปสรรคจัดปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านเวลา ระยะเวลา และสภาพทางภูมิศาสตร์ ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนสารสนเทศของคนทั่วโลก (คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. 2543 :5-7)

สรุปได้ว่า ทรัพยากรสารสนเทศทั้งในรูปของสิ่งพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ กล่าวคือ หากเราสามารถพัฒนาบุคคลแต่ละคนได้โดยการส่งเสริมให้เขาได้รับความรู้ สารสนเทศ ข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อเหล่านี้ให้ตรงกับความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ประชาชนแต่ละคนจะมีความรู้ ความคิด มีสุขภาพดีและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมโดยรวมก็ย่อมจะพัฒนาเจริญก้าวหน้าขึ้นด้วย

3. การแสวงหาสารสนเทศ

3.1 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ความหมายของพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ “พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ” (Information Behaviour) หมายถึง พฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลหนึ่ง ซึ่งเชื่อมโยงบุคคลผู้นั้นให้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ โดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่และการได้สารสนเทศมาโดยอาจอยู่ในรูปการสื่อสารแบบเผชิญหน้า และการได้รับสารสนเทศจากสิ่งต่างๆ เช่นการดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ทั้งที่ไม่มีเจตนาจะรับสารสนเทศจากรายการนั้น เป็นต้น (Willson 2000 : 50) ดังนั้นพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้าง และเป็นการมองกิจกรรมของมนุษย์ในระดับมหภาคโดยครอบคลุมกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ การค้นหาสารสนเทศที่ต้องการด้วยวิธีใด ๆก็ตาม และการใช้สารสนเทศหรือการส่งสารสนเทศนั้น ๆ ไปยังผู้อื่นต่อไป

วิสันศึกษาความต้องการสารสนเทศ และพฤติกรรมอันเกิดจากความต้องการสารสนเทศของบุคคล โดยมีฐานแนวคิดว่า ความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคลนั้นนำไปสู่พฤติกรรมต่างกัน หรืออีกนัยหนึ่ง เขาไม่เห็นด้วยกับนักวิจัยด้านสารสนเทศศาสตร์จำนวนหนึ่งที่ว่า ผู้มีความต้องการสารสนเทศต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอไป เพราะอาจเกิดภาวะที่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค อันทำให้ผู้ใช้สามารถแสวงหาสารสนเทศที่สนองตอบความต้องการของตนได้ ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมจึงไม่สามารถจะมองเพียงเฉพาะที่ผู้ใช้หรือผู้แสวงหาสารสนเทศมีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศนั้นคือการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศนั้นไม่ควรเน้นเฉพาะจากแง่มุมของระบบ แต่ควรหันมาสู่การศึกษาที่มีผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง

วิลสันได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information-seeking Behaviour) คือการแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดความต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นต้น (Willson 2000 : 50)

2. พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ (Information Search Behaviour) เป็นพฤติกรรมระดับจุลภาคที่ผู้คนปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นระดับปฏิบัติ อาทิ การใช้เมาส์ หรือในระดับการใช้ความคิด สถิติปัญญาและความรู้ เช่น การใช้ตรรกะเทียบ หรือการตัดสินใจเลือกว่าหนังสือที่พบ 2 เล่มนั้น เล่มใดมีประโยชน์มากกว่ากัน หรือพิจารณาว่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้นั้นตรงกับความต้องการของตนหรือไม่ อย่างไร (Wilson 2000 ; 50)

ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ

ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศตามแนวคิดของวิลสันมีความสำคัญดังนี้

1. พฤติกรรมสารสนเทศครอบคลุมพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 2 ด้านคือ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

2. พฤติกรรมการสารสนเทศของผู้ใช้นั้นมีจุดผลักดันมาจากความต้องการสารสนเทศ (Information Need) ซึ่งในตัวแบบเรียกอย่างย่อว่า “ความต้องการ”

3. เมื่อเกิดความต้องการ ผู้ใช้จึงต้องแสวงหาสารสนเทศ โดยใช้ระบบหรือบริการสารสนเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบอย่างเป็นทางการหรือแหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการ

4. ในกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ นอกจากระบบหรือบริการสารสนเทศแล้ว ผู้ใช้หรือผู้แสวงหาสารสนเทศยังอาจได้รับสารสนเทศด้วยการแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น (Information Exchange) และยังสามารถส่งหรือถ่ายโอนสารสนเทศสารสนเทศที่ได้ไปให้ผู้อื่นด้วยเช่นกัน (Information Transfer)

5. ผลที่ได้จากการแสวงหาสารสนเทศจากระบบหรือบริการสารสนเทศอาจเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว นั่นคือ สามารถหาสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของตนหรือไม่พบ หากหาไม่พบ อาจต้องย้อนกลับไปค้นหาสารสนเทศอีกครั้ง

6. หลังจากนั้น เมื่อได้สารสนเทศแล้ว จะนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นสารสนเทศที่ได้จากระบบ บริการหรือแหล่งสารสนเทศใดก็ตาม

เชนทและเฮร์นอน (Chen and Hernon 1982 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติใด ๆ ก็ตามของบุคคลในอันที่จะค้นหาข้อมูลที่จะสนองตอบความต้องการการแสวงหาสารสนเทศนั้นอาจกล่าวได้ว่า เป็นแนวทางปฏิบัติที่บุคคลได้กระทำเพื่อสนองความต้องการของตน

ครีกีลาส (Krikelas 1983 : 5) อธิบายพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศว่า คือ กิจกรรมที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำเพื่อให้ได้สารสนเทศ ข้อมูล และข่าวสารที่จะสนองความต้องการของตนทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความในใจส่วนตัว หน้าที่การงาน การเรียนรู้ พฤติกรรมเช่นนี้เริ่มขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการรู้ ศึกษา และวิเคราะห์เรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง และพบว่าความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอจึงต้องการความรู้เพิ่มเติม

ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ

ค.ศ. 1997 วิลสัน (Willson 20 : 5) ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ผลการศึกษากับพฤติกรรมสารสนเทศ ซึ่งได้นำทฤษฎีและแนวคิดของสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น นิเทศศาสตร์ จิตวิทยา การวิจัยผู้บริโภค เป็นต้น มาปรับปรุงตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของเขา โดยได้ขยายและอธิบายพฤติกรรมสารสนเทศเพิ่มขึ้นจากเดิม เขาเรียกตัวแบบใหม่นี้ว่า “ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ” (The general Model of Information Behaviour) เพื่อให้เป็นตัวแทนของพฤติกรรมสารสนเทศในเชิงมหภาคและอธิบายการค้นหาสารสนเทศทั้งจากระบบสารสนเทศในสถาบันบริการสารสนเทศ และจากแหล่งอื่น เช่น การได้รับสารสนเทศจากสื่อมวลชน เป็นต้น

ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศมีลักษณะสำคัญคือ

1. จุดเริ่มต้นที่นำไปสู่พฤติกรรมสารสนเทศ คือ “ความต้องการ” โดยเน้นความต้องการของบุคคลผู้แสวงหาสารสนเทศนั้น ๆ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นความต้องการสารสนเทศในบริบทของผู้แสวงหาสารสนเทศ (Person-in-Context)

2. ความแตกต่างระหว่างตัวแบบทั่วไปและตัวแบบเดิมของวิลสัน ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ตัวแบบทั่วไปประบุถึง “ตัวแปรแทรกซ้อน” (Intervening Variable) โดยถือว่าตัวแปรเหล่านี้อาจสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาสารสนเทศก็ได้ ตัวแปรแทรกซ้อนแบ่งออกเป็นหลายด้านคือ

2.1 คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Characteristic) เช่น ปัจจัยหรือคุณลักษณะด้านอารมณ์ ด้านพุทธิพิสัยหรือปัญญา (Cognitive) ระดับการศึกษา และพื้นความรู้ของผู้แสวงหาสารสนเทศ เป็นต้น

2.2 ตัวแปรด้านประชากร (Demographic Variable) เช่น อายุ เพศ เป็นต้น

2.3 ตัวแปรเชิงสังคมหรือระหว่างบุคคล (Social/interpersonal Variable) ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศจากบุคคลอื่นในสังคม เช่น ทักษะการสื่อสารของผู้นำบริการสารสนเทศ ลักษณะการทำงานที่มีการแข่งขันระหว่างเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

2.4 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Variable) เช่น เวลาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ วัฒนธรรมซึ่งสะท้อนความเชื่อพื้นฐานของบุคคล เป็นต้น

2.5 คุณลักษณะของแหล่งสารสนเทศ (Information Source Characteristic) เช่น การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ เป็นต้น

3. การนำทฤษฎีด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ที่สำคัญ 3 ด้านมาอธิบายกลไกในการก่อหรือกระตุ้นให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ (Activating Mechanism) ทฤษฎีนี้ได้แก่ ทฤษฎีด้านความเครียดและการเผชิญปัญหา (Stress/Coping Theory) ทฤษฎีความเสี่ยงและรางวัล (Risk/Reward Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

3.1 ทฤษฎีด้านความเครียดและการเผชิญปัญหา เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ ความเครียดอาจเป็นภาวะที่สัมพันธ์กับความต้องการสารสนเทศ เช่น ความเครียดที่เกิดจากการไม่สามารถอธิบายเหตุแห่งความเจ็บป่วยของตนนับเป็นสิ่งผลักดันให้บุคคลต้องเผชิญปัญหา นั่นคือต้องแสวงหาสารสนเทศเพื่ออธิบายความเจ็บป่วยของตนและสาเหตุของความเจ็บป่วยให้ได้

3.2 ทฤษฎีความเสี่ยงและรางวัล เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เช่น ในการแสวงหาสารสนเทศ มีค่าใช้จ่ายในการแสวงหาสารสนเทศซึ่งนับเป็นความเสี่ยงประเภทหนึ่ง บุคคลจึงต้องประเมินว่าค่าใช้จ่ายนั้น “คุ้ม” กับรางวัลหรือประโยชน์ที่จะได้รับหรือไม่ อย่างไร

3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เช่นกัน โดยเฉพาะการรับรู้สมรรถนะของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) ซึ่งสัมพันธ์กับการเผชิญปัญหา บุคคลหนึ่งจะสามารถเผชิญปัญหาได้ดีเพียงไรขึ้นกับการรับรู้สมรรถนะของตนเอง เช่น เมื่อเกิดเจ็บป่วย จะสามารถแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนด้วยวิธีต่าง ๆ และจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาสารสนเทศด้วยตนเอง การเรียนรู้การแสวงหาสารสนเทศจากผู้อื่น หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองก็ตาม

4. พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ พฤติกรรมนี้ครอบคลุมทั้งการแสวงหาสารสนเทศที่ตนริเริ่มเอง (Active) เช่น การค้นหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต และที่ตนริเริ่มเอง (Passive) โดยแบ่งพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศออกเป็น 4 ประเภทคือ

4.1 การตั้งใจที่ตนมิได้ริเริ่ม (Passive Attention) เช่นการได้รับสารสนเทศจากรายการสารคดีทางวิทยุที่ตนฟังอยู่ แม้ว่าอาจไม่มีเจตนาที่จะแสวงหาสารสนเทศ แต่ถือว่าเกิดการได้รับสารสนเทศขึ้น

4.2 การค้นโดยตนมิได้ริเริ่ม (Passive Search) หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งได้รับสารสนเทศเรื่องหนึ่ง ในขณะที่กำลังค้นหาสารสนเทศอีกเรื่องหนึ่ง ดังนั้น สารสนเทศที่ได้รับไม่ใช่ที่ตนตั้งใจไว้แต่ถือว่าได้รับสารสนเทศเช่นกัน

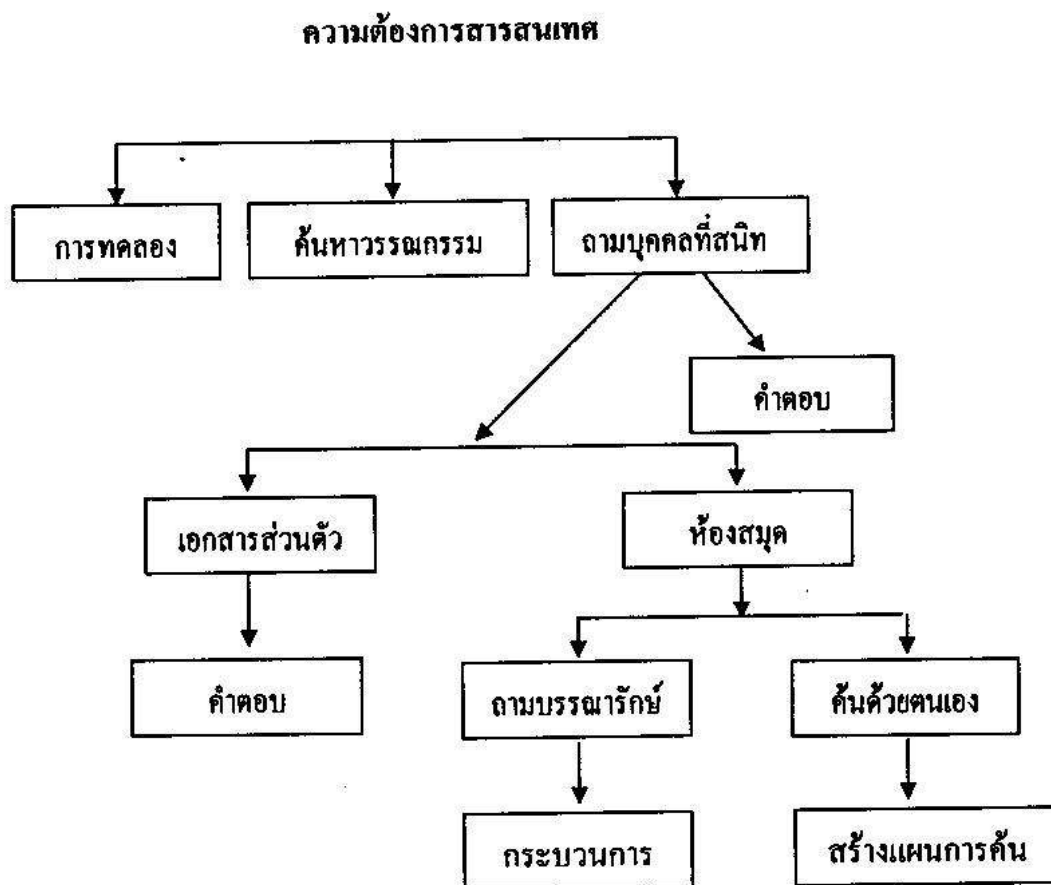
4.3 การค้นที่ตนริเริ่ม (Active Search) หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งมุ่งค้นหาสารสนเทศจากระบบสารสนเทศในสถาบันบริการหรือจากบริการสารสนเทศต่าง ๆ โดยทั่วไปการศึกษาวิจัยในสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์นั้นให้ความสนใจที่การแสวงหาสารสนเทศประเภทนี้ เพราะถือว่าเป็นพฤติกรรมสำคัญในการใช้ระบบสารสนเทศหรือบริการในสถาบันบริการสารสนเทศ

4.4 การค้นที่ดำเนินการอยู่ (Ongoing Search) เป็นการค้นหาสารสนเทศในเรื่องที่ผู้ค้นหรือผู้แสวงหาสารสนเทศมีความรู้หรือมีสารสนเทศอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องการแสวงหาเพิ่มเติมเฉพาะด้าน เช่น เฉพาะเรื่องใหม่ หรือรายละเอียดเฉพาะเจาะจงที่ขาดหายไปเพิ่มเติมเท่านั้น

5. การประมวลและการใช้สารสนเทศ (Information Processing and Use) คือการนำสารสนเทศที่ค้นคืนได้มาคัดเลือก รวบรวม จัดเรียง หรือกระทำด้วยวิธีใด วิธีหนึ่ง เพื่อให้สามารถนำสารสนเทศนั้นมาผนวกเข้าเป็นความรู้ของผู้แสวงหาสารสนเทศ เช่น การขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญในเอกสารที่ค้นคืนได้ เพื่อระบุความสำคัญและทำให้สามารถนำข้อความนั้นไปใช้ในรายงานที่จะจัดทำขึ้นต่อไป

ทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญต่อบุคคลในสังคมปัจจุบันซึ่งมีความจำเป็นที่จะนำสารสนเทศไปใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม การที่จะแสวงหาหรือได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการจึงมีความสำคัญยิ่ง

การแสวงหาสารสนเทศจึงเป็นกระบวนการที่บุคคลค้นหาเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตนต้องการ ได้แสดงขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศไว้ว่า เมื่อบุคคลรู้ความต้องการสารสนเทศของตน ขั้นตอนแรกของการแสวงหาสารสนเทศ คือ การสอบถามบุคคลที่สนิท เพื่อทราบแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ขั้นต่อมาเป็นการแสวงหาสารสนเทศจากเอกสารส่วนตัวและ/หรือเข้าใช้ห้องสมุด พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศอาจแบ่งเป็น 2 กรณี คือ ถามหาสารสนเทศจากบรรณารักษ์และการแสวงหาสารสนเทศด้วยตนเอง โดยแสดงได้ดังภาพ

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศของผู้ที่รู้ความต้องการ (Taylor. 1968 : 181)

กระบวนการแสวงหาสารสนเทศนั้น เทเลอร์ ได้อธิบายเรื่องการตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของบุคคลว่า แบ่งออกได้ 4 ระดับคือ

1. ระดับกว้างสุด (Visceral Level) คือ ระดับความต้องการที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกผู้ใช้สารสนเทศไม่รู้ว่าตนต้องการอะไร ระบุได้เพียงความไม่ชอบ ความไม่พึงพอใจอย่างกว้าง ๆ
2. ระดับรู้ความต้องการ (Conscious Level) ผู้ใช้สารสนเทศทราบว่าตนต้องการอะไร แต่ไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน
3. ระดับบอกความต้องการได้ (Formal Level) ผู้ใช้สารสนเทศสามารถระบุความต้องการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรได้หรือสามารถอธิบายคำถามหรือความต้องการได้ชัดเจน
4. ระดับรู้แจ้ง (Compromised Level) ผู้ใช้สารสนเทศสามารถบอกความต้องการหรือกำหนดแหล่งสารสนเทศได้เองจากระบบสารสนเทศที่มีบริการ

โกรเวอร์ (Krover 1933 : 95) กล่าวถึงกระบวนการแสวงหาสารสนเทศว่า มีขั้นตอนดังนี้

1. ตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ บุคคลต้องการสารสนเทศเพื่อประกอบการงาน การศึกษา การสร้างสรรค์ การตัดสินใจ หรืองานวิจัย บุคคลรู้ว่าต้องการสารสนเทศอะไร
2. ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ
3. เลือกหนทางในการแสวงหาสารสนเทศ ในขั้นนี้กิจกรรมการแสวงหาสารสนเทศที่ใช้จะเป็นไปอย่างไม่เป็นทางการ
4. การแสวงหาสารสนเทศโดยแสดงวิธีเด่นชัด เช่นการค้นคว้า ประเมินบรรณารักษ์ หรือถามบุคคลที่สนิท
5. ประเมินผล บุคคลจะประเมินผลการแสวงหาสารสนเทศของตนว่าควรกระทำต่อหรือยุติการกระทำ
6. การยอมรับ ถ้าผลการแสวงหาสารสนเทศเป็นที่พอใจ บุคคลอาจรับสารสนเทศนั้นเข้าสู่ระบบสารสนเทศของตน เช่น โน้ต ถ่ายเอกสาร หรือเก็บเข้าสู่ระบบการประมวลผล ถ้าหากเป็นสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ บุคคลอาจจำสารสนเทศนั้นไว้ ซึ่งจะกลายเป็นความรู้ของบุคคลนั้นต่อไป
7. ประโยชน์ ถ้าบุคคลเกิดการเรียนรู้สารสนเทศอาจทำให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532 : 24) ให้ความหมายการแสวงหาสารสนเทศไว้ว่า เป็นกระบวนการซึ่งเริ่มจากเมื่อบุคคลเล็งเห็นว่า สภาพความรู้ที่ตนมีอยู่ด้อยกว่าที่ตนต้องการไม่ว่าจะเพื่อการตอบคำถามที่ตนสงสัย อยากรู้ เพื่อแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจกระบวนการนี้จะประกอบด้วย

1. การตระหนักถึงหรือเล็งเห็นความต้องการสารสนเทศ
2. การพิจารณาถึงแหล่งสารสนเทศ
3. การเลือกหนทางแสวงหาสารสนเทศ

โดยความต้องการสารสนเทศมีระดับของความต้อการขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์เริ่มตั้งแต่ความต้องการที่รีบด่วน ไม่รีบด่วนมีความสัมพันธ์กับการเล็งเห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือไม่ นับตั้งแต่ถ้ารู้ก็ดี จนถึงต้องรู้ ต้องได้สารสนเทศนั้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

พิศุล วงศ์ก้อม (2539) ได้ศึกษา กลวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 9 ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 9 ส่วนใหญ่มีกลวิธีการเรียนทุกด้านในระดับกลาง และกลวิธีการเรียนที่นักเรียนใช้มากที่สุด คือ การจดบันทึก รองลงมาคือการอ่านและการทบทวน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีกลวิธีทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 9 มีกลวิธีการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในเขตการศึกษา 9 มีกลวิธีการเรียนมากกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 9 มีกลวิธีการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในเขตการศึกษา 9 มีกลวิธีการเรียนมากกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในกรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 9 มีกลวิธีการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในเขตการศึกษา 9 มีกลวิธีมากกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร

อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์ (2539) การใช้สารนิเทศเพื่อการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนมีความเห็นว่า การเรียนรายวิชาต่าง ๆ จากโรงเรียนเป็นประโยชน์ต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในระดับมาก

2. นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้แหล่งความรู้ (สารนิเทศ) เพื่อการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยในระดับมาก ได้แก่ ซื่อหนังสือคู่มือเฉลยข้อสอบเก่ามาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทบทวนวิชาที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยจากหนังสือหรือตำราที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยตนเอง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับประโยชน์ของการเรียนวิชาต่าง ๆ จากโรงเรียนที่มีต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จำแนกตามตัวแปร พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่มีระดับคะแนนสูงเห็นว่า มีประโยชน์มากกว่านักเรียนชาย และนักเรียนที่มี

ระดับคะแนนต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีกลุ่มวิชาด้านสังคมศาสตร์และด้านมนุษยศาสตร์ กับด้านวิทยาศาสตร์และนักเรียนที่เรียนจบจากในเขตกรุงเทพมหานครกับนอกเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

พยอม ยวสุต (2541) การใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง เขตการศึกษา 5 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาในอำเภอเมือง เขตการศึกษา 5 ปีการศึกษา 2541 มีความเห็นว่า สภาพห้องสมุดอยู่ในระดับกลาง และมีการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน นอกจากนี้ ยังพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพห้องสมุดและการใช้สารสนเทศของนักเรียนไม่มีความแตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียน

2. นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และพบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้อื่นอยู่ในระดับน้อย นักเรียนมีผลการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

เจริญ กุ่มอักษร (2543) ความต้องการสารสนเทศในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความต้องการสารสนเทศในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ และด้านรูปแบบสารสนเทศ

2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการสารสนเทศในชีวิตประจำวัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนชายมีความต้องการสารสนเทศในหมวดศิลปกรรมมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงมีความต้องการสารสนเทศทุกประเภทและทุกข้อมากกว่า แต่มีความต้องการสารสนเทศน้อยกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนา หันจางสิทธิ์. (2543). ความต้องการสารสนเทศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. นักเรียนโดยส่วนรวมและจำแนกตามเพศ มีความต้องการสารสนเทศโดยส่วนรวม เป็นรายด้าน 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลางและมีความต้องการด้านแหล่งและสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนหญิงมีความต้องการสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนโดยส่วนรวมมีความต้องการสารสนเทศเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ ด้านเนื้อหาสารสนเทศได้แก่กลุ่มวิชาภาษาไทย เกม และการเพาะปลูก ด้านรูปแบบสารสนเทศ

ได้แก่ หนังสือพิมพ์ รายการโทรทัศน์ และรูปภาพต่าง ๆ ด้านแหล่งสารสนเทศได้แก่ เพื่อนหรือบุคคลทั่วไป โทรทัศน์และห้องสมุดนอกจากนี้ นักเรียนชายมีความต้องการสารสนเทศเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ได้แก่ เกม ชมภาพยนตร์และการซื้อสินค้า ด้านรูปแบบสารสนเทศได้แก่ รายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิดีโอ ด้านแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ โทรทัศน์ ครู-อาจารย์และญาติพี่น้อง ส่วนนักเรียนหญิงมีความต้องการสารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาไทย การเพาะปลูก และการทำอาหาร ด้านรูปแบบสารสนเทศได้แก่ หนังสือตำรา หนังสือพิมพ์ และรูปภาพต่าง ๆ ด้านแหล่งสารสนเทศได้แก่ เพื่อนหรือบุคคลทั่วไป ห้องสมุด และโทรทัศน์

สรุป จะเห็นได้ว่าจากผลการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศ ของนักเรียนพบว่าเมื่อนักเรียนแสวงหาสารสนเทศนักเรียน จะมีวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกัน และส่วนใหญ่ นักเรียนจะแสวงหาสารสนเทศเป็นรายด้านแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ และในการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนใช้วิธีในการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกัน

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แมนคอลล (Mancall, 1978:5193 – A) ได้ศึกษาถึงการใช้แหล่งความรู้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโครงการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนสามารถค้นหาสารสนเทศได้จากห้องสมุดหลาย ๆ ประเภท
2. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดเป็นสถานที่ให้ความช่วยเหลือได้
3. การใช้ห้องสมุดทำนให้ผลต่อโครงการศึกษาห้องสมุดสำหรับบ้านและโรงเรียน
4. นักเรียนส่วนมากต้องการใช้หนังสือที่เป็นเล่ม มากกว่าวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น
5. หนังสืออ้างอิงและวารสารอ้างอิงส่วนมากมีเนื้อหาล้ำสมัย
6. นักเรียนยังประสบปัญหาในการค้นหาชื่อเรื่องจากการอ่านวารสาร

คัลเทรา (Kuhlthau, 1988 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการค้นคว้าภายในห้องสมุดของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเสนอรูปแบบของการค้นคว้าที่แสดงถึงความคิดการกระทำ และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะที่ค้นคว้า พบว่า กระบวนการค้นคว้าของนักศึกษา แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นริเริ่มการปฏิบัติงาน (Task Initiation) 2. ขั้นเลือกหัวข้อการทำรายงาน (Topic Selection) 3. ขั้นสำรวจประเด็นสำคัญของเนื้อหา (Prefocus Exploration) 4. ขั้นวางแผนประเด็นสำคัญของเนื้อหา (Focus Formulation) 5. ขั้นรวบรวมข้อมูล (Information Collection)

6. ขั้นสรุปและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า (Search Close) ในแต่ละขั้นตอนดังกล่าว นักศึกษามีพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และประเภทของสารสนเทศต่าง ๆ กันคือ ในด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศนักศึกษาใช้วิธีพูดคุยกับบุคคล ต่างปรึกษาผู้รู้อย่างไม่เป็นทางการ แหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ส่วนใหญ่เป็นห้องสมุด หรือสอบถามแหล่งที่เฉพาะเจาะจงกับรายงานที่นักศึกษาต้องการจากบรรณารักษ์ ส่วนประเภทของสารสนเทศที่นักศึกษาใช้คือ ทรัพยากรต่างๆ ในห้องสมุด ส่วนมากจะเป็นหนังสืออ้างอิง ที่เป็นบรรณานุกรมท้ายเล่มของหนังสือเอกสาร และหนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ

ดู แกด (Ducat: 1990) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 3 แห่ง ในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 40 ที่ใช้ห้องสมุด นอกนั้นจะใช้ห้องสมุดน้อย นักเรียนที่เรียนดีจะใช้ห้องสมุดมากกว่านักเรียนที่เรียนอ่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการค้นคว้าเพิ่มเติม แต่นักเรียนที่เรียนอ่อนขึ้นอยู่กับสิ่งอำนวยความสะดวกของห้องสมุด

ลาโทรบ (Latrobe, 1997 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาทุกระดับมัธยมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่านักศึกษาที่ได้รับทุน มีความต้องการสารสนเทศอย่างไรและนักศึกษาที่ได้รับทุน พบสารสนเทศที่เขาต้องการที่ไหน และเพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการศึกษาการค้นหาสารสนเทศ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์ ในการให้บริการสารสนเทศแก่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีการสำรวจโดยการออกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักศึกษา ซึ่งในแบบสอบถาม คือ ความต้องการสารสนเทศ แหล่งค้นหาสารสนเทศของนักศึกษา คือ 1) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ 2) วิธีการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน 3) แผนงานในอนาคต 4) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น 5) สุขภาพ 6) สารนิเทศทั่ว ๆ ไป ซึ่งผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาแต่ละบุคคล ในการแสวงหาสารสนเทศ

สรุป จะเห็นได้ว่างานวิจัยของต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศ พบว่าเมื่อนักเรียนนักศึกษาต้องการแสวงหาสารสนเทศ จะมีพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และประเภทของสารสนเทศที่ต่างกันและการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนนักศึกษาจะแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน และจากแหล่งอื่น ๆ ด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ความสำคัญปัญหาและรวบรวมข้อมูล เพื่อกำหนดหัวข้อในการทำวิจัย
2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร 3 เขต รวมประชากรทั้งหมด 3 เขต จำนวน 9,151 คน

เขตพื้นที่การศึกษา 1 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวิทยา 625 คน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 589 คน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย 607 คน รวม 1,821 คน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิตมัธยม 437 คน โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์ 388 คน โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต 550 คน รวม 1,375 คน

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ 732 คน โรงเรียนเทพลิตา 516 คน โรงเรียนหอวัง 574 คน รวม 1,922 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ 491 คน โรงเรียน บางกะปิ สุขุมวิท 491 คน โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) 4 352 คน รวม 1,009 คน

เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษานารี 632 คน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม 579 คน โรงเรียนสุวรรณาราม 529 คน รวม 1,740 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดคูสิดาราม 665 คน โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง 201 คน โรงเรียนราชวินิตบางแคปานจ๋า 418 คน รวม 1,284 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ในการหาจำนวนกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง สูตรที่ใช้คือ

$$n = \frac{N}{1 + N E^2}$$

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มประชากร
E	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นในที่นี้ใช้ที่ระดับ 95
E	จึงมีค่าเท่ากับ	0.05

ในที่นี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 394 คน เพื่อความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - sampling) โดยการแบ่งประชากรกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มย่อยและแยกเป็นหญิง ชาย แล้วจึงคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ เป็นดังนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่

ลำดับที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
เขตพื้นที่ การศึกษาที่ 1	โรงเรียนราชวินิตมัธยม	437	227	210	18	9	9
	โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	388	247	141	16	10	6
	โรงเรียนวชิรธรรมสาริต	316	285	265	23	12	11
เขตพื้นที่ การศึกษาที่ 2	โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์	166	99	67	7	4	3
	โรงเรียนบางกะปิขุนนพพันธุ์อุปถัมภ์	491	251	240	21	11	10
	โรงเรียนบดินทร์เดชา(สิง สิงหนเสนี)4	352	190	162	15	8	7
เขตพื้นที่ การศึกษาที่ 3	โรงเรียนมัธยมวัดสุทธจินดา	438	211	227	28	10	18
	โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง	201	117	84	10	5	5
	โรงเรียนราชวินิตบางแคปานจ้ำ	418	231	187	28	10	18
รวม		2,980	1,874	1,794	166	79	87

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ลำดับที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
เขตพื้นที่ การศึกษาที่ 1	โรงเรียนสตรีวิทยา	625	-	625	26	-	26
	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	589	589	-	25	25	-
	โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	607	294	313	25	12	13
เขตพื้นที่ การศึกษาที่ 2	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	732	375	357	30	15	15
	โรงเรียนเทพศิรินทร์	516	251	265	21	10	11
	โรงเรียนหอวัง	674	334	340	28	14	14
เขตพื้นที่ การศึกษาที่ 3	โรงเรียนศึกษานารี	632	332	300	27	14	13
	โรงเรียนจันทบุรีประคิษฐารามวิทยาคม	579	295	284	24	12	12
	โรงเรียนสุวรรณาราม	529	238	291	22	10	12
รวม		5,483	2,708	2,775	228	112	116

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

2. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษาให้สอดคล้องกับข้อ 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์นิพนธ์เรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบให้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศมาปรับปรุงแก้ไข ให้ข้อคำถามมีความชัดเจนยิ่งขึ้น แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบให้นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูล

6. นำแบบสอบถามการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว มาให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นผู้ตอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นำไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแนบหนังสือแนะนำตัว พร้อมทั้งแบบสอบถามด้วยนำไปด้วยตนเอง

2. เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองคืนจากโรงเรียนต่าง ๆ โดยได้ส่งแบบสอบถามไป 500 ชุด ได้รับกลับคืนมา 400 ชุด ซึ่งมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ (The Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ระดับผลการเรียน รายได้ครอบครัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่า (Mean) จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อ
 ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นข้อคำถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ
 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยกำหนดคะแนนคำตอบในแต่ละระดับ ดังนี้

แสวงหามากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
แสวงหามาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
แสวงหาปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
แสวงหาน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
แสวงหาน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

สรุปผลข้อมูลใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า ระดับการแสวงหา / ปัญหาในการแสวงหา มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า ระดับการแสวงหา / ปัญหาในการแสวงหา มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า ระดับการแสวงหา / ปัญหาในการแสวงหา ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า ระดับการแสวงหา / ปัญหาในการแสวงหา น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า ระดับการแสวงหา / ปัญหาในการแสวงหา น้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์อย่าง
 เพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับผลรวมทั้งฉบับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 106 – 108)

3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ
 บาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96 – 98)

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษา
 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อโดยจำแนกดังนี้

4.1 ตัวแปรเพศใช้สถิติ T- Test

4.2 ตัวแปรระดับผลการเรียนใช้สถิติ F-Test

4.3 ตัวแปรรายได้ครอบครัวใช้สถิติ F-Test

4.4 ตัวแปรขนาดโรงเรียนใช้สถิติ T- Test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าทดสอบนัยสำคัญคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>กลุ่มสาระคณิตศาสตร์</u>						
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	3.24	0.62	2.89	0.67	5.32	0.00**
สาระที่ 2 การวัด	3.34	0.82	3.09	0.82	3.01	0.00**
สาระที่ 3 เรขาคณิต	3.61	0.82	3.29	0.86	3.79	0.00**
สาระที่ 4 พีชคณิต	2.97	0.84	2.87	0.79	1.22	0.22

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	3.27	0.96	3.07	0.92	2.12	0.03*
สาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	3.40	0.96	3.26	1.01	1.40	0.16
<u>กลุ่มสาระภาษาไทย</u>						
สาระที่ 1 การอ่าน	3.66	0.88	3.54	0.88	1.31	0.19
สาระที่ 2 การเขียน	3.56	0.95	3.44	0.94	1.18	0.23
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	3.61	0.82	3.62	0.92	-0.13	0.89
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	3.40	0.81	3.34	0.81	0.76	0.44
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	3.31	0.94	3.13	0.95	1.79	0.07
<u>กลุ่มวิทยาศาสตร์</u>						
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	3.59	0.77	3.38	0.92	2.51	0.01**
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	3.68	0.78	3.40	0.79	3.44	0.00**
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	3.20	0.94	3.00	0.96	2.12	0.03*
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	3.25	0.81	3.13	0.84	1.42	0.15
สาระที่ 5 พลังงาน	3.22	0.87	3.16	0.86	0.65	0.51
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.96	0.93	2.93	1.03	0.24	0.80
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	3.05	1.14	2.94	1.17	0.96	0.33
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.30	0.98	3.23	1.07	0.72	0.46
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</u>						
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	3.19	0.94	3.13	0.98	0.58	0.56
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	3.52	0.92	3.43	0.96	0.91	0.36
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	3.03	0.90	3.16	0.97	-1.44	0.14
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	3.13	0.95	3.33	1.00	-1.96	0.05*

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	3.24	0.94	3.37	1.01	-1.31	0.18
<u>กลุ่มสาระศิลปะ</u>						
สาระที่ 1 ทักษะศิลป์	3.57	0.85	3.42	0.78	1.74	0.08
สาระที่ 2 ดนตรี	3.62	0.80	3.50	0.84	1.46	0.14
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	3.29	1.14	3.02	1.01	2.35	0.01**
<u>กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี</u>						
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว	3.75	0.83	3.69	0.83	0.69	0.48
สาระที่ 2 การอาชีพ	3.69	0.89	3.52	1.00	1.75	0.07
สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี	3.19	1.00	3.16	1.00	0.30	0.75
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.21	1.08	3.05	1.12	1.42	0.15
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ	3.19	0.96	3.20	0.94	-0.09	0.92
<u>กลุ่มสาระสุขภาพศึกษาและพลศึกษา</u>						
สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์	3.52	1.01	3.60	1.07	-0.71	0.47
สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว	3.80	0.96	3.86	0.97	-0.52	0.59
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม	3.894	0.99	3.90	1.02	-0.13	0.89
สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค	3.64	0.93	3.62	0.95	0.15	0.88
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	3.92	1.00	3.78	0.99	1.28	0.20
<u>กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ</u>						
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	3.28	0.87	3.35	0.89	-0.86	0.38
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	3.55	0.90	3.54	0.84	0.13	0.89
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่ม	3.21	1.00	3.20	1.04	0.11	0.91
สาระการเรียนรู้อื่น						
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก	3.16	0.94	3.21	1.11	-0.43	0.66

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1 ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ

ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ จากตารางที่ 1 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 3 เรขาคณิต ค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายโดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.61 และ 3.29 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์ ค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายโดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.40 และ 3.26 ตามลำดับ และเมื่อมีการเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ พบว่าเพศหญิงมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่าเพศชาย โดยเฉพาะในเรื่องจำนวนและการดำเนินการ การวัด เรขาคณิต และการวิเคราะห์ข้อมูลความน่าจะเป็น นักเรียนหญิงมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ในตาราง มีค่าน้อยกว่า 0.05)

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนหญิงมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทยด้านสาระการอ่านสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านสาระการฟัง ดู พูด ส่วนนักเรียนชายมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในสาระด้านการอ่านสูงที่สุด รองลงมาคือสาระด้านการฟัง ดู พูด ในกลุ่มสาระภาษาไทยนี้ นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ในตาราง มีค่ามากกว่า 0.05 ในทุกสาระของกลุ่มนี้)

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์เหมือนกันคือ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.68 และ 3.40 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 1 สิ่งมีชีวิต กับกระบวนการดำรงชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.59 และ 3.37 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านชีวิตและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต และด้านสารและสมบัติของสาร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และ 3.43 ตามลำดับ รองลงมาคือ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และ 3.37 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียน

ตารางที่ 2 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
แหล่งสารสนเทศสถานที่						
จากห้องสมุดโรงเรียน	3.67	0.99	3.45	1.06	2.04	0.04*
จากห้องสมุดประชาชน	2.74	1.10	2.69	1.06	0.44	0.66
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	2.87	1.11	2.91	1.15	-0.35	0.69
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.41	1.21	2.50	1.22	-0.72	0.47
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.81	1.37	2.70	1.30	0.78	0.43
จากห้องแนะแนว	2.87	1.19	2.81	1.24	0.46	0.64
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	4.13	1.17	4.03	1.09	0.92	0.35
จากเพื่อน	3.98	0.93	3.81	1.03	1.72	0.08
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	3.69	1.01	3.55	1.08	1.34	0.17
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	3.25	1.07	3.00	1.18	2.19	0.02*
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	3.26	1.44	3.03	1.28	1.67	0.09
อื่น ๆ	2.00	0.00	2.00	0.00		
แหล่งสารสนเทศวัสดุ						
จากการชมรายการ โทรทัศน์	4.04	1.05	3.75	1.28	2.40	0.01**
จากการฟังวิทยุ	3.79	1.16	3.54	1.18	2.04	0.04*
จากการอ่านหนังสือตำรา	3.50	1.15	3.11	1.29	3.16	0.00**
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	3.56	1.09	3.35	1.09	1.84	0.06
จากการอ่านวารสาร นิตยสาร	3.44	1.11	3.21	1.14	1.98	0.04*
จากจุลสารทางวิชาการ	3.11	1.00	2.83	1.02	2.66	0.00**
จากวีดิทัศน์ประกอบการเรียน	3.13	1.14	3.07	1.22	0.54	0.58
จากการชมนิทรรศการทางวิชาการ	3.17	1.03	3.05	1.15	1.10	0.27
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม	3.70	0.99	3.63	1.07	0.64	0.52
จากสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต	3.57	1.11	3.63	1.03	-0.45	0.62

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
ประเภททรัพยากรสารสนเทศ						
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์						
หนังสือทั่วไป	3.83	0.83	3.68	0.87	1.70	0.08
หนังสืออ้างอิง	3.32	1.06	3.14	1.03	1.67	0.09
วารสารหรือนิตยสาร	3.45	0.87	3.31	0.99	1.47	0.13
หนังสือพิมพ์	3.65	1.12	3.40	1.10	2.20	0.02*
จุลสาร	2.98	1.05	2.86	1.06	1.08	0.27
กฤตภาค	2.75	1.15	2.59	1.10	1.35	0.17
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์						
วิทยุ	3.96	1.16	3.84	1.16	1.02	0.30
โทรทัศน์	4.20	0.96	4.10	1.05	0.95	0.33
คอมพิวเตอร์	4.09	1.02	3.88	1.18	1.88	0.06
วีดิทัศน์	3.56	1.13	3.41	1.13	1.30	0.19
แผนที่	3.32	0.90	3.20	1.08	1.24	0.21
หุ่นจำลอง	3.08	1.01	2.94	1.21	1.27	0.20
อื่น ๆ	2.00	0.00	2.00	0.00		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ

ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ จากตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และ 3.45 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ แหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนหญิงแสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากห้องแนะแนว นักเรียนชายได้แก่ จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย มีค่าเฉลี่ยจากการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากพ่อ แม่โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และ 4.03 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากเพื่อน โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และ 3.75 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ แหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนหญิงแสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากการฟังวิทยุ นักเรียนชายได้แก่ จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่แตกต่างกันจากการอ่านหนังสือตำรา จากการชมรายการโทรทัศน์ จากการฟังวิทยุอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และ 3.68 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และ 3.68 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 3 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>กลุ่มสาระคณิตศาสตร์</u>						
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	3.00	0.64	3.16	0.69	-2.31	0.02*
สาระที่ 2 การวัด	3.14	0.83	3.32	0.81	-2.04	0.04*
สาระที่ 3 เรขาคณิต	3.39	0.85	3.54	0.86	-1.73	0.08
สาระที่ 4 พีชคณิต	2.86	0.78	3.00	0.85	-1.55	0.11
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	3.10	0.94	3.26	0.93	-1.67	0.09
สาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	3.26	0.99	3.43	0.95	-1.64	0.10
<u>กลุ่มสาระภาษาไทย</u>						
สาระที่ 1 การอ่าน	3.57	0.88	3.64	0.87	-0.84	0.39
สาระที่ 2 การเขียน	3.47	0.98	3.54	0.88	-0.72	0.47
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	3.60	0.85	3.64	0.91	-0.39	0.69
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	3.33	0.81	3.42	0.80	-1.06	0.28
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	3.17	0.92	3.30	0.99	-1.31	0.18
<u>กลุ่มวิทยาศาสตร์</u>						
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	3.48	0.84	3.48	0.88	-0.00	0.99
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	3.53	0.80	3.54	0.79	-0.06	0.94
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	3.04	0.95	3.17	0.95	-1.32	0.18
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	3.14	0.81	3.26	0.85	-1.49	0.13
สาระที่ 5 พลังงาน	3.16	0.86	3.23	0.86	-0.83	0.40
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.95	0.96	2.93	1.00	0.15	0.87
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	2.96	1.11	3.04	1.21	-0.70	0.48
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.24	1.05	3.29	0.98	-0.50	0.61

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม</u>						
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	3.17	0.95	3.14	0.98	0.34	0.73
สาระที่ 2 หน้าที่พล เมือง วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิตในสังคม	3.50	0.91	3.43	0.97	0.65	0.51
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	3.11	0.90	3.07	0.97	0.44	0.65
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	3.26	0.94	3.17	1.03	0.86	0.38
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	3.35	0.95	3.25	1.00	0.99	0.32
<u>กลุ่มสาระศิลปะ</u>						
สาระที่ 1 ทัศนศิลป์	3.46	0.83	3.53	0.79	-0.78	0.43
สาระที่ 2 ดนตรี	3.53	0.79	3.61	0.85	-0.94	0.34
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	3.14	1.06	3.16	1.11	-0.19	0.84
<u>กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี</u>						
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว	3.76	0.82	3.66	0.84	1.18	0.23
สาระที่ 2 การอาชีพ	3.60	0.94	3.61	0.96	-0.05	0.95
สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี	3.11	1.01	3.27	0.97	-1.55	0.12
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.05	1.12	3.25	1.07	-1.77	0.07
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและ อาชีพ	3.16	0.97	3.25	0.93	-0.83	0.40
<u>กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา</u>						
สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการ ของมนุษย์	3.53	1.04	3.60	1.03	-0.72	0.47
สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว	3.84	0.94	3.82	1.00	0.15	0.88
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม	3.89	1.00	3.90	1.01	-0.04	0.96
สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค	3.63	0.92	3.63	0.97	-0.03	0.97

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	3.84	0.99	3.86	1.01	-0.18	0.85
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ						
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	3.29	0.86	3.35	0.92	-0.58	0.55
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	3.56	0.85	3.52	0.89	0.44	0.65
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่ม	3.16	1.03	3.28	1.00	-1.12	0.26
สาระการเรียนรู้อื่น						
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์ กับชุมชน	3.20	1.05	3.17	1.01	0.20	0.83
โลก						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01   ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.1 ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน จากตารางที่ 3 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 3 เรขาคณิต คะแนนของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.39 และ 3.54 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์ ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.26 และ 3.43 ตามลำดับ และเมื่อมีการเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยเฉพาะในเรื่องจำนวนและการดำเนินการ การวัด เรขาคณิต และการวิเคราะห์ข้อมูลความน่าจะเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ในตาราง มีค่าน้อยกว่า 0.05)

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 1 การอ่านสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.64 รองลงมาคือ ด้านสาระที่ 3 การฟัง ดู พูด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่มี

ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในสาระด้านการฟัง ดู พูดสูงที่สุด รองลงมาคือสาระด้านการอ่าน ในกลุ่มสาระภาษาไทยนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการแสวงหาไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ในตาราง มีค่ามากกว่า 0.05 ในทุกสาระของกลุ่มนี้)

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์เหมือนกันคือ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และ 3.40 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และ 3.37 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านชีวิตและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต และด้านสารและสมบัติของสาร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และ 3.43 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และ 3.37 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 2 ดนตรี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 และ 3.50 ตามลำดับ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และ 3.66 ตามลำดับ รองลงมาคือ สาระที่ 2 การอาชีพ กลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 รองลงมาคือ สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระ

ที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 รองลงมาคือ สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 แต่กลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และ 3.52 ตามลำดับ รองลงมาคือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 และ 3.35 ตามลำดับ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 4 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
แหล่งสารสนเทศสถานที่						
จากห้องสมุดโรงเรียน	3.57	1.04	3.55	1.02	0.17	0.86
จากห้องสมุดประชาชน	2.75	1.04	2.67	1.13	0.62	0.53
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	2.81	1.10	3.01	1.17	-1.67	0.09
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.46	1.20	2.44	1.23	0.12	0.89
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.69	1.31	2.85	1.37	-1.11	0.26
จากห้องแนะแนว	2.85	1.19	2.82	1.26	0.30	0.75
อื่น ๆ	.	.	.	.		
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	4.10	1.11	4.04	1.16	0.54	0.58
จากเพื่อน	3.92	0.99	3.85	0.98	0.68	0.49
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	3.60	1.07	3.64	1.01	-0.34	0.73
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	3.10	1.16	3.17	1.10	-0.60	0.54
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	3.10	1.39	3.21	1.33	-0.79	0.42
อื่น ๆ	2.00	0.00	2.00	0.00		
แหล่งสารสนเทศวัสดุ						
จากการชมรายการโทรทัศน์	3.86	1.22	3.95	1.12	-0.73	0.46

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
จากการฟังวิทยุ	3.61	1.20	3.74	1.14	-1.02	0.30
จากการอ่านหนังสือตำรา	3.22	1.26	3.42	1.18	-1.60	0.10
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	3.45	1.10	3.46	1.09	-0.08	0.93
จากการอ่านวารสาร นิตยสาร	3.30	1.13	3.35	1.14	-0.44	0.65
จากจุดสารทางวิชาการ	2.94	1.00	3.00	1.05	-0.55	0.57
จากวิธีทัศน์ประกอบการเรียน	3.15	1.20	3.02	1.15	1.07	0.28
จากการชมนิทรรศการทางวิชาการ	3.13	1.13	3.08	1.04	0.40	0.68
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม	3.60	1.03	3.75	1.03	-1.36	0.17
จากสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต อื่น ๆ	3.59	1.03	3.62	1.13	-0.26	0.79
ประเภททรัพยากรสารสนเทศ						
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์						
หนังสือทั่วไป	3.76	0.85	3.75	0.86	0.07	0.93
หนังสืออ้างอิง	3.22	0.97	3.24	1.15	-0.18	0.85
วารสารหรือนิตยสาร	3.35	0.92	3.42	0.96	-0.69	0.48
หนังสือพิมพ์	3.48	1.16	3.58	1.05	-0.88	0.37
จุลสาร	2.89	1.05	2.96	1.07	-0.56	0.57
กฤตภาค	2.60	1.11	2.76	1.15	-1.30	0.19
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์						
วิทยุ	3.88	1.18	3.93	1.13	-0.41	0.68
โทรทัศน์	4.14	1.04	4.17	0.96	-0.37	0.70
คอมพิวเตอร์	3.93	1.14	4.05	1.06	-1.03	0.30
วิธีทัศน์	3.48	1.16	3.50	1.09	-0.14	0.88
หุ่นจำลอง	2.99	1.12	3.05	1.12	-0.51	0.60
อื่น ๆ	2.00	0.00	2.00	0.00		
แผนที่	3.27	0.98	3.25	1.03	0.20	0.83

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1 ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน จากตารางที่ 4 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษแสวงหามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และ 3.55 นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ตามลำดับ แหล่งสารสนเทศสถานที่ที่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษแสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากห้องแนะแนว โรงเรียนใหญ่แก่ จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ โดยจะพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ไม่แตกต่างกันในห้องสมุดโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสวงหามากที่สุดได้แก่ จากพ่อ แม่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และ 4.04 ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ตามลำดับ แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษแสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากเพื่อน โดยจะพบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสวงหามากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และ 3.99 ตามลำดับ แหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่แสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากการฟังวิทยุ มีการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งพิมพ์ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสวงหามากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และ 3.75 รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ โดยจะพบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสวงหามากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และ 4.17 ในตามลำดับ รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ โดยจะพบว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 5 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระคณิตศาสตร์								
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	2.80	0.42	2.98	0.54	3.20	0.81	5.82	0.00**
สาระที่ 2 การวัด	3.00	0.00	3.00	0.79	3.52	0.81	19.72	0.00**
สาระที่ 3 เรขาคณิต	2.60	0.84	3.21	0.84	3.85	0.70	35.26	0.00**
สาระที่ 4 พีชคณิต	3.20	0.42	2.87	0.81	2.97	0.83	1.30	0.27
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	2.70	0.48	3.17	0.89	3.19	1.02	1.30	0.27
สาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	3.50	0.52	3.22	0.99	3.48	0.97	3.17	0.04*
กลุ่มสาระภาษาไทย								
สาระที่ 1 การอ่าน	3.50	0.52	3.51	0.83	3.7	0.95	2.93	0.05*
สาระที่ 2 การเขียน	3.10	0.73	3.38	0.86	3.70	1.03	6.23	0.00**
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	2.90	1.10	3.67	0.83	3.59	0.90	3.91	0.02*
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	2.90	1.10	3.25	0.80	3.57	0.75	9.23	0.00**
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	2.30	0.82	3.15	0.84	3.38	1.06	7.71	0.00**
กลุ่มวิทยาศาสตร์								

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 1 ถึงมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	2.30	0.82	3.48	0.86	3.56	0.79	10.72	0.00**
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	2.50	0.52	3.42	0.77	3.77	0.77	18.72	0.00**
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	2.20	0.42	2.94	0.89	3.38	0.97	15.13	0.00**
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	2.60	0.84	3.14	0.84	3.29	0.78	4.23	0.01**
สาระที่ 5 พลังงาน	2.80	0.42	3.06	0.84	3.39	0.87	7.86	0.00**
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.30	0.82	2.87	0.87	3.09	1.10	4.52	0.01**
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	1.50	0.52	2.85	1.01	3.29	1.26	16.59	0.00**
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.20	0.91	3.10	0.99	3.56	0.97	16.00	0.00**
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม</u>								
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	2.90	1.37	3.06	0.87	3.31	1.02	3.60	0.02*
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	2.20	0.91	2.94	0.94	3.37	0.83	15.06	0.00**
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	2.80	1.31	3.02	0.89	3.55	0.99	14.97	0.00**
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	2.30	0.82	3.32	0.93	3.35	1.01	5.63	0.00**
<u>กลุ่มสาระศิลปะ</u>								
สาระที่ 1 ทัศนศิลป์	3.50	0.52	3.36	0.72	3.66	0.92	6.24	0.00**
สาระที่ 2 ดนตรี	2.80	0.42	3.38	0.63	3.87	0.95	23.00	0.00**
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	2.60	0.84	2.89	0.98	3.56	1.10	20.70	0.00**

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระวิชาการงาน อาชีพและเทคโนโลยี								
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและ ครอบครัว	2.50	0.52	3.59	0.69	3.98	0.91	22.96	0.00**
สาระที่ 2 การอาชีพ	2.30	0.82	3.54	0.82	3.79	1.04	13.95	0.00**
สาระที่ 3 การออกแบบ เทคโนโลยี	3.00	0.00	2.94	1.08	3.52	0.79	16.61	0.00**
สาระที่ 4 เทคโนโลยี	2.30	0.82	3.07	1.12	3.27	1.06	4.56	0.01**
สารสนเทศ								
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อ การทำงานและอาชีพ	2.40	0.96	3.08	0.86	3.41	1.02	9.37	0.00**
กลุ่มสาระสุขศึกษาและพล ศึกษา								
สาระที่ 1 การเจริญเติบโต และการพัฒนาการของมนุษย์	2.20	0.91	3.46	0.93	3.78	1.10	13.83	0.00**
สาระที่ 2 ชีวิตและ ครอบครัว	2.40	0.96	3.52	0.84	4.37	0.84	61.21	0.00**
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่น เกม	3.30	1.63	3.70	0.96	4.22	0.92	14.72	0.00**
สาระที่ 4 การสร้างเสริม สุขภาพ สมรรถภาพ และ การป้องกันโรค	2.50	0.52	3.59	0.98	3.75	0.84	9.13	0.00**
สาระที่ 5 ความปลอดภัยใน ชีวิต	2.20	0.91	3.75	0.85	4.09	1.07	21.21	0.00**
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ								
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการ สื่อสาร	2.60	0.84	3.10	0.79	3.66	0.89	23.97	0.00**

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	2.70	0.48	3.46	0.81	3.72	0.92	9.04	0.00**
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.30	0.48	3.03	0.81	3.51	1.21	15.09	0.00**
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก	1.50	0.52	3.08	0.81	3.46	1.19	21.89	0.00**

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1 ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา

ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดผลการศึกษา จากตารางที่ 5 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนมีระดับผลการศึกษาเฉลี่ย 2.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 3 เรขาคณิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และ 3.54 รองลงมาคือสาระที่ 2 การวัด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51, 3.00 เมื่อเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการศึกษาพบว่าระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศของนักเรียนที่มีผลการศึกษาในระดับ 2.51 – 4.00 ดีกว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 2.50 และการวิเคราะห์ข้อมูลความน่าจะเป็นนักเรียนมีระดับผลการศึกษาเฉลี่ย 2.51 – 4.00 ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 2.50 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. ในตาราง มีค่าน้อยกว่า 0.05)

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 1 การอ่านสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 , 3.51 และ 3.50 ตามลำดับรองลงมาคือ ด้านสาระที่ 2 การเขียน โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70, 3.38 และ 3.10 จากผลการวิเคราะห์ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศด้านผลการศึกษา ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. ในตาราง มีค่ามากกว่า 0.05 ในทุกสาระของกลุ่มนี้)

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สารที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือสารที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 นักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 3.50 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านชีวิตและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต และด้านดาราศาสตร์และอวกาศ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 และนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และ 3.44 ตามลำดับ รองลงมาคือสารที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และ 3.32 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 3.50 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ในกลุ่มสารที่ 1 ทักษะศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50, 3.36 นักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสารที่ 2 คนตรี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ในกลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 2.50 และ 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสารที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.59, 3.98 นักเรียนที่มีผลการศึกษา 2.51 – 3.50 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสารสนเทศในกลุ่มสารที่ 2 การอาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.79 ในกลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สารที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 จากผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 2.51 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และ 3.46 ตามลำดับ ในกลุ่มนี้พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 6 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา						F	Sig.
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00			
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
แหล่งสารสนเทศสถานที่								
จากห้องสมุดโรงเรียน	2.30	0.48	3.31	0.88	3.99	1.08	31.14	0.00**
จากห้องสมุดประชาชน	1.60	0.96	2.87	1.03	2.57	1.09	9.28	0.00**
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	1.70	0.48	3.02	1.09	2.78	1.17	7.99	0.00**
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	1.60	0.96	2.48	1.08	2.47	1.38	2.57	0.07
จากหอสมุดแห่งชาติ	1.60	0.96	2.64	1.26	3.00	1.41	7.46	0.00**
จากห้องแนะแนว	1.90	1.44	2.88	1.13	2.84	1.30	3.15	0.04*
อื่น ๆ	.	.	.	.	.	.		
แหล่งสารสนเทศบุคคล								
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	3.70	1.49	4.01	0.96	4.20	1.31	1.92	0.14
จากเพื่อน	2.60	0.96	3.93	1.00	3.94	0.91	9.28	0.00**
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	2.90	0.73	3.35	1.05	4.06	0.89	26.45	0.00**
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	2.60	0.84	3.04	1.08	3.29	1.20	3.35	0.03*
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	2.90	0.73	2.99	1.13	3.39	1.65	4.20	0.01**
อื่น ๆ	.	.	2.00	0.00	.	.		
แหล่งสารสนเทศวัสดุ								
จากการชมรายการโทรทัศน์	2.60	1.17	3.80	1.33	4.11	0.85	9.65	0.00**
จากการฟังวิทยุ	3.20	0.42	3.58	1.15	3.82	1.22	2.75	0.06

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
จากการอ่านหนังสือตำรา	2.40	1.17	3.23	1.23	3.47	1.21	4.56	0.01**
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	2.00	0.00	3.43	1.05	3.58	1.14	10.30	0.00**
จากการอ่านวารสาร นิตยสาร	2.10	0.73	3.22	0.97	3.55	1.28	10.48	0.00**
จากจุลสารทางวิชาการ	1.80	0.42	3.09	0.95	2.87	1.08	9.13	0.00**
จากวิทยุทัศน์ประกอบการ เรียน	2.40	1.17	3.13	1.07	3.10	1.31	1.86	0.15
จากการชมนิทรรศการทาง วิชาการ	2.20	0.42	3.06	1.10	3.25	1.09	5.03	0.00**
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม	1.90	0.73	3.74	1.03	3.68	0.95	16.33	0.00**
จากสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต อื่น ๆ	2.10	0.73	3.70	0.98	3.55	1.13	11.65	0.00**
<u>ประเภททรัพยากร</u> <u>สารสนเทศ</u> <u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u> <u>ประเภทวัสดุตีพิมพ์</u>								
หนังสือทั่วไป	2.80	0.42	3.65	0.92	3.98	0.69	14.04	0.00**
หนังสืออ้างอิง	2.10	0.73	3.10	0.94	3.48	1.13	12.70	0.00**
วารสารหรือนิตยสาร	2.10	0.73	3.13	0.86	3.81	0.85	39.90	0.00**
หนังสือพิมพ์	3.00	0.00	3.37	1.02	3.78	1.22	7.56	0.00**
จุลสาร	2.10	0.73	2.81	0.86	3.13	1.26	7.50	0.00**
กฤตภาค	1.80	0.42	2.62	1.08	2.79	1.20	4.07	0.01**
<u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u> <u>ประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์</u>								
วิทยุ	3.00	0.00	3.72	1.10	4.22	1.19	11.90	0.00**
โทรทัศน์	3.50	0.52	3.96	1.11	4.47	0.75	14.72	0.00**
คอมพิวเตอร์	3.00	0.00	3.71	1.12	4.44	0.94	26.62	0.00**

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
วีดิทัศน์	2.50	0.52	3.47	1.08	3.57	1.20	4.36	0.01**
แผนที่	2.10	0.73	3.34	0.96	3.22	1.02	7.72	0.00**
หุ่นจำลอง	2.10	0.73	2.98	0.99	3.11	1.27	4.08	0.00**
อื่นๆ	.	.	2.00	0.00	2.00	0.00		

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.1 ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการศึกษา

ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับการศึกษา จากตารางที่ 6 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนแสวงหาตามระดับผลการศึกษามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 , 3.37 และ 2.3 ตามลำดับ นักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.00 – 4.00 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศจำแนกตามแหล่งสารสนเทศสถานที่เป็นอันดับสองได้แก่ ห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ โดยจะพบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.00 – 4.00 มีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.00 – 4.00 แสวงหามากที่สุดได้แก่ จากพ่อแม่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20, 4.01 และ 3.700 และนักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 3.51 – 4.00 แสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.06 และนักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.00 – 2.50 มีระดับการแสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่จากเพื่อน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 โดยจะพบว่านักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนมีผลการศึกษาเฉลี่ย 2.51 – 4.00 มีการแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และ 3.80 ตามลำดับ แหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียน แสวงหาเป็นอันดับสองได้แก่ จากการฟังวิทยุ มีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่แตกต่างกัน จากการชมรายการโทรทัศน์ และจากการฟังวิทยุอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ มากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และ 3.65 รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และ 3.13 โดยจะพบว่าค่าเฉลี่ยการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนแสวงหามากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และ 3.96 ในตามลำดับ รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ โดยจะพบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 2.51 – 4.00 มีคะแนนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 7 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามระดับรายได้

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระคณิตศาสตร์								
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	2.95	0.65	3.15	0.65	3.02	0.75	3.88	0.02*
สาระที่ 2 การวัด	3.11	0.73	3.29	0.86	3.17	0.96	1.95	0.14
สาระที่ 3 เรขาคณิต	3.24	0.73	3.59	0.94	3.52	0.56	7.37	0.00**
สาระที่ 4 พีชคณิต	3.02	0.73	2.86	0.83	2.85	0.98	1.72	0.17
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	2.90	0.79	3.34	1.02	3.29	0.76	9.91	0.00**
สาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	3.11	0.92	3.53	0.99	3.08	0.90	9.53	0.00**
กลุ่มสาระภาษาไทย								
สาระที่ 1 การอ่าน	3.30	0.89	3.81	0.77	3.58	1.04	15.44	0.00**
สาระที่ 2 การเขียน	3.22	0.77	3.69	0.99	3.52	1.05	10.76	0.00**
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	3.40	0.86	3.76	0.85	3.70	0.87	7.63	0.00**

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	3.09	0.67	3.54	0.87	3.47	0.66	14.30	0.00**
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	3.00	0.95	3.36	0.90	3.32	1.03	6.67	0.00**
<u>กลุ่มวิทยาศาสตร์</u>								
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	3.18	0.84	3.72	0.82	3.32	0.63	19.20	0.00**
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	3.50	0.80	3.60	0.78	3.29	0.87	2.55	0.07
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	2.84	0.73	3.17	1.05	3.73	0.75	14.11	0.00**
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	3.05	0.81	3.23	0.81	3.52	0.86	5.15	0.00**
สาระที่ 5 พลังงาน	3.06	0.85	3.25	0.88	3.32	0.72	2.49	0.08
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.82	0.77	3.02	1.08	3.00	1.07	1.89	0.15
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	2.67	1.01	3.15	1.19	3.38	1.25	9.81	0.00**
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.11	1.11	3.31	1.00	3.58	0.60	3.65	0.02*
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษา</u>								
สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม	3.39	0.79	3.01	1.00	3.02	1.14	6.97	0.00**
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	3.53	0.79	3.522	0.99	2.91	0.99	6.90	0.00**
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	3.10	0.78	3.13	0.99	2.82	1.11	1.64	0.19
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	3.14	0.84	3.30	1.03	3.17	1.167	1.15	0.31
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	3.24	0.81	3.38	1.06	3.14	1.04	1.29	0.27

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระศิลปะ								
สาระที่ 1 ทักษะศิลป์	3.46	0.93	3.49	0.70	3.58	0.95	0.33	0.71
สาระที่ 2 คนตรี	3.61	0.83	3.45	0.79	4.02	0.75	7.67	0.00**
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	3.06	1.25	3.18	0.90	3.35	1.29	1.07	0.34
กลุ่มสาระวิชาการงาน อาชีพและเทคโนโลยี								
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและ ครอบครัว	3.80	0.69	3.70	0.88	3.44	1.05	2.72	0.06
สาระที่ 2 การอาชีพ	3.51	0.91	3.71	0.99	3.38	0.73	2.98	0.05*
สาระที่ 3 การออกแบบ เทคโนโลยี	3.01	1.02	3.27	0.95	3.29	1.11	3.23	0.04*
สาระที่ 4 เทคโนโลยี	2.89	1.17	3.24	1.04	3.47	1.022	6.14	0.00**
สารสนเทศ								
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อ การทำงานและอาชีพ	3.11	0.95	3.17	0.95	3.73	0.82	6.13	0.00**
กลุ่มสาระสุขศึกษาและพล ศึกษา								
สาระที่ 1 การเจริญเติบโต และการพัฒนาการของมนุษย์	3.66	1.03	3.47	1.09	3.67	0.68	1.62	0.19
สาระที่ 2 ชีวิตและ ครอบครัว	3.93	0.84	3.73	1.04	4.05	0.88	2.81	0.06
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่น เกม	4.09	0.93	3.73	1.06	4.05	0.81	6.04	0.00**
สาระที่ 4 การสร้างเสริม สุขภาพ สมรรถภาพ และ การป้องกันโรค	3.80	0.93	3.44	0.93	4.00	0.85	9.32	0.00**
สาระที่ 5 ความปลอดภัยใน ชีวิต	3.99	0.85	3.74	1.10	3.94	0.88	2.85	0.05*

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ								
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	3.19	0.81	3.34	0.88	3.70	1.08	4.88	0.00**
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	3.65	0.73	3.47	0.97	3.55	0.70	1.86	0.15
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	3.02	0.83	3.26	1.12	3.64	1.04	5.84	0.00**
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก	2.95	0.86	3.24	1.06	3.88	1.17	12.43	0.00**

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.1 ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้

ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ จากตารางที่ 7 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 3.53 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 และ 20,000 บาทขึ้นไป มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 3 เรขาคณิตโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และ 3.52 เมื่อเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองพบว่าระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 – 20,000 บาท มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 และ 20,000 บาทขึ้นไปมีระดับการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. ในตาราง มีค่าน้อยกว่า 0.05)

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 และ รายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 3

การฟัง การดูการพูดสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 , 3.70 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 1 การอ่าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 จากผลการวิเคราะห์ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศด้านรายได้ ครอบครัว มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. ในตาราง มีค่ามากกว่า 0.05 ในทุกสาระของกลุ่มนี้)

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 รองลงมาคือนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มสาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดใน สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 จากผลการวิเคราะห์ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มวิทยาศาสตร์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 – 20,000 บาท มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดเหมือนกันคือ ในกลุ่มสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และ 3.52 ตามลำดับ รองลงมนักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 คือ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 สำหรับกลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มสาระที่ 1 ทัศนศิลป์ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 รองลงมาคือนักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,000 และนักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มสาระที่ 2 ทัศนศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61, 4.02 จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มนี้ มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 มีการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มสาระที่ 2 การอาชีพ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มสาระที่ 4 เทคโนโลยี

สารสนเทศ จากผลการวิเคราะห์ ในกลุ่มนี้ มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 และ มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09, 4.05 รองลงมานักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในสาระที่ 5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 จากผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนในกลุ่มนี้ มีระดับการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และ 3.47 ตามลำดับ นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุด คือ สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 จากผลการวิเคราะห์นักเรียนในกลุ่มนี้ มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 8 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับรายได้

ตารางที่ 8 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศตามแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
แหล่งสารสนเทศสถานที่								
จากห้องสมุดโรงเรียน	3.22	0.92	3.70	1.06	4.1	0.83	17.07	0.00**
จากห้องสมุดประชาชน	2.71	1.11	2.74	1.05	2.61	1.07	0.21	0.80
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่างๆ	2.73	1.05	2.94	1.18	3.26	1.08	3.42	0.03*
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.40	1.11	2.42	1.24	2.85	1.41	1.98	0.13
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.43	1.21	2.87	1.34	3.44	1.48	9.90	0.00**
จากห้องแนะแนว	2.74	1.19	2.97	1.22	2.50	1.26	2.96	0.05*
อื่นๆ	.	.	.	.	.	.		
แหล่งสารสนเทศบุคคล								
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	4.08	1.04	4.09	1.24	4.00	0.81	0.10	0.90
จากเพื่อน	4.06	1.00	3.84	0.95	3.52	1.05	4.70	0.00**
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	3.64	0.85	3.58	1.19	3.82	0.86	0.80	0.44

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	2.93	1.01	3.23	1.21	3.35	1.12	3.76	0.02*
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	3.04	1.056	3.10	1.26	3.88	2.54	5.50	0.00**
อื่น ๆ	2.00	0.00	.	.	.	.		
<u>แหล่งสารสนเทศวัสดุ</u>								
จากการชมรายการโทรทัศน์	4.02	1.19	3.90	1.19	3.35	0.91	4.45	0.01**
จากการฟังวิทยุ	3.77	1.26	3.57	1.17	3.79	0.72	1.39	0.24
จากการอ่านหนังสือดารา	3.26	1.39	3.29	1.14	3.58	1.04	0.98	0.37
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	3.64	1.15	3.30	1.05	3.55	1.05	4.42	0.01**
จากการอ่านวารสาร	3.00	1.17	3.47	1.09	3.85	0.78	12.04	0.00**
นิตยสาร								
จากจุดสารทางวิชาการ	2.81	1.11	3.11	0.91	2.79	1.06	4.26	0.00**
จากวีดิทัศน์ประกอบการเรียน	2.99	1.18	3.20	1.22	2.94	0.85	1.78	0.16
จากการชมนิทรรศการทางวิชาการ	3.14	0.98	3.04	1.19	3.41	0.85	1.67	0.18
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์	3.49	1.06	3.77	1.00	3.76	1.01	3.27	0.03*
จากสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต	3.20	1.14	3.89	0.88	3.55	1.25	19.69	0.00**
อื่น ๆ	.	.	.	.	.	.		
<u>ประเภททรัพยากร</u>								
<u>สารสนเทศทรัพยากร</u>								
<u>สารสนเทศประเภทวัสดุ</u>								
<u>ตีพิมพ์</u>								
หนังสือทั่วไป	3.68	0.96	3.78	0.81	3.97	0.52	1.67	0.18
หนังสืออ้างอิง	3.15	1.01	3.22	1.07	3.55	0.99	2.01	0.13
วารสารหรือนิตยสาร	3.16	0.96	3.45	0.90	3.85	0.82	9.10	0.00**
หนังสือพิมพ์	3.51	0.99	3.54	1.22	3.52	0.96	0.03	0.96
จุลสาร	2.55	1.02	3.15	1.02	3.11	1.00	15.42	0.00**

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กฤตภาค	2.33	1.13	2.85	1.11	2.97	0.90	10.80	0.00**
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่มีตีพิมพ์								
วิทยุ	3.83	1.19	3.97	1.15	3.82	1.05	0.67	0.50
โทรทัศน์	4.18	1.05	4.14	0.98	4.08	0.99	0.15	0.86
คอมพิวเตอร์	3.86	1.26	4.02	0.98	4.23	1.10	1.82	0.16
วีดิทัศน์	3.40	1.26	3.52	1.07	3.67	0.87	0.99	0.37
แผนที่	3.06	1.10	3.41	0.93	3.14	0.78	5.54	0.00**
หุ่นจำลอง	2.73	1.23	3.16	1.07	3.29	0.62	7.54	0.00**
อื่นๆ	.	.	2.00	0.00	.	.		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01   ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.1 ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้ครอบครัว

ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้ครอบครัว จากตารางที่ 8 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ในกลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนแสวงหาตามรายได้ครอบครัว มากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน โดยผู้ที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 บาทจะมีการแสวงหามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ย 3.70 การแสวงหาสารสนเทศของผู้ที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทและผู้ที่มีรายได้ 9,001 - 20,000 บาทไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2.) แหล่งสารสนเทศบุคคล กลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนแสวงหาตามรายได้ครอบครัว มากที่สุดได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยผู้ที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - มากกว่า 20,000 บาทจะมีการแสวงหามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08, 4.09, 4.00 จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มนี้ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3.) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ในกลุ่มนี้มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีการแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากการชม

รายการโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และ 3.90 ตามลำดับ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 มีการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุ จากวารสารและนิตยสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 จากผลการวิเคราะห์การแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภทของสารสนเทศ

1.) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 ถึงมากกว่า 20,000 ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ มากที่สุด ได้แก่ หนังสือทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68, 3.78 และ 3.97 โดยจะพบว่ามีการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2.) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนแสวงหามากที่สุด ได้แก่ โทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และ 4.14 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ โดยจะพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - 20,000 และผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุมีตีพิมพ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ปัญหาในการแสวงหา

ตารางที่ 9 แสดงปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระคณิตศาสตร์						
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	2.14	0.99	2.24	0.85	-0.97	0.32
สาระที่ 2 การวัด	2.04	0.96	2.28	0.92	-2.53	0.01**
สาระที่ 3 เรขาคณิต	2.10	0.98	2.24	0.86	-1.48	0.13
สาระที่ 4 พีชคณิต	2.31	1.08	2.44	0.97	-1.27	0.20
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	2.30	1.15	2.51	0.94	-1.96	0.05*
สาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	2.14	1.05	2.27	0.93	-1.27	0.20

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระภาษาไทย						
สาระที่ 1 การอ่าน	2.01	1.16	2.15	1.08	-1.20	0.22
สาระที่ 2 การเขียน	2.13	1.25	2.29	1.24	-1.25	0.21
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	2.19	1.13	2.33	1.07	-1.26	0.20
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	2.22	1.14	2.37	1.11	-1.31	0.18
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	2.40	1.09	2.53	1.08	-1.18	0.23
กลุ่มวิทยาศาสตร์						
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	2.19	1.10	2.49	1.11	-2.62	0.00**
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	2.22	1.17	2.55	1.10	-2.89	0.00**
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	2.45	1.25	2.58	1.09	-1.12	0.26
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	2.36	1.25	2.50	1.08	-1.15	0.25
สาระที่ 5 พลังงาน	2.38	1.05	2.56	0.93	-1.74	0.08
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.49	1.08	2.66	1.03	-1.60	0.10
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	2.58	1.88	2.49	1.07	0.54	0.58
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.47	1.17	2.66	1.21	-1.56	0.11
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	2.10	1.02	2.27	0.93	-1.70	0.08
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	2.12	1.07	2.29	1.04	-1.57	0.11
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	2.26	0.99	2.36	1.00	-0.92	0.35
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	2.29	1.07	2.49	1.01	-1.93	0.05*
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	2.37	1.07	2.49	1.02	-1.18	0.23
กลุ่มสาระศิลปะ						
สาระที่ 1 ทัศนศิลป์	2.28	1.17	2.35	1.00	-0.70	0.48
สาระที่ 2 ดนตรี	2.18	1.08	2.20	1.06	-0.13	0.89
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	2.39	1.18	2.34	1.08	0.45	0.64

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี						
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว	2.13	1.26	2.13	1.11	-0.00	0.99
สาระที่ 2 การอาชีพ	2.21	1.21	2.29	1.19	-0.61	0.54
สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี	2.51	1.21	2.63	1.04	-1.06	0.28
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.37	1.11	2.45	1.01	-0.74	0.45
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ	2.34	1.16	2.54	1.08	-1.69	0.09
กลุ่มสาระสุขภาพศึกษาและพลศึกษา						
สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์	2.25	1.18	2.37	1.09	-1.07	0.28
สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว	2.29	1.27	2.40	1.22	-0.85	0.39
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม	2.20	1.20	2.20	1.17	0.05	0.95
สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค	2.26	1.19	2.30	1.17	-0.31	0.75
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	2.34	1.29	2.44	1.27	-0.70	0.48
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ						
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.48	1.23	2.62	1.08	-1.21	0.22
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	2.52	1.21	2.62	1.07	-0.82	0.41
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.40	1.19	2.43	1.06	-0.29	0.77
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์ กับชุมชนโลก	2.38	1.28	2.43	1.17	-0.35	0.72

9.1 ปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ

ปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ จากตารางที่ 9 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและ

ความน่าจะเป็น คะแนนของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายโดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.37 และ 2.49 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 4 พืชคณิตค่าเฉลี่ยของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.29 และ 2.49 ตามลำดับ และเมื่อมีการเปรียบเทียบระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหา สารสนเทศจำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศมากกว่า เพศหญิง โดยเฉพาะในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น นักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ในตาราง มีค่าน้อยกว่า 0.05)

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับปัญหาในการ แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทยด้านวรรณคดีและวรรณกรรมสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านหลักการไวยากรณ์ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่ ไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหา สารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์คือ สาระที่ 7 เรื่องดาราศาสตร์และอวกาศ โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.58 รองลงมาคือสาระที่ 6 คือกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.49 ส่วนนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในสาระที่ 8 ธรรมชาติของ วิทยาศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.66 รองลงมาคือสาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมี ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 และ 2.34 สำหรับกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการ แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหา เนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 3 นาฏศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 และ 2.34 ตามลำดับ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนหญิง และนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 3 การ ออกแบบเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 และ 2.63 ตามลำดับ รองลงมาคือ สาระที่ 5

เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ กลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระศึกษาและพลศึกษา สำหรับกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 และ 2.44 กลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 และ 2.62 ตามลำดับ รองลงมาคือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.48 และ 2.62 ตามลำดับ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 10 แสดงปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>แหล่งสารสนเทศสถานที่</u>						
จากห้องสมุดโรงเรียน	1.97	1.04	2.17	1.05	-1.92	0.05*
จากห้องสมุดประชาชน	2.29	1.16	2.40	0.98	-0.99	0.32
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	2.30	0.97	2.44	0.97	-1.45	0.14
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.37	1.11	2.53	1.17	-1.39	0.16
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.42	1.33	2.54	1.29	-0.89	0.37
จากห้องแนะแนว	2.11	1.05	2.33	1.06	-2.00	0.04*
อื่น ๆ						
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>						
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	2.25	1.49	2.32	1.38	-0.43	0.66
จากเพื่อน	1.92	1.18	2.11	1.27	-1.53	0.12
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	2.16	1.27	2.20	1.11	-0.25	0.80
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	2.16	0.97	2.34	0.94	-1.77	0.07
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	2.45	1.40	2.51	1.21	-0.43	0.66

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	เพศหญิง		เพศชาย		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
อื่น ๆ	2.00	0.00	2.00	0.00		
แหล่งสารสนเทศวัสดุ						
จากการชมรายการโทรทัศน์	1.96	1.21	2.18	1.20	-1.79	0.07
จากการฟังวิทยุ	2.12	1.27	2.29	1.25	-1.31	0.18
จากการอ่านหนังสือคำรา	1.91	1.03	1.96	1.00	-0.51	0.60
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.85	1.00	1.89	0.93	-0.40	0.68
จากการอ่านวารสาร นิตยสาร	2.09	1.11	2.26	1.19	-1.40	0.16
จากจุดสารทางวิชาการ	2.15	1.00	2.30	1.01	-1.39	0.16
จากวิธีทัศน์ประกอบการเรียน	2.12	1.01	2.22	1.05	-0.88	0.37
จากการชมนิทรรศการทางวิชาการ	1.94	1.07	2.25	1.11	-2.77	0.00**
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม	2.15	1.14	2.40	1.10	-2.18	0.02*
จากสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต	2.12	1.15	2.26	1.20	-1.16	0.24
อื่น ๆ						
ประเภททรัพยากรสารสนเทศ						
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์						
หนังสือทั่วไป	1.99	1.09	2.10	1.17	-0.97	0.32
หนังสืออ้างอิง	2.00	1.19	2.29	1.14	-2.44	0.01**
วารสารหรือนิตยสาร	2.08	1.10	2.14	1.10	-0.52	0.60
หนังสือพิมพ์	1.98	1.12	2.15	1.08	-1.54	0.12
จุดสาร	2.17	1.18	2.36	1.10	-1.62	0.10
กฤตภาค	2.05	1.15	2.28	1.17	-1.92	0.05*
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์						
วิทยุ	2.03	1.28	2.24	1.34	-1.51	0.12
โทรทัศน์	1.98	1.30	2.13	1.32	-1.06	0.28
คอมพิวเตอร์	2.25	1.30	2.40	1.24	-1.12	0.26
วิธีทัศน์	2.18	1.16	2.24	1.14	-0.47	0.63
แผนที่	2.15	1.11	2.23	1.03	-0.70	0.48
หุ่นจำลอง	2.27	1.23	2.44	1.28	-1.33	0.18
อื่น ๆ	1.50	0.92	1.22	0.66	0.71	0.48

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10.2 ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ

ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ จากตารางที่ 10 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนมีปัญหามากที่สุด ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 และ 2.54 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ แหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีปัญหาเป็นอันดับสอง ได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีคะแนนปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีปัญหามากที่สุด ได้แก่ จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 และ 2.51 ตามลำดับ จะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีปัญหาในการแสวงหามากที่สุด ได้แก่ จากจุลสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 และ 2.30 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ที่นักเรียนหญิงมีปัญหาในการแสวงหามากที่สุด ได้แก่ จุลสาร โดยมีค่าเฉลี่ย 2.05 และ 2.36 รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจากกฤตภาค โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนมีปัญหาในการแสวงหามากที่สุด ได้แก่ หุ่นจำลอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 และ 2.446 ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตามลำดับ รองลงมาได้แก่แหล่งสารสนเทศจาก แผนที่ โดยจะพบว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 11 แสดงปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระคณิตศาสตร์						
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	2.19	0.92	2.19	0.93	0.05	0.95
สาระที่ 2 การวัด	2.17	0.96	2.14	0.93	0.32	0.74
สาระที่ 3 เรขาคณิต	2.23	0.94	2.08	0.90	1.54	0.12
สาระที่ 4 พีชคณิต	2.36	1.00	2.39	1.06	-0.27	0.78
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	2.44	1.05	2.35	1.07	0.86	0.38
สาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์	2.24	0.97	2.17	1.02	0.65	0.51
กลุ่มสาระภาษาไทย						
สาระที่ 1 การอ่าน	2.12	1.16	2.03	1.06	0.77	0.43
สาระที่ 2 การเขียน	2.27	1.30	2.13	1.16	1.09	0.27
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	2.28	1.11	2.24	1.09	0.36	0.71
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	2.32	1.15	2.26	1.09	0.50	0.61
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	2.54	1.10	2.35	1.05	1.63	0.10
กลุ่มวิทยาศาสตร์						
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	2.36	1.12	2.31	1.10	0.46	0.64
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	2.42	1.17	2.34	1.11	0.66	0.50
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	2.55	1.16	2.48	1.19	0.58	0.55
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	2.46	1.17	2.38	1.17	0.69	0.48
สาระที่ 5 พลังงาน	2.49	0.96	2.44	1.04	0.45	0.65
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.60	1.03	2.54	1.11	0.54	0.58
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	2.54	1.72	2.52	1.17	0.14	0.88
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.59	1.23	2.54	1.14	0.37	0.70

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม</u>						
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	2.18	0.98	2.20	0.99	-0.20	0.83
สาระที่ 2 หน้าที่พล เมือง วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิตในสังคม	2.24	1.09	2.17	1.02	0.61	0.53
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	2.28	0.95	2.37	1.06	-0.87	0.38
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	2.38	1.02	2.41	1.08	-0.22	0.82
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	2.43	1.04	2.43	1.06	-0.01	0.98
<u>กลุ่มสาระศิลปะ</u>						
สาระที่ 1 ทัศนศิลป์	2.31	1.05	2.32	1.14	-0.09	0.92
สาระที่ 2 ดนตรี	2.21	1.05	2.16	1.09	0.48	0.62
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	2.40	1.12	2.32	1.15	0.70	0.48
<u>กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี</u>						
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว	2.14	1.21	2.12	1.17	0.22	0.82
สาระที่ 2 การอาชีพ	2.31	1.25	2.17	1.13	1.10	0.27
สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี	2.60	1.12	2.52	1.14	0.71	0.47
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.43	1.07	2.39	1.05	0.39	0.69
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและ อาชีพ	2.47	1.12	2.41	1.12	0.54	0.58
<u>กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา</u>						
สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการ ของมนุษย์	2.33	1.15	2.29	1.12	0.32	0.74
สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว	2.38	1.27	2.30	1.20	0.56	0.56
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม	2.23	1.17	2.15	1.21	0.66	0.50
สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค	2.31	1.20	2.23	1.15	0.63	0.52
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	2.43	1.31	2.33	1.22	0.79	0.42
<u>กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ</u>						
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.57	1.15	2.51	1.18	0.49	0.62

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	2.54	1.12	2.60	1.18	-0.50	0.61
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่ม	2.41	1.12	2.42	1.14	-0.14	0.88
สาระการเรียนรู้อื่น						
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์ กับชุมชน	2.42	1.24	2.38	1.20	0.32	0.74
โลก						
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	2.43	1.31	2.33	1.22	0.79	0.42
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ						
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.57	1.15	2.51	1.18	0.49	0.62
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	2.54	1.12	2.60	1.18	-0.50	0.61
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่ม	2.41	1.12	2.42	1.14	-0.14	0.88
สาระการเรียนรู้อื่น						
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์ กับชุมชน	2.42	1.24	2.38	1.20	0.32	0.74
โลก						

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11.1 ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน จากตารางที่ 11 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.44 และ 2.35 ตามลำดับ รองลงมาคือสาระที่ 4 พืชคณิต โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 และ 2.39 ตามลำดับ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหา สารสนเทศไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ใน ตาราง มีค่าน้อยกว่า 0.05)

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 และ 2.35 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (พิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) ในตาราง มีค่ามากกว่า 0.05 ในทุกสาระของกลุ่มนี้)

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์เหมือนกันคือ สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 และ 2.54 กลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และ 2.43 สำหรับกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 3 นาฏศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 และ 2.32 ตามลำดับ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และ 2.33 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 , 2.33 กลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และโรงเรียนขนาดใหญ่มี

ปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ตารางที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 12 แสดงปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
แหล่งสารสนเทศสถานที่						
จากห้องสมุดโรงเรียน	2.09	1.08	2.05	1.01	0.41	0.68
จากห้องสมุดประชาชน	2.42	1.06	2.23	1.08	1.74	0.08
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	2.42	0.97	2.30	0.98	1.22	0.22
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.50	1.14	2.37	1.13	1.15	0.24
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.56	1.34	2.36	1.27	1.46	0.14
จากห้องแนะแนว	2.25	1.07	2.17	1.05	0.71	0.47
อื่น ๆ	9.00	0.00	9.00	0.00		
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	2.32	1.47	2.24	1.39	0.54	0.58
จากเพื่อน	2.07	1.27	1.93	1.16	1.08	0.27
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	2.14	1.16	2.23	1.23	-0.70	0.47
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	2.32	0.95	2.16	0.96	1.53	0.12
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	2.53	1.30	2.41	1.30	0.91	0.35
อื่น ๆ	2.00	0.00	2.00	0.00		
แหล่งสารสนเทศวัสดุ						
จากการชมรายการโทรทัศน์	2.11	1.23	2.02	1.18	0.73	0.46
จากการฟังวิทยุ	2.29	1.30	2.08	1.21	1.58	0.11
จากการอ่านหนังสือตำรา	1.95	1.00	1.92	1.04	0.20	0.83
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.89	0.98	1.85	0.94	0.41	0.67
จากการอ่านวารสาร นิตยสาร	2.26	1.18	2.05	1.10	1.71	0.08
จากจุลสารทางวิชาการ	2.28	1.02	2.14	0.98	1.35	0.17
จากวีดิทัศน์ประกอบการเรียน	2.21	1.03	2.10	1.03	1.02	0.30

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา					
	ขนาดใหญ่พิเศษ		ขนาดใหญ่		t	Sig. (2-tailed)
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
จากการชมนิทรรศการทางวิชาการ	2.17	1.14	1.99	1.02	1.62	0.10
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์	2.30	1.15	2.24	1.10	0.53	0.59
จากสารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต	2.28	1.21	2.07	1.12	1.66	0.09
อื่น ๆ	.	.	.	.		
ประเภททรัพยากรสารสนเทศ						
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์						
หนังสือทั่วไป	2.04	1.17	2.06	1.07	-0.17	0.86
หนังสืออ้างอิง	2.17	1.16	2.11	1.20	0.45	0.65
วารสารหรือนิตยสาร	2.11	1.15	2.11	1.02	-0.01	0.99
หนังสือพิมพ์	2.10	1.15	2.01	1.04	0.78	0.43
จุลสาร	2.29	1.17	2.24	1.10	0.45	0.64
กฤตภาค	2.18	1.17	2.15	1.15	0.28	0.77
ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์						
วิทยุ	2.20	1.38	2.05	1.21	1.09	0.27
โทรทัศน์	2.10	1.37	2.00	1.24	0.68	0.49
คอมพิวเตอร์	2.36	1.29	2.26	1.24	0.74	0.45
วีดิทัศน์	2.23	1.19	2.18	1.08	0.38	0.69
แผนที่	2.21	1.08	2.16	1.07	0.39	0.69
หุ่นจำลอง	2.37	1.27	2.34	1.24	0.20	0.83
อื่น ๆ	1.00	0.00	2.00	1.09	-3.11	0.00**

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12.1 ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน จากตารางที่ 12 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ โดย

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่มากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 โดยจะพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 และ 2.41 ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ตามลำดับ โดยจะพบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ย การแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 และ 2.24 ตามลำดับ แหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1.ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ จุลสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 และ 2.24 โดยจะพบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ หุ่นจำลอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 และ 2.34 ตามลำดับ โดยจะพบว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 13 แสดงปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							F	Sig.
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00				
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.			
กลุ่มสาระคณิตศาสตร์									
สาระที่ 1 จำนวนและการ ดำเนินการ	2.50	0.52	2.16	0.89	2.21	0.98	0.66	0.51	
สาระที่ 2 การวัด	2.70	0.48	2.26	0.94	1.99	0.95	5.37	0.00**	
สาระที่ 3 เรขาคณิต	2.80	0.42	2.20	0.98	2.07	0.85	3.28	0.03*	
สาระที่ 4 พีชคณิต	2.90	0.73	2.48	1.11	2.20	0.88	4.75	0.00**	
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ ข้อมูลและความน่าจะเป็น	2.70	0.48	2.29	1.08	2.55	1.02	3.08	0.04*	
สาระที่ 6 ทักษะ/ กระบวนการทาง คณิตศาสตร์	3.70	0.48	2.14	0.98	2.21	0.95	12.39	0.00*	
กลุ่มสาระภาษาไทย									
สาระที่ 1 การอ่าน	2.70	0.48	2.25	1.18	1.81	0.99	8.79	0.00**	
สาระที่ 2 การเขียน	3.30	0.82	2.37	1.28	1.92	1.14	9.98	0.00**	
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	2.90	1.10	2.41	1.20	2.01	0.88	7.67	0.00**	
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	2.10	0.73	2.48	1.17	2.05	1.03	6.86	0.00**	
สาระที่ 5 วรรณคดีและ วรรณกรรม	2.50	0.52	2.46	1.10	2.47	1.09	0.00	0.99	
กลุ่มวิทยาศาสตร์									
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับ กระบวนการดำรงชีวิต	2.80	1.31	2.44	1.12	2.17	1.07	3.54	0.02	
สาระที่ 2 ชีวิตและ สิ่งแวดล้อม	2.50	0.52	2.53	1.10	2.18	1.21	4.41	0.01**	
สาระที่ 3 สารและสมบัติ ของสาร	2.30	0.82	2.61	1.26	2.40	1.05	1.55	0.21	
สาระที่ 4 แรงและการ เคลื่อนที่	2.60	0.84	2.46	1.22	2.37	1.10	0.37	0.68	

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 5 พลังงาน	2.30	0.82	2.36	0.99	2.64	0.99	3.63	0.02*
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.60	0.84	2.40	0.98	2.82	1.14	7.10	0.00**
สาระที่ 7 คาราศาสตร์และอวกาศ	2.30	0.82	2.30	1.00	2.89	2.03	7.25	0.00**
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.30	0.82	2.51	1.14	2.67	1.28	1.09	0.33
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม</u>								
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	2.50	0.52	2.21	0.98	2.14	1.00	0.73	0.48
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	2.90	1.10	2.10	1.05	2.32	1.05	4.15	0.01**
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	2.30	0.82	2.25	0.91	2.41	1.11	1.24	0.28
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	3.10	1.19	2.25	0.93	2.55	1.14	6.13	0.00**
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	2.60	0.84	2.37	1.01	2.50	1.10	0.81	0.44
<u>กลุ่มสาระศิลปะ</u>								
สาระที่ 1 ทัศนศิลป์	3.50	0.52	2.23	0.97	2.36	1.21	6.82	0.00**
สาระที่ 2 ดนตรี	3.10	0.73	2.07	0.83	2.29	1.32	5.72	0.00**
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	2.30	0.82	2.39	0.99	2.34	1.33	0.09	0.90
<u>กลุ่มสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี</u>								
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว	2.50	0.52	2.01	0.97	2.28	1.45	2.77	0.06
สาระที่ 2 การอาชีพ	2.90	1.10	2.23	1.11	2.24	1.32	1.47	0.23
สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี	3.30	0.48	2.40	1.15	2.76	1.08	6.79	0.00**

เนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.80	0.42	2.27	1.09	2.59	1.01	4.69	0.00**
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ	2.70	0.48	2.36	1.17	2.55	1.07	1.53	0.21
<u>กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา</u>								
สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์	2.80	0.42	2.28	1.13	2.33	1.17	0.98	0.37
สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว	2.70	0.48	2.37	1.17	2.29	1.37	0.55	0.57
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหวการออกกำลังกาย การเล่นเกม	2.80	1.31	2.19	1.13	2.18	1.26	1.29	0.27
สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และ	2.80	0.42	2.19	1.19	2.37	1.19	2.04	0.13
การป้องกันโรค								
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	2.50	0.52	2.38	1.34	2.40	1.22	0.04	0.95
<u>กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ</u>								
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.60	0.84	2.39	1.21	2.77	1.07	5.03	0.00**
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	3.30	0.48	2.38	1.11	2.79	1.16	7.98	0.00**
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.30	0.48	2.28	1.11	2.62	1.14	4.26	0.01**
สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์ กับชุมชนโลก	1.80	0.42	2.22	1.22	2.70	1.19	8.56	0.00**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13.1 ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา

ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดผลการศึกษา จากตารางที่ 13 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนมีระดับผลการศึกษาเฉลี่ย 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 นักเรียนมีระดับผลการศึกษาเฉลี่ย 1.00 – 3.00 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศสูงที่สุดในสาระที่ 4 พิชคณิต เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการเรียนพบว่าระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 3.51 – 4.00 และนักเรียนที่มีระดับผลการศึกษาเฉลี่ย 1.00 – 3.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 2 การเขียนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 นักเรียนที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.50 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 คือ ด้านหลักการใช้ภาษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ในกลุ่มสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม จากผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเนื้อหาสารสนเทศด้านผลการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 นักเรียนที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51–4.00 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ นักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ โดยมีคะแนนด้านเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มวิทยาศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00–2.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 , 2.55 นักเรียนที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 สำหรับกลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50, 2.36 นักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศมากที่สุดในกลุ่มสาระที่ 3 นาฏศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 1.00 – 2.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 3.51 – 4.00 และนักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 2.51 – 3.50 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 1.00 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30, 2.40, 2.76 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 นักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 2.51 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38, 2.40 จากผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 1.00 – 2.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 1.00 – 3.50 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60, 2.39 และนักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 ในกลุ่มนี้พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษาระหว่าง 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 14 แสดงปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>แหล่งสารสนเทศสถานที่</u>								
จากห้องสมุดโรงเรียน	2.60	0.96	2.15	1.02	1.92	1.08	3.46	0.03*
จากห้องสมุดประชาชน	2.10	0.73	2.30	1.04	2.42	1.13	0.80	0.44
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	2.00	0.00	2.30	0.92	2.49	1.06	2.38	0.09
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.10	0.73	2.54	1.12	2.35	1.18	1.74	0.17
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.40	1.17	2.52	1.28	2.43	1.38	0.22	0.80
จากห้องแนะแนว	2.40	1.17	2.19	1.00	2.26	1.13	0.36	0.69
อื่น ๆ								
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>								
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	2.30	0.82	2.18	1.31	2.44	1.62	1.55	0.21
จากเพื่อน	2.30	0.48	2.08	1.28	1.90	1.17	1.28	0.27
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	3.50	0.52	2.10	1.14	2.21	1.25	6.81	0.00**
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	2.10	0.73	2.27	0.90	2.24	1.05	0.20	0.81
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	2.70	0.82	2.22	1.02	2.84	1.58	10.88	0.00**
อื่น ๆ			2.00	0.00				
<u>แหล่งสารสนเทศวัสดุ</u>								
จากการชมรายการโทรทัศน์	2.90	0.73	2.24	1.32	1.79	0.98	9.04	0.00**
จากการฟังวิทยุ	3.00	1.05	2.26	1.31	2.08	1.18	2.95	0.05*
จากการอ่านหนังสือตำรา	2.10	0.73	2.00	1.09	1.85	0.92	1.08	0.33
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	2.20	0.42	1.86	0.97	1.87	0.97	0.57	0.56
จากการอ่านวารสาร	2.40	1.17	2.23	1.08	2.08	1.26	0.96	0.38
นิตยสาร								
จากจุลสารทางวิชาการ	1.80	0.42	2.25	1.05	2.22	0.97	0.99	0.36
จากเว็บไซต์ประกอบการเรียน	2.10	0.73	2.26	1.07	2.05	0.97	1.93	0.14
จากการชมนิทรรศการทางวิชาการ	2.20	0.42	2.08	1.20	2.12	0.97	0.08	0.91

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา							
	1.00-2.50		2.51-3.50		3.51-4.00		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์	2.50	0.52	2.32	1.21	2.20	1.03	0.65	0.51
จากสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต	1.80	0.42	2.14	1.23	2.29	1.12	1.35	0.26
อื่น ๆ	.	.	.	.	.	.		
<u>ประเภททรัพยากรสารสนเทศ</u>								
<u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u>								
<u>ประเภทวัสดุตีพิมพ์</u>								
หนังสือทั่วไป	3.10	0.73	2.03	1.13	2.00	1.13	4.49	0.01**
หนังสืออ้างอิง	1.80	0.42	2.19	1.12	2.11	1.28	0.65	0.51
วารสารหรือนิตยสาร	2.10	0.73	2.07	1.01	2.16	1.24	0.31	0.73
หนังสือพิมพ์	2.70	0.48	2.04	0.96	2.07	1.30	1.70	0.18
จุลสาร	2.40	1.17	2.37	1.19	2.12	1.06	2.30	0.10
กฤตภาค	2.10	0.73	2.38	1.23	1.87	1.01	9.03	0.00**
<u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u>								
<u>ประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์</u>								
วิทยุ	3.00	0.00	2.27	1.33	1.88	1.28	6.25	0.00**
โทรทัศน์	3.20	0.42	2.15	1.28	1.86	1.36	6.11	0.00**
คอมพิวเตอร์	2.70	0.48	2.45	1.25	2.12	1.32	3.33	0.03*
วีดิทัศน์	2.80	0.42	2.39	1.23	1.91	0.99	9.55	0.00**
แผนที่	1.80	0.42	2.28	1.15	2.09	0.97	2.12	0.12
หุ่นจำลอง	2.10	0.73	2.49	1.24	2.18	1.28	2.94	0.05*
อื่น ๆ	.	.	3.00	0.00	1.00	0.00		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

14.1 ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการศึกษา

ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการศึกษา จากตารางที่ 14 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ นักเรียนมีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนแสวงหาตามระดับผลการศึกษาน้อย 1.00 – 2.50 ที่นักเรียนมีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศสถานที่ได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ ได้แก่ ห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ จากผลการวิเคราะห์จำแนกตามระดับผลการศึกษาปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศสถานที่มีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล นักเรียนที่มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศบุคคลนักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศบุคคลได้แก่ จากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5000 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศบุคคลได้แก่ บรรณารักษ์ห้องสมุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศบุคคล ได้แก่ จาก อาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 โดยจะพบว่านักเรียนมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ นักเรียนที่มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุนักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ จากการฟังวิทยุ โดยมีคะแนนเท่ากับ 3.0000 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 3.51 – 4.00 นักเรียนมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศวัสดุที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ นักเรียนที่มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุนักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ จากหนังสือทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ จากกฤตภาค โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 นักเรียนที่มีผลการศึกษาน้อย 3.51

4.00 ได้แก่ วารสารและนิตยสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16 จากการวิเคราะห์พบว่าระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งตีพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ นักเรียนมีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุนักเรียนที่มีผลการศึกษาระดับ 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ จากโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2000 นักเรียนที่มีผลการศึกษาระดับ 2.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหามากที่สุด ได้แก่ หุ่นจำลอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 และ 2.18 โดยในกลุ่มนี้พบว่า มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 15 แสดงระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามระดับรายได้

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>กลุ่มสาระคณิตศาสตร์</u>								
สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	1.91	0.89	2.35	0.88	2.44	1.05	11.70	0.00**
สาระที่ 2 การวัด	2.04	0.98	2.23	0.94	2.23	0.85	1.80	0.16
สาระที่ 3 เรขาคณิต	2.04	0.95	2.28	0.87	2.02	1.08	3.18	0.04*
สาระที่ 4 พีชคณิต	2.44	1.07	2.30	0.98	2.55	1.10	1.28	0.27
สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น	2.53	1.15	2.35	1.00	2.20	0.88	1.85	0.15
สาระที่ 6 ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์	2.09	1.06	2.36	0.95	1.79	0.72	6.62	0.00**
<u>กลุ่มสาระภาษาไทย</u>								
สาระที่ 1 การอ่าน	2.09	0.98	2.06	1.22	2.14	1.04	0.08	0.92
สาระที่ 2 การเขียน	2.20	1.14	2.22	1.39	2.26	1.42	0.04	0.95
สาระที่ 3 การฟัง ดู พูด	2.21	1.06	2.26	1.05	2.52	1.52	1.12	0.32

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	2.10	0.98	2.41	1.13	2.47	1.54	3.77	0.02*
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	2.37	0.84	2.54	1.18	2.41	1.37	1.13	0.32
<u>กลุ่มวิทยาศาสตร์</u>								
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	2.48	1.09	2.24	1.09	2.38	1.25	1.97	0.14
สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	2.40	1.07	2.41	1.16	2.23	1.39	0.35	0.70
สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร	2.46	1.11	2.54	1.13	2.67	1.60	0.50	0.60
สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่	2.34	1.21	2.53	1.11	2.23	1.25	1.63	0.19
สาระที่ 5 พลังงาน	2.48	1.01	2.45	0.91	2.52	1.37	0.09	0.91
สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก	2.57	0.92	2.62	1.12	2.29	1.24	1.44	0.23
สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ	2.73	2.01	2.43	1.10	2.35	1.27	1.89	0.15
สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.50	1.16	2.62	1.17	2.55	1.48	0.43	0.64
<u>กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม</u>								
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	2.16	0.88	2.20	1.04	2.23	1.04	0.10	0.90
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	2.10	1.07	2.28	1.02	2.23	1.18	1.28	0.27
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์	2.17	0.76	2.38	1.07	2.52	1.33	2.78	0.06
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	2.26	1.08	2.42	0.91	2.76	1.45	3.44	0.03*
สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์	2.51	0.95	2.40	1.09	2.32	1.17	0.67	0.50

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระศิลปะ								
สาระที่ 1 ทักษะศิลป์	2.19	1.13	2.33	0.97	2.79	1.40	4.27	0.01**
สาระที่ 2 ดนตรี	1.93	0.87	2.26	1.03	2.88	1.60	12.46	0.00**
สาระที่ 3 นาฏศิลป์	2.22	1.07	2.39	1.09	2.85	1.45	4.32	0.01**
กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี								
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว	1.94	1.01	2.12	1.19	3.05	1.45	12.77	0.00**
สาระที่ 2 การอาชีพ	2.14	1.21	2.23	1.16	2.85	1.30	4.91	0.00**
สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี	2.51	1.18	2.59	1.03	2.76	1.43	0.72	0.48
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.44	1.13	2.34	0.94	2.73	1.37	2.11	0.12
สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ	2.47	1.22	2.34	0.94	2.97	1.50	4.71	0.00**
กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา								
สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์	2.28	1.19	2.23	1.04	2.97	1.29	6.34	0.00**
สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว	2.27	1.20	2.31	1.22	2.88	1.45	3.47	0.03*
สาระที่ 3 การเคลื่อนไหวการออกกำลังกาย การเล่นเกม	2.08	1.18	2.19	1.12	2.76	1.47	4.60	0.01**
สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค	2.18	1.22	2.23	1.09	3.00	1.32	7.09	0.00**
สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต	2.12	1.06	2.44	1.30	3.23	1.55	11.32	0.00**

เนื้อหาสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ								
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.26	1.02	2.62	1.14	3.32	1.42	12.97	0.00**
สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	2.50	1.05	2.51	1.13	3.23	1.41	6.37	0.00**
สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.23	0.89	2.38	1.12	3.41	1.51	16.34	0.00**
สาระที่ 4 ภาษาและความสัมพันธ์ กับชุมชนโลก	2.13	1.16	2.41	1.10	3.50	1.54	18.60	0.00**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

15.1 ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้

ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ จากตารางที่ 15 สามารถแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ในกลุ่มสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ในกลุ่มสาระที่ 6 ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 พิชคณิต โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 2.5588 เมื่อเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 – 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ,2.54 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ มากกว่า 20,000 บาทมี

ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 จากผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศด้านรายได้ครบถ้วน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57, 2.62 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร จากผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มวิทยาศาสตร์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4) สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ในกลุ่มสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 - 20,000 คือมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42, 2.76 สำหรับกลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

5) กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3 นาฏศิลป์ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22, 2.39 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 2 ทัศนศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มนี้ มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

6) กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51, 2.59 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 จากผลการวิเคราะห์ ในกลุ่มนี้ มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

7) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 - มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44, 3.23 จากผล

การวิเคราะห์พบว่านักเรียนในกลุ่มนี้ มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

8) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ในกลุ่ม สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 - 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่ม สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 จากผลการวิเคราะห์นักเรียนในกลุ่มนี้ มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 16 แสดงระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับรายได้

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
<u>แหล่งสารสนเทศสถานที่</u>								
จากห้องสมุดโรงเรียน	1.95	0.93	2.12	1.03	2.35	1.49	2.39	0.09
จากห้องสมุดประชาชน	2.04	1.16	2.55	0.97	2.41	0.98	10.06	0.00**
จากห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ	2.30	0.99	2.41	0.96	2.41	0.98	0.62	0.53
จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	2.20	0.97	2.60	1.20	2.58	1.28	5.52	0.00**
จากหอสมุดแห่งชาติ	2.15	1.09	2.68	1.39	2.67	1.42	7.69	0.00**
จากห้องแนะแนว	2.20	0.99	2.28	1.08	1.94	1.17	1.59	0.20
อื่น ๆ								
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>								
จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	2.08	1.27	2.45	1.54	2.17	1.33	3.03	0.04*
จากเพื่อน	1.97	1.23	2.04	1.21	2.02	1.31	0.16	0.84
จากอาจารย์ที่ปรึกษา	2.16	0.92	2.16	1.30	2.38	1.49	0.50	0.60
จากบรรณารักษ์ห้องสมุด	2.26	0.90	2.21	0.93	2.50	1.30	1.28	0.27
จากอาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน	2.30	0.88	2.36	1.05	4.00	2.64	28.74	0.00**

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
อื่น ๆ	2.00	0.00	.	.	.	.		
<u>แหล่งสารสนเทศวัสดุ</u>								
จากการชมรายการโทรทัศน์	1.99	1.10	2.15	1.29	2.02	1.14	0.75	0.47
จากการฟังวิทยุ	2.15	1.24	2.25	1.25	2.20	1.43	0.30	0.74
จากการอ่านหนังสือคำรา	1.90	0.98	1.96	1.06	1.97	0.96	0.17	0.84
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.98	1.02	1.80	0.92	1.82	0.96	1.47	0.22
จากการอ่านวารสาร	2.30	1.02	2.08	1.22	2.20	1.27	1.48	0.22
<u>นิตยสาร</u>								
จากจุลสารทางวิชาการ	2.14	0.84	2.33	1.07	2.00	1.20	2.44	0.08
จากวิทัศน์ประกอบกร	2.36	1.01	2.07	0.99	1.94	1.20	4.30	0.01**
<u>เรียน</u>								
จากการชมนิทรรศการทาง	1.89	1.01	2.28	1.15	1.91	0.96	5.92	0.00**
วิชาการ								
จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์	2.24	1.16	2.33	1.12	2.14	1.01	0.53	0.58
จากสารสนเทศบน	2.23	1.09	2.21	1.26	1.94	0.91	0.89	0.40
<u>อินเทอร์เน็ต</u>								
อื่น ๆ	.	.	.	.	.	.		
<u>ประเภททรัพยากร</u>								
<u>สารสนเทศ</u>								
<u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u>								
<u>ประเภทวัสดุตีพิมพ์</u>								
หนังสือทั่วไป	2.01	1.05	2.07	1.19	2.05	1.09	0.13	0.87
หนังสืออ้างอิง	1.90	1.06	2.34	1.23	2.00	1.07	6.46	0.00**
วารสารหรือนิตยสาร	1.99	0.92	2.19	1.17	2.17	1.33	1.41	0.24
หนังสือพิมพ์	1.91	0.80	2.20	1.27	1.94	1.04	3.40	0.03*
จุลสาร	2.24	1.27	2.33	1.04	2.02	1.16	1.11	0.32
กฤตภาค	2.11	1.30	2.26	1.08	1.85	0.95	2.14	0.11

แหล่งสารสนเทศ	ปัญหาในการแสวงหา							
	น้อยกว่า 9,000		9,001-20,000		มากกว่า 20,000		F	Sig.
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
ทรัพยากรสารสนเทศ								
ประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์								
วิทยุ	2.16	1.36	2.13	1.26	2.05	1.49	0.09	0.91
โทรทัศน์	1.91	1.23	2.13	1.35	2.29	1.40	1.77	0.17
คอมพิวเตอร์	2.15	1.23	2.45	1.23	2.26	1.60	2.41	0.09
วีดิทัศน์	2.16	1.21	2.23	1.04	2.29	1.46	0.24	0.78
แผนที่	2.24	1.10	2.22	1.06	1.76	0.95	3.00	0.05*
หุ่นจำลอง	2.62	1.36	2.28	1.17	1.73	0.93	7.96	0.00**
อื่นๆ	.	.	1.35	0.78	.	.		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

16.1 ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้ครอบครัว

ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้ครอบครัว จากตารางที่ 16 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) แหล่งสารสนเทศสถานที่ ในกลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนแสวงหตามรายได้ครอบครัว ได้แก่ ห้องสมุดหมวดวิชา โดยผู้ที่มารายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 บาทจะมีระดับปัญหาในการแสวงหาโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 ผู้ที่มีรายได้ 9,001 – มากกว่า 20,000 บาทมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68, 2.67 ในกลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศมีความแตกต่าง กันที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) แหล่งสารสนเทศบุคคล กลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียนแสวงหตามรายได้ครอบครัว ได้แก่ อาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน โดยผู้ที่มารายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 – มากกว่า 20,000 จะมีระดับปัญหาในการแสวงหาโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33, 2.36, 2.64 จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มนี้ไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3) แหล่งสารสนเทศวัสดุ ในกลุ่มนี้มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ จากวิธีทัศนียภาพโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัว 9,001 - 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหา ได้แก่ จากคอมพิวเตอร์โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุ จากวารสารและนิตยสารโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.20 จากผลการวิเคราะห์การแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานທີ່ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

1) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 ระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ จุลสารทางวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัว 9,001 - 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสืออ้างอิง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ วารสารและนิตยสาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 โดยจะพบว่านักเรียนในกลุ่มนี้มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุสิ่งตีพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2) ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักเรียนมีปัญหในการแสวงหาได้แก่คอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัว 9,001 - 20,000 มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ได้แก่แหล่งสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ วิธีทัศนียภาพโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 จากผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนในกลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการแสวงหาและปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ในการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศในการศึกษาต่อ ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

2. สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้มีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อแตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย
4. นักเรียนที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อที่แตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มใหญ่แล้วแบ่งเป็นกลุ่มย่อยโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simplerandom sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเรื่อง การแสวงหาสารสนเทศและปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตัวเองโดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 500 ฉบับได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 394 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ตามโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS – X เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศและปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างในการแสวงหาสารสนเทศ และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเพศต่างกัน เกรดเฉลี่ยต่างกัน รายได้ครอบครัวต่างกันและขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยใช้ T – TEST, F - TEST

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ เป็นประโยชน์ต่อการสอบเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

2. การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แยกตามเพศ พบว่า ในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีการแสวงหามากที่สุดในการสาระที่ 3 เรขาคณิต ในกลุ่มสาระภาษาไทยนักเรียนหญิงมีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 1 การอ่าน นักเรียนชายมีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 3 การฟัง ดู ฟุด ในกลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม ในกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ในกลุ่มสาระวิชาศิลปะนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 2 ดนตรี ในกลุ่มสาระวิชาสุขศึกษาและพลศึกษานักเรียนหญิงมีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิตนักเรียนชายมีการแสวงหา มากที่สุดในสาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกายและการเล่น

เกม ในกลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีการแสวงหามากที่สุดในสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว ในกลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีการแสวงหามากที่สุดในสาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

3. การแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 3 เรขาคณิต กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 1 การอ่านสูงที่สุด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ในสาระด้านสาระที่ 3 การฟัง ดู พูดสูงที่สุด กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์เหมือนกันคือ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 2 คนตรี กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดเหมือนกันคือ สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดคือ สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิตโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดคือ สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

4. ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนมีระดับผลการศึกษเฉลี่ย 3.51 - 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 3 เรขาคณิต เมื่อเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการศึกษา พบว่า ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศของนักเรียนที่มีผลการศึกษาระดับ 3.51 - 4.00 ดีกว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 - 3.50 กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 - 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 1 การอ่านสูงที่สุด กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 - 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงที่สุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 2 ชีวิตและ

สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 และนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่านักเรียนที่มีผลการศึกษา 2.51 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการศึกษา 3.51 – 4.00 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

5. ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 6 ทักษะ / กระบวนการทางคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 และมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 3 เรขาคณิต เมื่อเปรียบเทียบระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 – 20,000 บาท มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศดีกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ น้อยกว่า 9,000 และ 20,000 บาทขึ้นไป กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ น้อยกว่า 9,000 และรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 3 การฟัง การดูการพูดสูงที่สุด ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 1 การอ่าน กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ น้อยกว่า 9,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,001 – 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดใน สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต สาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 – 20,000 บาท มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในกลุ่มสาระที่ 2 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมนักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 คือ สาระที่ 4

ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,001 – 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 1 ทัศนศิลป์ ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 และนักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุด ในกลุ่มสาระที่ 2 ทัศนศิลป์ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,001 มีการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 2 การอาชีพ นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 และ มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับการแสวงหาสารสนเทศสูงสุดใน สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 9,000 - 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุด คือ สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

6. ปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 5 ด้านวรรณคดีและวรรณกรรมสูงที่สุด กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์คือ สาระที่ 7 เรื่องดาราศาสตร์และอวกาศ รองลงมาคือสาระที่ 6 คือกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก นักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในสาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสาระที่ 3 นาฏศิลป์ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 5 ความปลอดภัยใน

ชีวิต กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับปัญหาในการแสวงหา
เนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สารที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

7. ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มสาระ
คณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับปัญหาในการ
แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสารที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและ
ความน่าจะเป็น กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาด
ใหญ่ มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสารที่ 5
วรรณคดีและวรรณกรรม กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาด
ใหญ่มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์เหมือนกันคือ สาร
ที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ใน
กลุ่มนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับปัญหาการแสวงหาเนื้อหา
สารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ ในสารที่ 5 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้โรงเรียนขนาด
ใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุด
เหมือนกันคือ ในสารที่ 3 นาฏศิลป์ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียน
กลุ่มนี้ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับปัญหาในการแสวงหา
เนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สารที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ กลุ่มสาระ
สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหาในการ
แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สารที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศสารที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดเหมือนกันคือ สารที่ 2 ภาษา
และวัฒนธรรม

8. ระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามผลการศึกษา กลุ่มสาระ
คณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนมีระดับผลการศึกษเฉลี่ย 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการ
แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์สูงที่สุดในสารที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและ
ความน่าจะเป็น นักเรียนมีระดับผลการศึกษเฉลี่ย 1.00 – 3.00 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ
สูงสุดในสารที่ 4 พืชคณิต เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนก
ตามระดับผลการเรียนพบว่าระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศของนักเรียนที่มีผลการ
เรียนระดับ 3.51 – 4.00 และนักเรียนที่มีระดับผลการศึกษเฉลี่ย 1.00 – 3.00 มีระดับปัญหาในการ
แสวงหาสารสนเทศ ที่แตกต่างกัน กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 –
2.50 มีระดับปัญหาใน การแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสารที่ 2 การ

เขียนสูงสุด นักเรียนที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.50 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 คือ ด้านหลักการใช้นักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม กลุ่มวิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต นักเรียนที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร นักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 2.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุด ในสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 3.50 และนักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 1 ทศนศิลป์ นักเรียนที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศมากที่สุดในกลุ่มสาระที่ 3 นาฏศิลป์ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียนกลุ่มนี้ พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 2.50 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดคือ สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ นักเรียนที่มีผลการเรียน 2.51 – 4.00 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียน 1.00 – 3.50 มีปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุดในกลุ่มสาระที่ 1 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นักเรียนที่มีผลการเรียน 3.51 – 4.00 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศสูงสุด ใน สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

9. ระดับการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศจำแนกตามรายได้ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ในกลุ่มสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 – 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ในกลุ่มสาระที่ 6 ทฤษฎี/กระบวนการทางคณิตศาสตร์ นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 ฟิสิกส์ กลุ่มสาระภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่า 9,000 – 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 5 วรรณคดีและ

วรรณกรรม ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ มากกว่า 20,000 บาทมีระดับปัญหาในการแสวงหา
 เนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระภาษาไทย ด้านสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด กลุ่ม
 วิทยาศาสตร์ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ น้อยกว่า 9,000 – 20,000 มีระดับปัญหาในการ
 แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คือ สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก
 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระ
 ที่ 3 สารและสมบัติของสาร กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในกลุ่มนี้นักเรียนที่
 ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ในกลุ่มสาระ
 ที่ 5 ภูมิศาสตร์ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 9,001 - 20,000 คือมีระดับปัญหาในการแสวงหา
 เนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปะ ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครอง
 ที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 – 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3
 นาฏศิลป์ นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหา
 สารสนเทศ ในกลุ่มสาระที่ 2 ทักษะศิลป์ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในกลุ่มนี้
 นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 – 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหา
 สารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ มากกว่า
 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและ
 อาชีพ กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในกลุ่มนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000
 มีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของ
 มนุษย์ นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 - มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหา
 สารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในกลุ่มนี้นักเรียนที่
 ผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ ในกลุ่ม
 สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม นักเรียนที่ผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,001 - 20,000 มีระดับปัญหาใน
 การแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่ม สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนที่ผู้ปกครองมี
 รายได้มากกว่า 20,000 มีระดับปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในกลุ่มสาระที่ 4 ภาษากับ
 ความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

สรุปผลการวิจัยตามแหล่งสารสนเทศ

1. ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามเพศ แหล่งสารสนเทศสถานที่ที่นักเรียน
 หญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียน
 หญิงและนักเรียนชาย แสวงหามากที่สุดได้แก่ จากพ่อ แม่ แหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนหญิง
 และนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์

2. แหล่งสารสนเทศสถานที่จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ แสวงหามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งสารสนเทศบุคคล ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสวงหามากที่สุดได้แก่ จากพ่อ แม่ แหล่งสารสนเทศวัสดุ ที่นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสวงหามากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์

3. ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามระดับผลการศึกษาแหล่งสารสนเทศสถานที่ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่นักเรียนที่มีผลการศึกษาระดับ 1.00 - 4.00 แหล่งสารสนเทศที่นักเรียนแสวงหาตามระดับผลการศึกษามากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งสารสนเทศบุคคล นักเรียนที่มีผลการศึกษาระดับ 1.00 - 4.00 มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุดได้แก่ จากพ่อ แหล่งสารสนเทศวัสดุ นักเรียนที่มีผลการศึกษาระดับ 2.51 - 4.00 มีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุที่มากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์

4. ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจำแนกตามรายได้ครอบครัว แหล่งสารสนเทศสถานที่ ในกลุ่มนี้ผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - มากกว่า 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศ มากที่สุดได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งสารสนเทศบุคคล กลุ่มนี้ผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - มากกว่า 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศสถานที่ มากที่สุดได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง แหล่งสารสนเทศวัสดุ ในกลุ่มนี้ผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 9,000 - มากกว่า 20,000 บาทมีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุ มากที่สุดได้แก่ จากการชมรายการโทรทัศน์

สรุปผลการวิจัยตามประเภทสารสนเทศ

1. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ จำแนกตามเพศ แหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ที่นักเรียนหญิงและนักเรียนชายแสวงหามากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ แสวงหามากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์จำแนกตามผลการศึกษานักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 - 4.00 มีการแสวงหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์แสวงหามากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ จำแนกตามรายได้ผู้ปกครองผู้ปกครองที่มีรายได้ 9,000 - มากกว่า 20,000 แสวงหาสารสนเทศมากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป

2. ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ จำแนกตามเพศ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์มากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์ ทรัพยากร

สารสนเทศประเภทวัสดุไม่ดีพิมพ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่แสงหามากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ดีพิมพ์จำแนกตามผลการศึกษานักเรียนที่มีผลการศึกษา 1.00 - 4.00 มีการแสวงหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ดีพิมพ์แสงหามากที่สุดได้แก่ หนังสือทั่วไป ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ดีพิมพ์จำแนกตามรายได้ครอบครัวผู้ปกครองที่มีรายได้ น้อยกว่า 9,000 - มากกว่า 20,00 แสงหามากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์

5. การอภิปรายผลการวิจัย

1. การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสารถนักเรียนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาตามกลุ่มสาระคืออยู่แล้วและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมาก

2. การใช้แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศสถานที่ ที่นักเรียนใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพื่อการศึกษาต่อจากห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชาต่าง ๆ รับการแสวงหาอยู่ในระดับมาก แหล่งสารสนเทศบุคคล พบว่านักเรียนส่วนใหญ่แสวงหาความรู้แหล่งสารสนเทศบุคคลและเพื่อนอยู่ในระดับมาก แหล่งสารสนเทศวัสดุ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศวัสดุคือรายการโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศวัสดุอยู่ในระดับมาก

3. ประเภททรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุดีพิมพ์ ระดับการแสวงหาแหล่งสารสนเทศประเภทวัสดุดีพิมพ์พบว่านักเรียนมีการแสวงหามากคือ หนังสือทั่วไป และหนังสือพิมพ์มีการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับมากทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ดีพิมพ์ที่นักเรียนแสวงหามากได้แก่ โทรทัศน์และคอมพิวเตอร์ที่นักเรียนแสวงหาอยู่ในระดับมาก

4. ปัญหาในการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์คือสาระที่ การวัดและกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 1 และสาระที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 และสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

5. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศสถานที่ ที่นักเรียนมีปัญหาในการแสวงหามากได้แก่หอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดมหาวิทยาลัย แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักเรียนพบปัญหามากที่สุดได้แก่ อาจารย์ท่านอื่นในโรงเรียน แหล่งสารสนเทศวัสดุที่นักเรียนมีปัญหาในการแสวงหามากที่สุดได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการแสวงหาสารสนเทศแยกเป็นรายด้านดังนี้

ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ควรจัดสารสนเทศในการศึกษาต่อของนักเรียนไว้มากๆ

ด้านแหล่งสารสนเทศ ควรให้ความช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้กับนักเรียน

ด้านประเภทสารสนเทศ ควรจัดหาสารสนเทศประเภทหนังสืออ่านทั่วไปเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์हरणा ศิวรักษ์

รองศาสตราจารย์จุมพจน์ วนิชกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริจันทร์ ศิริปทุมานันท์

ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๑

๓๒๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงวีรฤทธิ

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์हरभा ศิวรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นางกัลยา แทนเอี่ยม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
"การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ ประธานกรรมการ

๒. ผศ.ชลลดา พงศ์พัฒนโยธิน กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
เครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความ
สามารถทางด้านการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรยุทธ์ เสรีขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

งานประชาสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา

โทร ๐-๒๘๕๐-๒๐๐๐ ต่อ ๑๗๐๐ ต่อ ๘๐๗

๒๐๕๖๔.๑๑/๓๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทิวรุจิ
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

น. รองศาสตราจารย์จุมพณี วนิชกุล

ที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นางกัลยา แพนเอี่ยม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วาริชศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
รณรงค์หาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.ฉวีวรรณ สุพานันท์ ประธานกรรมการ
๒. ผศ.ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
เครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความ
สามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศรายุทธ เศรษฐจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

น.ประธานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๘๕๐-๒๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๐ ต่อ ๘๐๗

พัชร / รุ่ง / พิมพ์

ผศ.ชลลดา / ตรวจสอบ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๑

๓๐ -

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหัวหมาก
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผศ.ศิริจันทร์ ศิริปัญหานันท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นางกัลยา แทนเอี่ยม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.ฉวีวรรณ	อุหาภินันท์	ประธานกรรมการ
๒. ผศ.ชลลดา	พงศ์พัฒนไยธิน	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
เครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความ
สามารถทางด้านการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรยุทธ์ เสริมสุขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๕๐-๒๐๐๐ ต่อ ๑๗๐๐ ต่อ ๘๐๘

พัชรวิ ว่าง พิชย์

ผศ.ชลลดา ดร.ณณ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๑/ 390

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นางกัลยา แพนเอี่ยม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑.รศ.ฉวีวรรณ อุทกนิรันทน ประธานกรรมการ

๒. ผศ.ชลลดา พงศ์พัฒน์โชธิน กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
เครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความ
สามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สราวุธ เศรษฐจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๕๐-๒๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๐ ต่อ ๘๐๗

พัชร / รำ / พิมพ์

ผศ.ชลลดา / ตรวจสอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางจิราภรณ์ หนูสวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นางกัลยา แทนเอี่ยม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
-การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ ประธานกรรมการ
๒. ผศ.ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
เครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความ
สามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สรายุทธ์ เสรยชูจอร์)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจการแสวงหาสารสนเทศเพื่อเตรียมตัวสอบของนักเรียน ทั้งนี้แบบสอบถามชุดนี้จะไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้นต่อตัวนักเรียน

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับผลการเรียน รายได้ครอบครัว ขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเรื่อง การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ และด้านประเภทสารสนเทศซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้คือ

ระดับ 5 หมายถึง	แสวงหามากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	แสวงหามาก
ระดับ 3 หมายถึง	แสวงหาปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	แสวงหาน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	แสวงหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

1. เพศ

- ☐ เพศชาย
☐ เพศหญิง

2. ระดับผลการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- ☐ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 1.00 – 2.50
☐ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.51 – 3.50
☐ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.51 – 4.00

3. รายได้ครอบครัว

- ☐ รายได้น้อยกว่า 9,000 บาท
☐ รายได้ 9,001 – 20,000 บาท
☐ รายได้มากกว่า 20,000 บาท

4. ขนาดโรงเรียน

- ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,500 – 2,499 คน
- ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อแล้วพิจารณานักเรียนมีระดับการแสวงหาสารสนเทศในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใดรวมทั้งนักเรียนมีระดับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด จากนั้นทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ลำดับ ที่	ด้านเนื้อหาสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					ปัญหาในการแสวงหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.	กลุ่มสาระศิลปะ- สาระที่ 1 หัตถศิลป์										
	สาระที่ 2 คนตรี										
	สาระที่ 3 นาฏศิลป์										
6.	กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิต										
	สาระที่ 2 การอาชีพ										
	สาระที่ 3 การออกแบบเทคโนโลยี										
	สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ										
	สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ										
7.	กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของ มนุษย์										
	สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว										
	สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม										
	สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค										
	สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต										
8.	กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร										
	สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม										
	สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น										
	สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก										

ลำดับ ที่	ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ระดับการแสวงหา					ปัญหาในการแสวงหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.	ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุพิมพ์ หนังสือทั่วไป										
2.	หนังสืออ้างอิง										
3.	วารสารหรือนิตยสาร										
4.	หนังสือพิมพ์										
5.	จุลสาร										
6.	กฤตภาค										
7.	ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ วิทยุ										
8.	โทรทัศน์										
9.	คอมพิวเตอร์										
10.	วีดิทัศน์										
11.	แผนที่										
12.	หุ่นจำลอง										
13.	อื่น ๆ โปรดระบุ.....										

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแสวงหาสารสนเทศและปัญหาในการแสวงหา
สารสนเทศของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
รายชื่อโรงเรียนที่เก็บข้อมูล

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่

เขตพื้นที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เขตพื้นที่ การศึกษาเขต 1	โรงเรียนราชวินิตมัธยม	227	210	437	9	9	18
	โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	247	141	388	10	6	16
	โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	285	265	316	12	11	23
เขตพื้นที่ การศึกษาเขต 2	โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์	99	67	166	4	3	7
	โรงเรียนบางกะปิขุนนพพันธ์ อุปถัมภ์	251	240	491	11	10	21
	โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิง สิงหนสนี) 4	190	162	352	8	7	15
เขตพื้นที่ การศึกษาเขต 3	โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม	211	227	438	10	18	28
	โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง	117	84	201	5	5	10
	โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ	231	187	418	10	18	28
รวม		1,874	1,794	2,980	79	87	166

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

เขตพื้นที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เขตพื้นที่ การศึกษาเขต 1	โรงเรียนสตรีวิทยา	-	625	625	-	26	26
	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	589	-	589	25	-	25
	โรงเรียนตันติราษฎร์วิทยาลัย	294	313	607	12	13	25
เขตพื้นที่ การศึกษาเขต 2	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ	375	357	732	15	15	30
	โรงเรียนเทพศิลา	251	265	516	10	11	21
	โรงเรียนหอวัง	334	340	674	14	14	28
เขตพื้นที่ การศึกษาเขต 3	โรงเรียนศึกษานารีวิทยา	332	300	632	14	13	27
	โรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม วิทยาคม	295	284	579	12	12	24
	โรงเรียนสุวรรณารามวิทยา	238	291	529	10	12	22
รวม		2,708	2,775	5,483	112	116	228

ภาคผนวก ง
ประวัติย่อของผู้วิจัย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรุงเทพมหานคร. ประกาศกรุงเทพมหานครเรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548.
- ก่อเกียรติ ขวัญสกุล. (2547). สารสนเทศเพื่อการค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for window ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). หลักสถิติ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. (2546). สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2543). บรรณารักษ์ ศูนย์บริการและการสืบค้นสารสนเทศในปี 2000. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : งานประชาสัมพันธ์และมัลติมีเดียศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- จิรวรรณ ภักดีบุตร. (2532). วิวัฒนาการความต้องการและพฤติกรรมการค้นหาสารนิเทศ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. (หน้า 173-181). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจริญ กุ่มอภัย. (2543). ความต้องการสารสนเทศในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉันทนา ชาญพาณิชย์. (2537). เอกสารคำสอนวิชาสารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2537). บริการสารนิเทศ. ปทุมธานี. สาขาวิชาสารนิเทศ.
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชัยพงษ์ รังงาม. (2542). แหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นกรอบรู้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน.
(หน้า 72 – 75). รจบุรี : หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.
- ชุติมา ตั้งจันทน์. (2530). สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. (2526). บริการสารสนเทศ : ความหมายและประเภท.
บรรณารักษศาสตร์. 3 (หน้า 26).
- นันทา วิทูลศักดิ์. (2542). การสืบค้นและสื่อสารสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : โปรแกรมบรรณารักษ
ศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2540). สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ, ดี.ดี.บุ๊คส์ไตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ, สุวีริยาสาส์น.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2532). การศึกษาความต้องการของผู้ใช้สารนิเทศ. วารสาร
บรรณารักษศาสตร์, 9, 12-28.
- _____. (2530). การใช้และการแสวงหาสารนิเทศของเกษตรกรอำเภอขามเฒ่าจังหวัด
จันทบุรี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ประสานสุข ละม่อม. (2540). เอกสารคำสอนสารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- พยอม บัวสุต. (2541). การใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในอำเภอเมืองเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2541). สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ
- พิกุล วงศ์ก้อม. (2539). กลวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). แนวการศึกษาชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืน

สารสนเทศ = Information Storage and retrieval. หน่วยที่ 5. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

นนทบุรี : สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

แม่นมาส ขวลิขิต. (2533) สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์ใน เอกสารการสอนชุดวิชา

13201 สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. (หน้า 1-38). (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี :

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

แม่นมาส ขวลิขิต. (2532) สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์ใน เอกสารชุดวิชา นิเทศศาสตร์เบื้องต้น

หน่วยที่ 1-7. (หน้า 10-12). นนทบุรี : สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมมาธิราช.

รัตนา หันจางสิทธิ์. (2543). ความต้องการสารสนเทศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียน

โสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ

: นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

สมาน ลอยฟ้า. (2544). การรู้สารสนเทศ: ทักษะที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศ. คณะมนุษย

ศาสตร์และสังคมศาสตร์. 19 (1), 1-5.

สำนักงานกฤษฎีกา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). แผนพัฒนาการศึกษา

แห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 – 2539. ม.ป.ท.

สุกานดา คีโพธิ์กลาง และคณะ. (2544). ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า.

ศูนย์หนังสือ, 19 (1), 1-5.

สุชุม เฉลยทรัพย์. (2532). คุณค่าของสารนิเทศต่อบุคคล : กรณีเกย์ (Gay). ห้องสมุด. 33 (4), 41.

สุจริต บัวพิมพ์. (2533) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารสนเทศ ในห้องสมุดกับสารนิเทศเพื่อการ

พัฒนาคุณภาพชีวิตในเอกสารการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2533. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ.

อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์. (2539). การใช้สารสนเทศเพื่อการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนัก

เรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร .

เอกสารประกอบการอบรมครูและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม

ระหว่างวันที่ 9 – 10 พฤษภาคม 2539. นครปฐม : หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เอี่ยมพร ทศนประสิทธิ์ผล. (2542). **สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**. ฉะเชิงเทรา: โปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราช
ภัฏราชนครินทร์.

ภาษาอังกฤษ

Chen, Ching-Chih ; and Hernon, Peter. (1982 , July) **Information seeking : Anticipation for Librarians Special Libraries**. 73 : 5 : 53-53.

Ford, Geoffreg. (1973, March) **Progress in documentation research in user behavior in university Libraries**. Journal of Education. 2: 85.

Grogan, Denis. (1982). **Science and Technology and Introduction to Literature**. Pp.73.
Lodon :Clive Bingley.

Harrod, Leonard Montage. (1984). **Harrod's Librarians' Glossary**. 3rd ed. Gower : A
Grafton Book.

Karadima, Oscar. (1984). **Management Information System for Faculty Allocation Instiution of Higher Education**. A Case Study for the Universidad de santiago de Chile (USACH), Dissertation Abstract International. 45(8) : 2411 – A.

Krikelas, J. (1983) **Information-seeking Behavior : Patherns and concepts**. Drexel Library
Quarcerly 19 (Spring) : 5.

Kulthau, Carol Collier. (1988) **Perceptions of the Information Search Process in Libraries : A study of changes from high school through colleage**. Internatio
Peocessing And Managerment. 24.: 419.

Mancall, Jacqueline Cooper. (1978). "Resources Used by High School Students in Perparing.
Independent Study Project: A Bibliometric Approach," **Dissertation Abstracts International**. 38(9) : 5193A; March.

Taylor, Robert S. (1968). " Question – Negotiation and Information Seeking in Libraries,"
College & Rearch Libraries. 29(1) : 178 – 194; January.

เอี่ยมพร ทศนประสิทธิ์ผล. (2542). **สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**. ฉะเชิงเทรา: โปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราช
ภัฏราชนครินทร์.

ภาษาอังกฤษ

Chen, Ching-Chih ; and Hernon, Peter. (1982 , July) **Information seeking : Anticipation for Librarians Special Libraries**. 73 : 5 : 53-53.

Ford, Geoffreg. (1973, March) **Progress in documentation research in user behavior in university Libraries**. Journal of Education. 2: 85.

Grogan, Denis. (1982). **Science and Technology and Introduction to Literature**. Pp.73.
Lodon :Clive Bingley.

Harrod, Leonard Montage. (1984). **Harrod's Librarians' Glossary**. 3rd ed. Gower : A
Grafton Book.

Karadima, Oscar. (1984). **Management Information System for Faculty Allocation Instiution of Higher Education**. A Case Study for the Universidad de santiago de Chile (USACH), Dissertation Abstract International. 45(8) : 2411 – A.

Krikelas, J. (1983) **Information-seeking Behavior : Patherns and concepts**. Drexel Library
Quarcerly 19 (Spring) : 5.

Kulthau, Carol Collier. (1988) **Perceptions of the Information Search Process in Libraries : A study of changes from high school through colleage**. Internatio
Peocessing And Managerment. 24.: 419.

Mancall, Jacqueline Cooper. (1978). "Resources Used by High School Students in Perparing.
Independent Study Project: A Bibliometric Approach," **Dissertation Abstracts International**. 38(9) : 5193A; March.

Taylor, Robert S. (1968). " Question – Negotiation and Information Seeking in Libraries,"
College & Rearch Libraries. 29(1) : 178 – 194; January.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ - สกุล

นางกัลยา แทนเอี่ยม

วัน เดือน ปีเกิด

27 มีนาคม 2503

สถานที่เกิด

จังหวัดปราจีนบุรี

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครู

เพชรบุรีวิทยาลัย

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดทองโน่ สำนักงานเขตสวนหลวง
กรุงเทพมหานคร